

**სს „საქართველოს ბანკის“ და მისი
შვილობილი კომპანიების
კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგება**

*2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სარჩევნი

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა

1.	ძირითადი საქმიანობები	12
2.	მომზადების საფუძველი	12
3.	მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	18
4.	მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	37
5.	ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ	38
6.	ფული და ფულის ეკვივალენტები	44
7.	მთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	44
8.	გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	44
9.	კლიენტებზე გაცემული სესხები	46
10.	მთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	51
11.	საინვესტიციო ქონება	52
12.	ირითადი საშუალებები	53
13.	გუდვილი	58
14.	გადასახადები	60
15.	სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები	62
16.	ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	64
17.	ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები თანხები	65
18.	სავალლო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	66
19.	პირობითი ვალდებულებები	67
20.	კაპიტალი	68
21.	წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან	70
22.	უძრავი ქონებიდან წმინდა შემოსავალი	70
23.	ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	71
24.	წმინდა ონ-ლეჯურინგ ხარჯები	72
25.	წილობრივი გადახდებ	72
26.	რისკის მართვა	75
27.	სამართლიანი ღირებულებით შეფასებები	88
28.	ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვალიანობის ანალიზი	96
29.	დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები	100
30.	კაპიტალის ადეკვატურობა	102
31.	მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ	104

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს –

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს „საქართველოს ბანკის“ და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, ასევე მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას და ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას 2016 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, ისევე როგორც მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები ყველა თვალსაზრისით სამართლიანად წარმოდგენს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მის ფინანსურ საქმიანობას, მის ფულად ნაკადებს ამ დროისთვის დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტი აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად (ასს). ამ სტანდარტების მიხედვით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები აღწერილია ჩვენი ანგარიშის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში მითითებულ აუდიტთან დაკავშირებულ *აუდიტორის პასუხისმგებლობებში*. ჩვენ კომპანიისგან დამოუკიდებელი ვართ საერთაშორისო ეთიკური სტანდარტების შესაბამისად პროფესიონალი ბუღალტრებისთვის ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის შებამისად, და ჩვენ დავიცავთ აღნიშნულ სტანდარტებს ამ კომიტეტის მოთხოვნების შესაბამისად. დარწმუნებულნი ვართ, რომ აუდიტის პროცესში მოპოვებული რწმუნება საკმარის და სათანადო საფუძველს მოგვცემს აუდიტორული დასკვნისათვის.

აუდიტის მთავარი საკითხები

აუდიტის მთავარი საკითხები ის საკითხებია, რომლებიც ჩვენი პროფესიონალური თვალსაზრისით ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტში. ეს საკითხები განხილული იქნა მთლიანობაში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტის, და მასთან დაკავშირებით ჩვენი დასკვნის ფორმულირების კონტექსტში, და ჩვენ ამ საკითხებთან დაკავშირებით ცალკე დასკვნას არ წარმოვადგენთ. ქვემოთ წარმოდგენილ თვითოეულ საკითხთან დაკავშირებით აუდიტის მიერ ამ საკითხების მიმართ მიდგომა წარმოდგენილია აღნიშნულ კონტექსტში.

ჩვენ შევასრულეთ ჩვენი ანგარიშის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების ნაწილის აუდიტში წარმოდგენილი აუდიტორის ვალდებულებები, მათ შორის ამ საკითხებთან დაკავშირებითაც. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მნიშვნელოვანი შეცდომების რისკების ჩვენეული შეფასების რეაგირებასთან დაკავშირებული პროცედურების განხორციელებას. ჩვენი აუდიტური პროცედურების შედეგად, ქვემოთ წარმოდგენილ საკითხებთან დაკავშირებული პროცედურების ჩათვლით, წარმოვადგენთ ჩვენ აუდიტურ დასკვნას თანმხლებ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით.

<i>აუდიტის მთავარი საკითხები</i>	<i>როგორც მიუღია ამას ჩვენი აუდიტი</i>
კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურება	
ჯგუფის მიერ აღიარებული სესხის გაუფასურების რეზერვმა 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგინა 249,077 ათასი ლარი. სესხის რეზერვის დანაკარგი შეფასებულია დისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადების ანალიზის საფუძველზე კოლექტიური და ინდივიდუალური გაუფასურების შეფასების კომბინაციის გამოყენებით. როგორც ინდივიდუალურად, ასევე კოლექტიურად	ჩვენ განვახორციელეთ სესხის დანაკარგის რეზერვირების პროცესების ანალიზი, როგორც კოლექტიურად შეფასებულ, ასევე ინდივიდუალურად გაუფასურებულ სესხებთან დაკავშირებით და შევაფასეთ მთავარი კონტროლის ღონისძიებების პროექტი და მოქმედების ეფექტურობა. შევამოწმეთ ინდივიდუალური სესხის დანაკარგის რეზერვის ძირითადი კონტროლის ღონისძიებები, რომელიც

შეფასებული გაუფასურება დამოკიდებულია ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილ რამდენიმე დაშვებაზე, მათ შორის ისეთ მნიშვნელოვან შეუმჩნეველ მონაცემებსა და ფაქტორებზე როგორცაა დეფოლტის ალბათობა და დეფოლტის გამომწვევი დანაკარგის ვარაუდები, ასევე მომავალი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შეფასებები და უზრუნველყოფის შეფასებები. ალტერნატიული უზრუნველყოფის მოდელებსა და ვარაუდებს შეუძლიათ მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ ჯგუფის აღიარებულ გაუფასურებულ რეზერვზე და ანგარიშგებაში მითითებულ მოგებებზე. კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ ინფორმაცია შეტანილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნაში 9, *კლიენტებზე გაცემული სესხები* და შენიშვნაში 26, *რისკის მართვა*

მოიცავს იმ სესხების ინდენტიფიკაციაზე კონტროლს, რომელიც უნდა დაექვემდებაროს ინდივიდუალური რეზერვის შეფასებას და მთავარი დაშვებებთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობის მიმოხილვას. ჩვენ შევამოწმეთ კოლექტიური სესხზე დანაკარგების რეზერვის ძირითადი კონტროლის დონისძიებები, რომელიც ეხება ისეთ ასპექტებს, როგორცაა მსესხებლების კლასიფიკაცია მათი რისკის ხარისხის შესაბამისად, ვადაგადაცილებული დღეების გაანგარიშებას, და სესხებზე დანაკარგის რეზერვის ხელახალი გადაანგარიშებას, მათ შორის უზრუნველყოფის შეფასებას. ინდივიდუალურად შეფასებულ სესხებზე დანაკარგების რეზერვთან მიმართებაში, ჩვენ შევამოწმეთ ინდივიდუალურ შეფასებას დაქვემდებარებულ სესხთან დაკავშირებული რისკები ნიმუშის საფუძველზე. ყურადღება გავამახვილეთ მსესხებლების დოკუმენტირებულ საკრედიტო შეფასების მიმოხილვაზე, მომავალი ფულადი ნაკადების შესახებ ხელმძღვანელობის ვარაუდების ანალიზსა და არსებული უზრუნველყოფის შეფასებაზე.

კოლექტიურად შეფასებულ სესხზე დანაკარგის რეზერვთან დაკავშირებით ჩვენ შევამოწმეთ კოლექტიური უზრუნველყოფის მეთოდოლოგია ასევე ვარაუდები და მონაცემები, გადაანგარიშებულ კოლექტიურ სესხზე დანაკარგის რეზერვი და მთავარ მოდელურ მონაცემებში ცვლილებების მიმართ განხორციელებული სენსიტიურობის ანალიზი.

განვიხილეთ რესტრუქტურისებული სესხების ნიმუში, შევამოწმეთ შესაბამისი რისკების ხელმძღვანელების მიერ შეფასება და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში რესტრუქტურისებულ სესხების კლასიფიკაცია, მოცულობა და მონაცემები.

მიწის, საოფისე შენობების და საინვესტიციო საკუთრების შეფასება

ჯგუფის მიწის, საოფისე შენობებისა და საინვესტიციო საკუთრების ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სულ შეადგენდა 350,359 ათას ლარს. მისი მიწის და საოფისე შენობების შესაფასებლად ჯგუფი იყენებს გადაფასების მოდელს, ხოლო საინვესტიციო საკუთრებისთვის სამართლიანი ღირებულების მოდელს. უძრავი ქონების შეფასებები ძირითადად საეჭვოა და ექვემდებარება შეფასების პროცესს. გარდა ამისა, ჯგუფის უძრავი ქონება ძირითადად მდებარეობს საქართველოში და მოიცავს გარკვეულ აქტივებს, რომლის შეფასება საქართველოს უძრავი ქონების ბაზრის თავისებურებების გამო, გულისხმობს დაკვირვებას არდაქვემდებარებული მონაცემების გამოყენებას, რომელმაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს შეფასების შედეგებზე და შესაბამისად, ჯგუფის მიერ წარმოდგენილ კაპიტალსა და მოგებაზე. ამ შეფასებების მნიშვნელობისა და

ჯგუფის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი უძრავი ქონების ნიმუშის შეფასებაში ჩვენ ჩავრთეთ ჩვენი უძრავი ქონების სპეციალისტები. სპეციალისტების შეფასება მოიცავს ჯგუფის მიერ დაქირავებული გარეშე შემფასებლების კომპეტენციას და ობიექტურობას, მეთოდების ანალიზსა და გამოყენებულ ვარაუდებს და შემფასებლების მიერ წარმოდგენილი მონაცემების შემოწმებას. იმ საკუთრების შესაფასებლად, რომლებიც არ ექვემდებარება გარეშე შემფასებლების ინდივიდუალურ შეფასებას, ჩვენ ჩავრთეთ ჩვენი უძრავი ქონების შეფასების სპეციალისტები, რომლებიც აფასებენ საანგარიშგებო პერიოდში ასეთი ქონების ფასებში ცვლილებების შესახებ ხელმძღვანელობის ვარაუდებს. ჩვენ დავადასტურეთ ეს ჯგუფის უძრავი ქონების პორტფელისა და დაკვირვებას დაქვემდებარებული ბაზრის ინფორმაციის საფუძველზე. შევამოწმეთ ამ შეფასებების შედეგების აღიარება და ჯგუფის მიერ

დაქვემდებარებულობის გამო, ისინი იქცა აუდიტის მთავარ საკითხად. მიწის, საოფისე შენობების და საინვესტიციო საკუთრების შეფასების შესახებ ინფორმაცია შეტანილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნაში 11, <i>საინვესტიციო ქონება</i>, შენიშვნაში 12, <i>ძირითადი საშუალებები და მოწყობილობა</i>, შენიშვნაში 27 <i>სამართლიანი ღირებულებით შეფასებები</i>.	წარმოდგენილი მონაცემები მიწის, საოფისე შენობებისა და საინვესტიციო ქონების შეფასებასთან დაკავშირებით.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე ხელმძღვანელობის და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა

ხელმძღვანელობამ უნდა მოამზადოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები და მათი სამართლიანი ღირებულებით პრეზენტაცია ფასს-ის, და ისეთი შიდა კონტროლის შესაბამისად, რომელიც ხელმძღვანელობის აზრით აუცილებელია მნიშვნელოვანი შეცდომების, უზუსტობების გარეშე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მოსამზადებლად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ჯგუფის მიერ საქმიანობის გაგებლების უნარის შეფასებაზე, ისეთი მონაცემების გამჟღავნებაზე, რომლებიც ეხება საქმიანობის გაგებლებას საბუღალტრო აღრიცხვის უწყვეტობის საფუძველის გამოყენებით მანამ, სანამ ხელმძღვანელობა არ გადაწყვეტს გააუქმოს ჯგუფი ან შეწყვიტოს ოპერაციები, ან არ ექნება ამის გაკეთების გარდა სხვა რეალისტური ალტერნატივა.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესზე დაკვირვებაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული გარანტია მთლიანობაში რამდენად ზუსტი და უშეცდომოა წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები, და წარმოვადგინოთ აუდიტორის ანგარიში. გონივრული გარანტია არის გარანტიის მაღალი დონე, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად განხორციელებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებულ მნიშვნელოვან შეცდომებს. არასწორი ინფორმაცია შეიძლება წარმოიქმნას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და ითვლება მნიშვნელოვანად, თუ ინდივიდუალურად ან მთლიანობაში არსებობს გონივრული ეჭვი, რომ ისინი გავლენას მოახდენენ აღნიშნული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე მიღებულ მომხმარებელების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

როგორც აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტის ნაწილი, ჩვენ გამოვიყენეთ პროფესიული მოსახრებები და შევინარჩუნეთ პროფესიონალური სკეპტიციზმი მთელი აუდიტის განმავლობაში. ჩვენ ასევე:

- გამოვაკლინეთ და შევაფასეთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების შეცდომების ან თაღლითობის შედეგად მნიშვნელოვანი არასწორი განცხადებების რისკები, განვსაზღვრეთ და განვახორციელეთ ამ რისკების საპასუხო აუდიტის პროცედურები, და მივიღეთ აუდიტორი მტკიცებულება, რომელიც მნიშვნელოვანი და აუცილებელია ჩვენი დასკვნის წარმოსადგენად. თაღლითობის შედეგად წარმოქმნილი მნიშვნელოვანი არასწორი ინფორმაციის არგამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით წარმოდგენილი ინფორმაციის რისკისა, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, განზრახ მონაცემების გამოტოვებას, არასწორ პრეზენტაციას, ან არ ითვალისწინებს შიდა კონტროლს.
- მივიღეთ აუდიტთან დაკავშირებით შიდა კონტროლის შესახებ ინფორმაცია საიმისოდ, რომ დაიკვიროს გარემოებების შესაფერისი აუდიტის პროცედურები, და არა მხოლოდ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობის შესახებ დასკვნის წარმოსადგენად.
- შევაფასეთ გამოყენებული საბუღალტრო აღრიცხვისა და საბუღალტრო აღრიცხვის მონაცემების და ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილი შესაბამისი მონაცემების მიზანშეწონილობა.
- გავაკეთეთ დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ საბუღალტრო აღრიცხვის უწყვეტობის გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ მიღებული აუდიტორი მტკიცებულების საფუძველზე, მიუხედავად იმისა

არსებობს თუ არა მნიშვნელოვანი უზუსტობა იმ მოვლენებთან ან გარემოებებთან დაკავშირებით, რომელმაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეჭვი გააჩინოს ჯგუფის მიერ უწყვეტი საქმიანობის შესაძლებლობასთან დაკავშირებით. თუ ჩვენ დავასკენით, რომ მნიშვნელოვანი გაურკვევლობები არსებობს, მაშინ ჩვენი აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება უნდა გავაძვირებოთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში არსებულ შესაბამის მონაცემებზე, ან თუ ასეთი მონაცემები არაა დეკლარირებული, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა მომავალში მოვლენებმა ან გარემოებებმა შესაძლოა გამოიწვიოს ჯგუფის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების შეწყვეტა.

- შევაფასეთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების, მათ შორის წარმოდგენილი მონაცემების საერთო სახე, სტრუქტურა და შინაარსი, და რამდენად სამართლიანად არის წარმოდგენილი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში განხორციელებული ტრანზაქციები.
- მოვიპოვეთ ჯგუფში შემავალ ორგანიზაციებთან ან ბიზნეს საქმიანობებთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის შესაბამისი აუდიტური მტკიცებულება საიმისოდ, რომ წარმოგვედგინა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების შესახებ დასკვნა. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამხედველობასა და განხორციელებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ მხოლოდ ჩვენ აუდიტურ დასკვნაზე.

ჩვენ დაგუკავშირდით აუდიტის კომიტეტს აუდიტის დადგენილ მოცულობასა და შესრულების ვადებთან და მნიშვნელოვან აუდიტის გამოვლენილ შედეგებთან, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ხაზგეხებთან დაკავშირებით, რომლებიც ჩვენ გამოვავლინეთ ჩვენი აუდიტის დროს.

ჩვენ ასევე მივაწოდეთ აუდიტის კომიტეტს ანგარიშში, რომელიც შესაბამისობაშია მიუკერძოებლობასთან დაკავშირებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან, და მივაწოდეთ მათ ინფორმაცია ყველა ურთიერთობასა და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით, რომელმაც გონივრული მოსაზრების საფუძველზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ჩვენს მიუკერძოებლობასა და დაკავშირებულ გარანტირებულ დაცულობაზე.

აუდიტის კომიტეტისთვის წარდგენილი ინფორმაციიდან ჩვენ გამოვყავით ის საკითხები, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტისთვის და ამიტომ წარმოადგენენ აუდიტის მთავარ საკითხებს. ჩვენ ადვოკატურა ეს საკითხები ჩვენ აუდიტურ ანგარიშში, თუ კანონი ან რეგულაცია არ ეწინააღმდეგება მათ გამჟღავნებას, ან ძალიან იშვიათ შემთხვევებში, თუ ჩვენ არ გადავწყვეტთ, რომ ეს საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენ ანგარიშში, რადგან წარმოქმნილმა უარყოფითმა შედეგებმა შესაძლოა გონივრულად გადაწონოს ასეთ ინფორმაციასთან დაკავშირებული საზოგადოების ინტერესით გამოწვეული სარგებელი.

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიშში მითითებულ აუდიტზე პასუხისმგებელი პარტნიორია მარჩელო გელაშვილი.

ხელმოწერა

შპს „ერნსტ ენდ იანგ ჯორჯიას“ სახელით

რუსლან ხოროშვილი

თბილისი, საქართველო

2017 წლის 3 აპრილი

2017 წლის 3 აპრილი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2016	2015	2014
აქტივები				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	1,487,170	1,376,782	709,861
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	940,485	718,677	418,502
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	1,283,902	902,240	769,712
კლიენტებზე გაცემული სესხები	9	6,379,965	5,322,887	4,329,795
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	10	13,096	14,010	38,519
ინვესტიციები მოკავშირე საწარმოებში		9,626	-	-
საინვესტიციო ქონება	11	152,596	135,453	190,860
ძირითადი საშუალებები	12	310,269	307,692	588,513
არამატერიალური აქტივები		35,814	30,669	34,432
გუდვილი	13	33,453	33,453	49,633
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივები		18,505	988	4,215
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები		194	12,106	18,530
წინასწარი გადახდები		12,452	17,662	33,503
სხვა აქტივები	15	88,280	130,926	351,226
სულ აქტივები		10,765,807	9,003,545	7,537,301
ვალდებულებები				
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	16	5,773,512	5,025,677	3,473,429
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	17	3,468,353	1,677,587	1,409,213
სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	18	177,271	940,945	856,695
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულებები		-	9,658	11,093
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულებები		22,242	79,497	86,471
რეზერვები	19	3,380	2,254	4,732
სხვა ვალდებულებები	15	55,103	43,320	234,581
სულ ვალდებულებები		9,499,861	7,778,938	6,076,214
კაპიტალი	20			
სააქციო კაპიტალი		27,821	27,821	36,513
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		216,030	297,300	611,238
სახაზინო აქციები		(9)	(3)	(1,522)
სხვა რეზერვები		25,685	(7,040)	31,211
გაუნაწილებელი მოგება		981,815	893,520	728,839
ბანკის აქციონერების მთლიანი კაპიტალი		1,251,342	1,211,598	1,406,279
კონტროლის არმქონეთა წილები		14,604	13,009	54,808
სულ კაპიტალი		1,265,946	1,224,607	1,461,087
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		10,765,807	9,003,545	7,537,301

ხელმოწერილია და გამოსაცემად ნებადართულია დირექტორთა საბჭოს სახელით:

კახა კიკნაველიძე მთავარი აღმასრულებელი დირექტორი

ლევან ყულიჯანაშვილი მთავარი ფინანსური დირექტორი

2017 წლის 3 აპრილი

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

მომზადებულია ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	<i>შენიშვნა</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
საპროცენტო შემოსავალი				
კლიენტებზე გაცემული სესხები		806,641	783,514	555,288
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		90,589	69,407	39,988
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		7,933	9,588	5,119
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან		2,879	2,834	2,327
		908,042	865,343	602,722
საპროცენტო ხარჯი				
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე		(194,029)	(191,155)	(134,838)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(137,248)	(101,205)	(54,764)
სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები		(41,583)	(66,926)	(54,090)
		(372,860)	(359,286)	(243,692)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		535,182	506,057	359,030
შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან		168,386	157,529	129,043
გასამრჯელო და საკომისიო ხარჯი		(58,496)	(52,435)	(42,885)
წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან	21	109,890	105,094	86,158
უძრავი ქონებიდან წმინდა შემოსავალი	22	8,631	11,831	5,600
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული წმინდა მოგება		2,162	73	93
წმინდა ზარალი სხვა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან		(634)	-	-
საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან მიღებული წმინდა მოგება	11	(1,221)	6,388	-
უხოური ვალუტიდან მიღებული წმინდა მოგება :				
- ვაჭრობიდან		65,461	64,561	44,599
- საკურსო სხვაობები		18,307	1,257	13,135
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		1,912	1,761	3,959
სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო მოგება		94,618	85,871	67,386
შემოსავალი		739,690	697,022	512,574
ხელფასები და სხვა გადახდები თანამშრომლებისთვის	23	(153,760)	(139,141)	(116,996)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	23	(75,534)	(67,239)	(51,680)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(34,883)	(31,520)	(23,494)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(3,425)	(2,855)	(2,293)
სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო ხარჯები		(267,602)	(240,755)	(194,463)
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო რისკის ხარჯამდე		472,088	456,267	318,111

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

მომგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება**2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის***(ათას ლარში)*

	<i>Notes</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
საოპერაციო მოგება სარედიტო რისკის ხარჯამდე		472,088	456,267	318,111
გაუფასურების ხარჯი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	9	(155,366)	(142,814)	(45,087)
(გაუფასურების ხარჯები) ფინანსური იჯარიდან მოთხოვნებზე გაუფასურების უკუგატარება	10	(161)	(1,615)	76
გაუფასურების ხარჯის სხვა აქტივებსა და მარაგებზე		(5,616)	(6,013)	(9,568)
საკრედიტო რისკის ღირებულება		(161,143)	(150,442)	(54,579)
წმინდა არასაოპერაციო ხარჯები /ზარალი		310,945	305,825	263,532
წმინდა არასაოპერაციო ხარჯები არაგანმეორებად მუხლებამდე	24	(49,169)	(10,659)	(11,432)
მოგება საშემოსავლო გადასახადის მოგებაამდე(ხარჯამდე) გაგრძელებული ოპერაციებიდან		261,776	295,166	252,100
მოგების ხარჯებზე გადასახადი	14	27,318	(42,722)	(30,272)
მოგება წლის განმავლობაში გაგრძელებული ოპერაციებიდან		289,094	252,444	221,828
მოგება შეწყვეტილი ოპერაციებიდან		-	8,278	24,156
წლის მოგება		289,094	260,722	245,984
სულ წლის მოგება მიკუთვნებული				
- ბანკის აქციონერებისათვის		287,945	257,628	238,644
- კონტროლის არმქონეთა წილისათვის		1,149	3,094	7,340
		289,094	260,722	245,984
მოგება გაგრძელებული ოპერაციებიდან მიკუთვნებული				
:				
- ჯგუფის აქციონერებისათვის		287,945	249,997	219,384
- კონტროლის არმქონეთა წილისათვის		1,149	2,447	2,444
		289,094	252,444	221,828
მოგება შეწყვეტილი ოპერაციებიდან მიკუთვნებული:				
- ჯგუფის აქციონერებისათვის		-	7,631	19,260
- კონტროლის არმქონეთა წილისათვის		-	647	4,896
		-	8,278	24,156
საბაზისო და განზავებული მოგება ერთ აქციაზე, სულ:	20	10.3511	7.9944	6.9044
- მოგება ერთ აქციაზე გაგრძელებული ოპერაციებიდან		10.3511	7.7576	6.3472
- მოგება ერთ აქციაზე შეწყვეტილი ოპერაციებიდან		-	0.2368	0.5572

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

მომგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება (ბაზრძქმლება)

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	<i>შენიშვნა</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
მოგება წლის განმავლობაში		289,094	260,722	245,984
სხვა სრული შემოსავალი (დანაკარგი) გაგრძელებული ოპერაციებიდან				
<i>მომავალში მოგება-ზარალში გადასარეკლასიფიცირებელი სხვა სრული შემოსავალი (დანაკარგი)</i>				
– გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდების არარეალიზებული გადაფასება		85,612	(30,863)	(4,079)
– გასაყიდად არსებულ ფასიან ქაღალდებზე რეალიზებული (მოგება) ზარლის რეკლასიფიცირებული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში		(28,143)	(34)	(83)
– საეალუტო სხვაობებით გამოწვეული მოგება (ზარალი)		580	(17,523)	33,634
დაკავშირებული მოგების გადასახადი	14	(4,961)	2,598	(109)
მომავალში მოგება-ზარალში გადასარეკლასიფიცირებელი წმინდა სხვა სრული შემოსავალი (დანაკარგი)		53,088	(45,822)	29,363
<i>მომავალში მოგება-ზარალში არმოსახვედრი სხვა სრული შემოსავალი (დანაკარგი)</i>				
– ძირითადი საშუალებების გადაფასება	12	(2,105)	(7,782)	-
დაკავშირებული მოგების გადასახადი	14	4,827	400	-
მომავალში მოგება-ზარალში არ მოსახვედრი წმინდა სხვა სრული (დანაკარგი) შემოსავალი		2,722	(7,382)	-
შეწვევტილი ოპერაციებიდან სხვა სრული მოგება (დანაკარგი)		-	(117)	(3,683)
სხვა სრული შემოსავალი (დანაკარგი) წლისათვის გადასახადის გარეშე		55,810	(53,321)	25,680
გაგრძელებული ოპერაციებიდან სულ წლის სრული შემოსავალი		344,904	199,240	251,191
შეწვევტილი ოპერაციებიდან სულ წლის სრული შემოსავალი		-	8,161	20,473
სულ წლის სრული შემოსავალი		344,904	207,401	271,664
სულ წლის სრული შემოსავალი მიკუთვნებული :				
– ჯგუფის აქციონერებისთვის		343,309	207,654	266,187
– კონტროლის არმქონეთა წილისთვის		1,595	(253)	5,477
		344,904	207,401	271,664
სულ გაგრძელებული ოპერაციებიდან სრული შემოსავალი მიკუთვნებული:				
– ჯგუფის აქციონერებისთვის		343,309	200,076	249,693
– კონტროლის არმქონეთა წილისთვის		1,595	(836)	1,498
		344,904	199,240	251,191

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

მომგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება (ბაზრძქმლება)**2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის***(ათას ლარში)***სულ შეწვეტილი ოპერაციებიდან სრული შემოსავალი მიკუთვნებული:**

– ბანკის აქციონერებისათვის	-	7,578	16,494
– კონტროლის არმქონეთა წილისათვის	-	583	3,979
	-	8,161	20,473

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

განეკუთვნება ჯგუფის აქციონერებს

	სააქციო კაპიტალი	დამატებითი შეტანილი კაპიტალი	სახაზინ ო აქციები	სხვა რეზერვე ბი	გაუნაწი ლებელი მოგება	ჯამი	კონტრო ლის არმქონეთ ა წილები	სულ კაპიტალი
31 დეკემბერი 2013	36,513	570,185	(2,428)	22,733	563,407	1,190,410	53,905	1,244,315
სულ სრული შემოსავალი წლის სხვა სრული შემოსავალი (დანაკარგი)	-	-	-	-	238,644	238,644	7,340	245,984
სულ სრული შემოსავალი	-	-	-	26,563	980	27,543	(1,863)	25,680
ძირითადი საშუალებების ცვეთის გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გარეშე წილობრივი გადახდის საფუძველზე გაზრდილი სააქციო კაპიტალი	-	-	-	(446)	446	-	-	-
ჯგუფის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (შენიშვნა 20)	-	18,573	534	-	-	19,107	-	19,107
არსებულ შვილობილ კომპანიებში არასაკონტროლო პაკეტის შესყიდვა შვილობილი კომპანიების შექმნისას წარმოქმნილი არასაკონტროლო წილები	-	-	-	(17,639)	-	(17,639)	(15,516)	(33,155)
სახაზინო აქციების გაყიდვა	-	27,525	469	-	-	27,994	-	27,994
სახაზინო აქციების შესყიდვა	-	(5,045)	(97)	-	-	(5,142)	-	(5,142)
31 დეკემბერი 2014	36,513	611,238	(1,522)	31,211	728,839	1,406,279	54,808	1,461,087
წლის მოგება	-	-	-	-	257,628	257,628	3,094	260,722
წლის სხვა სრული დანაკარგი	-	-	-	(46,487)	(3,487)	(49,974)	(3,347)	(53,321)
სულ სრული დანაკარგი	-	-	-	(46,487)	254,141	207,654	(253)	207,401
ძირითადი საშუალებების ცვეთის გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გარეშე წილობრივი გადახდის საფუძველზე გაზრდილი სააქციო კაპიტალი	-	-	-	(512)	512	-	-	-
ჯგუფის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (შენიშვნა 20)	-	22,839	502	-	-	23,341	162	23,503
არსებულ შვილობილ კომპანიებში არასაკონტროლო პაკეტის შესყიდვა შვილობილი კომპანიების შექმნისას წარმოქმნილი არასაკონტროლო წილები	-	-	-	-	(64,988)	(64,988)	-	(64,988)

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

არსებულ შვილობილ კომპანიებში არასაკონტროლო პაკეტის შესყიდვა შვილობილ კომპანიებში წილების განხაეება	-	-	-	1,645	-	1,645	(3,261)	(1,616)
არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილების განხაეება	-	-	-	-	-	-	27,947	27,947
არსებულ შვილობილ კომპანიების შექენისას წარმოქმნილი არასაკონტროლო წილები	-	-	-	-	-	-	1,488	1,488
რეორგანიზაცია (შენიშვნა 1)	(8,692)	(327,470)	1,160	7,103	(24,984)	(352,883)	(67,882)	(420,765)
სახაზინო აქციების შესყიდვა	-	(9,307)	(143)	-	-	(9,450)	-	(9,450)
31 დეკემბერი 2015	27,821	297,300	(3)	(7,040)	893,520	1,211,598	13,009	1,224,607
წლის მოგება	-	-	-	-	287,945	287,945	1,149	289,094
წლის სხვა სრული დანაკარგი	-	-	-	54,938	426	55,364	446	55,810
სრული შემოსავალი	-	-	-	54,938	288,371	343,309	1,595	344,904
ძირითადი საშუალებების ცვეთის გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გარეშე წილობრივი გადახდის საფუძველზე	-	38,195	-	-	-	38,195	-	38,195
გაზრდილი სააქციო კაპიტალი	-	-	-	-	-	-	-	-
ჯგუფის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (შენიშვნა 20)	-	-	-	-	(200,597)	(200,597)	-	(200,597)
არსებულ შვილობილ კომპანიებში არასაკონტროლო პაკეტის შესყიდვა შვილობილ კომპანიებში წილების განხაეება	-	-	-	(21,692)	-	(21,692)	-	(21,692)
შენატანები აქციაზე დაფუძნებული გადახდი გუგმის მიხედვით (შენიშვნა 25)	-	(119,465)	(6)	-	-	(119,471)	-	(119,471)
31 დეკემბერი 2016	27,821	216,030	(9)	25,685	981,815	1,251,342	14,604	1,265,946

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება**2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის***(ათას ლარში)*

	<i>Notes</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან				
მიღებული პროცენტი		894,996	867,191	596,778
გადახდილი პროცენტი		(410,417)	(352,394)	(263,773)
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო		163,926	152,416	130,536
გადახდილი გასამრჯელო და საკომისიო		(58,501)	(52,535)	(43,099)
უძრავი ქონებიდან წმინდა ფულადი სახსრების ნაკადები		12,601	7,158	5,600
სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებიდან წარმოქმნილი სუფთა მოგება		1,177	39	10
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან სუფთა რეალიზებული მოგება		2,091	34	83
წმინდა რეალიზებული მოგება უცხოური ვალუტიდან		65,461	64,561	44,599
ადრე ჩამოწერილი კლიენტებზე გაცემული სესხების დაფარვა	9	36,244	33,685	28,706
სხვა გადახდილი დანახარჯები		(50,681)	(11,949)	(7,826)
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(121,198)	(112,712)	(109,595)
გადახდილი საერთო, ადმინისტრაციული და საოპერაციო ხარჯი		(73,887)	(64,563)	(44,265)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		461,812	530,931	337,754
<i>წმინდა (ზრდა) კლება საოპერაციო აქტივებში</i>				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(146,572)	(196,780)	(49,000)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(719,819)	249,879	(943,727)
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან		2,291	3,228	5,284
წინასწარი გადახდები და სხვა აქტივები		46,354	11,692	389
<i>წმინდა (ზრდა) კლება საოპერაციო ვალდებულებებში</i>				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		1,641,229	98,738	211,632
სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები		(831,549)	(113,121)	82,148
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე		357,110	396,460	428,231
სხვა ვალდებულებები		11,545	(16,918)	13,256

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან მოგების გადასახადის გადახდამდე	822,401	964,109	85,967
გადახდილი მოგების გადასახადი	(44,326)	(28,360)	(14,783)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან	778,075	935,749	71,184
სუფთა ფულადი სახსრების ნაკადები შეწყვეტილი ოპერაციებიდან წარმოქნილი საოპერაციო აქტივობებიდან	-	63,298	59,543
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივობებიდან	778,075	999,047	130,727
ფულის ნაკადები (გამოყენებული) საინვესტიციო საქმიანობისთვის			
შვილობილი კომპანიების შექმნა მიღებული ნაღდი ფულის გამოკლებით	-	22,620	-
წინა წლის შენაძენებიდან დარჩენილი თანხების გადახდა	(8,768)	-	-
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვიდან შემოსავლები	(317,297)	(157,139)	(255,670)
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან შემოსავლები	11 4,455	19,813	6,467
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან შემოსავლები	12 980	3,592	521
ინტანგიბლუ ასეტს ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	(45,794)	(51,575)	(28,047)
გაგრძელებული ოპერაციებიდან საინვესტიციო საქმიანობებში გამოყენებული სულთა ფულადი ნაკადები	(366,424)	(162,689)	(276,729)
სუფთა ფულადი ნაკადები გამოყენებული შეწყვეტილი ოპერაციებიდან საინვესტიციო საქმიანობაში	-	(104,815)	(120,634)
რეორგანიზაცია	-	(4,356)	-
საინვესტიციო საქმიანობებში გამოყენებული სუფთა ფულადი ნაკადები	(366,424)	(271,860)	(397,363)

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება**2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის***(ათას ლარში)*

	<i>Notes</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ფულადი ნაკადები (გამოყენებული) ფინანსური საქმიანობიდან				
გადახდილი დივიდენდები		(200,099)	(66,627)	(72,729)
წილობრივ ინსტრუმენტების საფუძველზე გადახდის გეგმის შესაბამისად შენატანები (შენიშვნა 25)		(119,471)	(9,450)	(5,142)
შალე ოფ ტრეასურე სპარეს		-	-	27,994
გაგრძელებული ოპერაციებიდან ფინანსურ აქტივობებში გამოყენებული სუფთა თანხა		(319,570)	(76,077)	(49,877)
შეწყვეტილი ოპერაციებიდან ფინანსურ საქმიანობიდან (გამოყენებული) სუფთა თანხა		-	26,330	(28,972)
ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული სუფთა თანხა		(319,570)	(49,747)	(78,849)
სავალუტო კურსის ცვლილების ეფექტი ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		18,307	(10,519)	6,277
ფულისა და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (კლება)		110,388	666,921	(339,208)
ფული და ფულის ეკვივალენტები, წლის დასაწყისში	6	1,376,782	709,861	1,049,069
ფული და ფულის ეკვივალენტები, წლის ბოლოს	6	1,487,170	1,376,782	709,861

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობები

სს „საქართველოს ბანკი“ („ბანკი“) დაფუძნდა 1994 წლის 21 ოქტომბერს, სააქციო საზოგადოების სახით („სს“), საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკი მუშაობს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სეპ“, საქართველოს ცენტრალური ბანკი) მიერ 1994 წლის 15 დეკემბერს გაცემული ზოგადი საბანკო საქმიანობის ლიცენზიის შესაბამისად.

ბანკი იღებს დეპოზიტებს საზოგადოებისაგან და გაცემს კრედიტს, ახორციელებს გადარიცხვებს როგორც საქართველოს ფარგლებში, ისე მის ფარგლებს გარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლას მისი სათაო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველო. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს 278 სერვის ცენტრი საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში (2015 წლის 31 დეკემბერი: 266, 2014 წლის 31 დეკემბერი: 219). ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0160, გაგარინის ქუჩა 29ა.

BGEO Group PLC (“BGEO PLC”, ყოფილი სახელწოდება საქართველოს ბანკის ჰოლდინგური კომპანია - Bank of Georgia Holdings PLC) არის ინგლისსა და უელსში დაფუძნებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია და წარმოადგენს ბანკის მთავარ მშობელ კომპანიას. BGEO PLC-ს აქციები დაშვებულია სავაჭროდ გაერთიანებული სამეფოს ლისტინგის სამმართველოს ოფიციალური ჩამონათვალის პრემიუმ სეგმენტში და დაშვებულია სავაჭროდ ლონდონის საფონდო ბირჟის PLC’s რეგისტრირებული ფასიანი ქაღალდების ძირითად ბაზარზე, 2012 წლის 28 თებერვლიდან ძალაში შესვლით.

სეპ-ის მიზნების შესაბამისად, დაარეგულიროს ბანკები საქართველოში დამოუკიდებელ საფუძველზე და შესაბამისად შეზღუდოს ინვესტიციები არასაბანკო შვილობილ კომპანიებში ადგილობრივად დარეგულირებული საბანკო დაწესებულებებით, ბანკმა დაასრულა სამართლებრივი რესტრუქტურისაგან 2015 წლის აგვისტოში (“რეორგანიზაცია”). შედეგად, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნდა ახალი ჰოლდინგური კომპანია ბანკის მშობელი კომპანიის სახით, BGEO PLC – JSC BGEO Group (“JSC BGEO”) ჯგუფის მიერ. ბანკის ყოფილი არასაბანკო შვილობილი კომპანიები, რომლებიც წარმოადგენდნენ ბიზნესის ცალკეულ ძირითად მიმართულებებს (“შეწყვეტილი ოპერაციები”) პირდაპირ გადავიდა JSC BGEO-ს დაქვემდებარებაში, როგორც ბანკის დობილი კომპანიები რეორგანიზაციის პროცესში. ჯგუფმა აღნიშნული გარიგება JSC BGEO-თან განმარტა, როგორც სამართლიანი განაწილება.

ბანკი და დანარჩენი შვილობილი კომპანიები ქმნიან კომპანიათა ჯგუფს (“ჯგუფი”), რომელიც ძირითადად დაფუძნებულია საქართველოში და ბელორუსიაში. ჯგუფის უმთავრესი საქმიანობაა საბანკო მომსახურებების გაწევა კორპორაციული და ინდივიდუალური კლიენტებისათვის. ჯგუფის შემადგენელი კომპანიების სია მოცემულია მე-2 შენიშვნაში. ბანკი არის ჯგუფის მთავარი საოპერაციო ერთეული და მოიცავს ჯგუფის საქმიანობების უმეტესობას.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით JSC BGEO, და 2015 და 2014 წლების დეკემბრის მდგომარეობით BGEO PLC წარმოადგენდნენ ბანკის ძირითად აქციონერებს :

აქციონერი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015	31 დეკემბერი 2014
JSC BGEO Group	99.55%	99.52%	-
BGEO Group Plc*	-	-	99.62%
სხვა**	0.45%	0.48%	0.38%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%

* მანამდე ცნობილი სახელწოდებით Bank of Georgia Holdings Plc.

** საქართველოს საფონდო ბირჟაზე წარმოდგენილი აქციები.

2. მომზადების საფუძველი

შესავალი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციის საერთაშორისო თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

კომიტეტის („ფაისკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომელიც გაცემულია 2016 წლისთვის მოქმედი ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბუთს („ბასს“) მიერ.

ბანკს და საქართველოში დაფუძნებულ მის შვილობილ კომპანიებს კანონმდებლობით მოეთხოვებათ, რომ დოკუმენტაცია აწარმოონ და ფინანსური ანგარიშგება მოამზადონ ლარში „ფასს“-ს შესაბამისად, მაშინ როდესაც საქართველოს ფარგლებს გარეთ დაფუძნებული შვილობილი კომპანიები შესაბამისი ადგილობრივი ვალუტებით ფუნქციონირებენ. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების მეთოდის გამოყენებით, გარდა:

- სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, საინვესტიციო ქონებისა და გადაფასებული ძირითადი საშუალებებისა.
- მატერიალურ-საწარმოო მარაგების და საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივების შეფასება თვითღირებულების და წმინდა რეალიზებადი ღირებულების დაბალი ფასით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში („ლარო“), თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვაგვარად არ იქნა მითითებული.

მოქმედი საწარმო

ჯგუფის სამეთვალყურეო საბუთს შეაფასა ჯგუფის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც მოქმედმა საწარმომ და დაკმაყოფილდა იმით, რომ მას გააჩნია რესურსები საქმიანობის გასაგრძელებლად ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებიდან მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში. უფრო მეტიც ხელმძღვანელობისთვის უცნობია რაიმე მნიშვნელოვანი გარემოების შესახებ, რამაც შესაძლოა ხელი შეუშალოს ან ეჭვი დაბადოს ჯგუფის მიერ საქმიანობის გაგრძელების უნართან დაკავშირებით. ამიტომ, ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებულია მოქმედი საწარმოს დაშვების საფუძველზე.

შვილობილი კომპანიები და მეკავშირე საწარმოები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2016, 2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგ შვილობილ კომპანიებს და მეკავშირე საწარმოებს:

*ზმის უფლებები და ფლობილი
ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალის
პროპორცია*

შვილობილი კომპანიები	31	31	31 დეკემბერი 2014	რეგისტრაციის ქვეყანა	ღარგი	რეგისტრაციის თარიღი	შექმნის თარიღი
	დეკემბერი 2016	დეკემბერი 2015					
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა UK Limited	100.00%	100.00%	100.00%	გაერთიანებული სამეფო	ინფორმაციის გაცვლა და ბაზრის კვლევა	17/8/2010	-
ფონდი სიცოცხლის ხე NPO	100.00%	100.00%	100.00%	საქართველო	საქველმოქმედო საქმიანობა	25/8/2008	-
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა უნგრეთში	100.00%	100.00%	100.00%	უნგრეთი	წარმომდგენლობა	18/6/2012	-
სს საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა თურქეთში	100.00%	100.00%	100.00%	თურქეთი	წარმომდგენლობა	25/12/2013	-
შპს საქართველოს ფინანსური ინვესტიციები	100.00%	100.00%	100.00%	ისრაელი	წარმომდგენლობა	9/2/2009	-
პროფესიონალური საკალათბურთო კლუბი დინამო თბილისი	100.00%	100.00%	100.00%	საქართველო	სპორტი	10/1/2011	-
შპს საქართველოს ბანკის სასწავლო უნივერსიტეტი	100.00%	100.00%	100.00%	საქართველო	განათლება	15/10/2013	-
შპს კერძო დაცვა	(a)	100.00%	-	საქართველო	დაცვა	-	21/1/2015
ბენდერლოქ ინვესთმენტ ლიმიტედ	100.00%	100.00%	100.00%	კვიპროსი	ინვესტიციები	12/5/2009	13/10/2009
შპს ბელორუსიის სახალხო ბანკი	79.99%	79.99%	79.99%	ბელორუსი	საბანკო საქმიანობა	16/4/1992	3/6/2008
⇒ შპს BNB ლიზინგი	99.90%	99.90%	99.90%	ბელორუსი	ლიზინგი	30/3/2006	3/6/2008

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

სს გალტ ენდ თაგვარტ პოლდინგს (ჯორჯია)	-	(b)	100.00%	საქართველო	ინვესტიციები	4/11/2008	-
⇒ სს m2 უძრავი ქონება	-	(c)	100.00%	საქართველო	უძრავი ქონება	27/9/2006	-
⇒ შპს m2 რეზიდენციალ	-	(c)	-	საქართველო	უძრავი ქონება	17/8/2015	-
⇒ შპს ოპტიმა ისანი	-	(c)	100.00%	საქართველო	უძრავი ქონება	25/7/2014	-
⇒ Sps თამარაშვილი 13	-	(c)	100.00%	საქართველო	უძრავი ქონება	3/11/2011	-
⇒ შპს m2 იბოდრომთან	-	(c)	-	საქართველო	უძრავი ქონება	6/7/2015	-
⇒ შპს m2 სკაილაინი	-	(c)	100.00%	საქართველო	უძრავი ქონება	23/7/2015	-
⇒ შპს m2 ყაზბეგზე	-	(c)	100.00%	საქართველო	უძრავი ქონება	21/5/2013	-
⇒ შპს m2 თამარაშვილზე	-	(c)	100.00%	საქართველო	უძრავი ქონება	21/5/2013	-
⇒ შპს m2 ნუცუბიძეზე	-	(c)	100.00%	საქართველო	უძრავი ქონება	21/5/2013	-
⇒ შპს M სქევა პარკ, LLC	-	(c)	-	საქართველო	უძრავი ქონება	15/9/2015	-
⇒ შპს ოპტიმა საბურთალო	-	(c)	-	საქართველო	უძრავი ქონება	15/9/2015	-
⇒ m2 პოსეთალითი	-	(c)	-	საქართველო	უძრავი ქონება	17/8/2015	-
⇒ შპს m2 (ყოფილი სს m2)	-	(c)	100.00%	საქართველო	უძრავი ქონება	12/2/2014	-
⇒ შპს კავკასიის ავტოსახლი	-	(c)	100.00%	საქართველო	უძრავი ქონება	29/3/2011	-
⇒ შპს მიწა	-	(c)	100.00%	საქართველო	უძრავი ქონება	3/10/2014	-
⇒ სს საქართველოს განახლებადი ენერჯის კომპანია	-	(c)	-	საქართველო	განახლებადი ენერჯია	14/9/2015	-
⇒ სს გეოპიდრო	-	(c)	85.00%	საქართველო	განახლებადი ენერჯია	11/10/2013	-
⇒ სს სენეტი პიდრო	-	(c)	100.00%	საქართველო	განახლებადი ენერჯია	6/12/2013	-
⇒ სს ზოტი პიდრო	-	(c)	-	საქართველო	განახლებადი ენერჯია	20/8/2015	-
⇒ საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფი PLC	-	(c)	-	გაერთიანებული სამეფო	ჯანდაცვა	27/8/2015	28/8/2015
⇒ სს საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფი	-	(c)	-	საქართველო	ჯანდაცვა	29/4/2015	-
⇒ სს სადაზღვევო კომპანია იმედი L (ყოფილი სს სადაზღვევო კომპანია ალდავი ბისიაი) (ა)	-	(c)	100.00%	საქართველო	დაზღვევა	22/6/2007	-
⇒ შპს ბიზნეს ცენტრი ყაზბეგი	-	(c)	100.00%	საქართველო	სხვადასხვა	22/6/2010	10/1/2011
⇒ სს სამედიცინო კორპორაცია ვეექსი	-	(c)	100.00%	საქართველო	ჯანდაცვა	31/7/2014	-
⇒ სს ჩემი ოჯახის კლინიკა	-	(c)	100.00%	საქართველო	ჯანდაცვა	3/10/2005	-
⇒ სს ქუთაისის სამკურნალო და დიაგნოსტიკური ცენტრი დედებისა და შვილებისთვის	-	(c)	66.70%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	5/5/2005	29/11/2011
⇒ შპს აკადემიკოს ზ. ცხაკაიას დასავლეთ საქართველოს ინტერენციული მედიცინის ეროვნული ცენტრი	-	(c)	66.70%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	15/10/2004	12/9/2011
⇒ შპს წყალტუბოს რეგიონული საავადმყოფო	-	(c)	66.70%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	29/9/1999	12/9/2011
⇒ სს ქუთაისის წმინდა ნიკოლოზის ქირურგიისა და ონკოლოგიური საავადმყოფო	-	(c)	92.90%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	3/11/2000	20/5/2008
⇒ შპს ქუთაისი რეგიონული კლინიკური საავადმყოფო	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	19/7/2010	10/1/2010
⇒ სს ზუგდიდის მულტი პროფილური კლინიკური საავადმყოფო „რესპუბლიკა“	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	11/6/1998	29/11/2011

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

⇒ სს ჩხოროწყუს რეგიონული ცენტრალური საავადმყოფო	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	30/11/1999	29/11/2011	
სახელოწების ცენტრალური საავადმყოფო	⇒ შპს ფიფიას წალენჯიხის საავადმყოფო	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	1/9/1999	12/9/2011
მულტი პროფილური საავადმყოფო	⇒ შპს მარტვილის საავადმყოფო	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	17/3/2000	12/9/2011
ამბულატორიული პოლიკლინიკა	⇒ შპს აბაშის პოლიკლინიკა	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	16/3/2000	12/9/2011
ცენტრალური საავადმყოფო	⇒ შპს ხობის რეგიონული საავადმყოფო	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	13/7/2000	12/9/2011
ტრავმატოლოგი	⇒ შპს	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	20/7/2011	30/9/2014

**ხმის უფლებები და ფლობილი
წილები სააქციო კაპიტალის
პროპორცია**

შვილობილი კომპანიები

	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015	31 დეკემბერი 2014	რეგისტრაციის ქვეყანა	დარგი	რეგისტრაციის თარიღი	შეძენის თარიღი	
⇒ შპს ჯი ენ კო	-	(c)	-	Georgia	სამედიცინო მომსახურებები	6/4/2001	5/8/2015	
ტექნოლოგიების ცენტრი	⇒ მაღალი სამედიცინო	-	(c)	-	საქართველო	ჯანდაცვის მომსახურება	16/4/1999	5/8/2015
ს გეოლაბ	⇒ შპს	-	(c)	-	საქართველო	ჯანდაცვის მომსახურება	3/5/2011	5/8/2015
ს ნეფროლოგიის განვითარების კლინიკური ცენტრი	⇒ შპს	-	(c)	-	საქართველო	ჯანდაცვის მომსახურება	28/9/2010	5/8/2015
სამედიცინო პედაგოგიული ცენტრი	⇒ შპს კატასტროფის პედაგოგიული ცენტრი	-	(c)	-	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	18/6/2013	5/8/2015
ლოგისტიკა	⇒ შპს დეკა	-	(c)	-	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	12/1/2012	11/6/2015
⇒ შპს უნიმედ აჭარა	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	29/6/2010	1/5/2012	
⇒ შპს უნიმედ სამცხე	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	29/6/2010	1/5/2012	
კახეთი	⇒ შპს უნიმედ	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	29/6/2010	1/5/2012
კარაფს მედლაინი	⇒ შპს	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	26/8/1998	26/12/2013
ავანტე ჯგუფი LLC	⇒ შპს პოსპითალ მენეჯმენტ	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	5/8/2011	19/2/2014
ბავშვთა ახალი საავადმყოფო	⇒ შპს	-	(c)	75.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	18/7/2011	19/2/2014
ახალი სიცოცხლე	⇒ შპს	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	21/9/1999	19/2/2014

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

	⇒ შპს ბათუმის დედათა და ბავშვთა რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრი	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	19/11/2004	19/2/2014
	⇒ შპს სანსტოუნ მედიკალ	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	9/11/2012	21/5/2014
	⇒ შპს მ. იაშვილის ბავშვთა საავადმყოფო ცენტრალური	-	(c)	66.70%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	3/5/2011	19/2/2014
	⇒ შპს პედიატრიის, ალერგოლოგიისა და რევმატოლოგიის ცენტრი	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	6/3/2000	19/2/2014
	⇒ შპს პათოლოგიის რეფერალური ცენტრი	-	(c)	100.00%	საქართველო	სამედიცინო მომსახურებები	29/12/2014	-
	⇒ კვექსის სასწავლო ცენტრი	-	(c)	100.00%	საქართველო	განათლება	20/12/2013	-
⇒ სს ლიბერთი ქონსიუმერი		-	(c)	70.12%	საქართველო	ინვესტიციები	24/5/2006	-
	⇒ სს თელიანი ველი	-	(c)	50.92%	საქართველო	მედიცინა	30/6/2000	28/2/2007
	⇒ შპს თელიანი თრეიდინგ (ჯორჯია)	-	(c)	100.00%	საქართველო	დისტრიბუცია	10/1/2006	27/3/2007
	⇒ შპს თელიანი თრეიდინგ (უკრაინა)	-	(c)	100.00%	უკრაინა	დისტრიბუცია	3/10/2006	31/12/2007
	⇒ შპს ლე კაკას	-	(c)	100.00%	საქართველო	კონიაკის წარმოება	23/9/2006	20/3/2007
	⇒ შპს კუპა	-	(c)	70.00%	საქართველო	მუხის კასრების წარმოება	12/10/2006	20/3/2007
	⇒ შპს ბიერ ჯორჯია გლობალ	-	(c)	100.00%	საქართველო	ალკოჰოლური და არაალკოჰოლური სასმელების წარმოება და დისტრიბუცია	24/12/2014	-
	სს ინტერტური	-	(c)	99.94%	საქართველო	სამოგზაურო სააგენტო	29/3/1996	25/4/2006
	⇒ სს პრიაშ ფიტნეს	-	(c)	100.00%	საქართველო	ფიტნეს ცენტრი	7/3/2006	-
⇒ სს გალტ ენდ თაგარტ		-	(c)	100.00%	საქართველო	საბროკერო და აქტივის მართვა	19/12/1995	28/12/2004
	სს „ბიჯი კაპიტალის ფილიალი აზერბაიჯანში“	-	(c)	100.00%	აზერბაიჯანი	წარმომადგენლობა	28/12/2013	-
	⇒ გალტ ენდ თაგარტ პოლდინგს ლიმიტედ	-	(c)	100.00%	კვიპროსი	ინვესტიციები	3/7/2006	-
	⇒ შპს ბიჯი კაპიტალ (ბელორუსი)	-	(c)	100.00%	ბელორუსი	საბროკერო საქმიანობა	19/2/2008	-
⇒ შპს საქართველოს ლიზინგის კომპანია		-	(c)	100.00%	საქართველო	ლიზინგი	29/10/2001	31/12/2004
	⇒ პრიაშ ლიზინგი	-	(c)	-	საქართველო	ლიზინგი	27/1/2012	21/1/2015
⇒ შპს სოლო		-	(c)	-	საქართველო	ვაჭრობა	22/4/2015	-
⇒ სს საქართველოს გაერთიანებული ქაღალდების რეგისტრატურა		-	(c)	100.00%	საქართველო	რეგისტრატურა	29/5/2006	-
⇒ სს ექსპრეს ტექნოლოჯის		-	(c)	100.00%	საქართველო	ინვესტიციები	29/10/2007	-
	⇒ სს ჯორჯიან ქარდი	-	(c)	98.23%	საქართველო	ბარათის დამუშავება	17/1/1997	20/10/2004
	⇒ შპს პირდაპირი დეპუტი ჯორჯია	-	(c)	100.00%	საქართველო	ელექტრონული გადახდის მომსახურებები	7/3/2006	-
	⇒ შპს დიდი დიდის კვლეითი ცენტრი	-	(c)	100.00%	საქართველო	საკომუნიკაციო მომსახურებები	23/4/2007	-
	⇒ შპს მეტრო სერვის +	-	(c)	100.00%	საქართველო	ბიზნეს მომსახურება	10/5/2006	-
	⇒ შპს ექსპრეს ტექნოლოჯის CEE	-	(c)	100.00%	უნგრეთი	ფინანსური მომსახურების სხვა აქტივობები	5/3/2014	N/A
⇒ სს სადაზღვევო კომპანია ალდაგი		-	(c)	100.00%	საქართველო	დაზღვევა	31/7/2014	-

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

⇒ სს სადაზღვევო კომპანია ტაო	-	(c)	-	საქართველო	დაზღვევა	22/8/2007	21/1/2015
⇒ შპს ალიანსი	-	(c)	100.00%	საქართველო	სხვადასხვა	3/1/2000	5/1/2012
⇒ შპს გრინ ვეი	-	(c)	100.00%	საქართველო	სხვადასხვა	9/8/2008	5/1/2012
⇒ შპს პრემიუმ რეზიდენს	-	(c)	100.00%	საქართველო	სასტუმრო	9/7/2010	1/5/2012

**ხმის უფლებები და ფლობილი
წევუფლებრივი სააქციო კაპიტალის
პროპორცია**

მეკავშირე კომპანიები

	<i>31 დეკემბერი 2016</i>	<i>31 დეკემბერი 2015</i>	<i>31 დეკემბერი 2014</i>	<i>რეგისტრაციის ქვეყანა</i>	<i>დარგი</i>	<i>რეგისტრაციის თარიღი</i>	<i>შექმენის თარიღი</i>
სს კრედიტ იმფო (d)	19.11%	16.63%	16.63%	საქართველო	ფინანსური შუამავლობა	14/2/2005	14/2/2005

(a) შეწედა 2016 წელს

(b) შეერწეა სს საქართველოს ბანკს 2015 წელს

(c) გაერთიანდა სს BGEO ჯგუფის ქვეშ, 2015 წელს რეორგანიზაციის შედეგად

(d) 2016 წლის 22 დეკემბერს ჯგუფმა მოიპოვა მნიშვნელოვანი გავლენა სს კრედიტ იმფოზე

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

როგორც ამას მოითხოვს ბასს 1 ინფორმაციის წარმოდგენის ინიციატივა, ჯგუფი ახლა წარმოადგენს მისი მოკავშირე საწარმოებისა და ერთობლივი საწარმოების წილს, რომელიც აღრიცხულია წილობრივი მონაწილეობის მეთოდით მთლიანობაში როგორც ერთი ხაზის პუნქტები, და ახდენს მის კლასიფიცირებას ამ პუნქტებს შორის, რომელიც შემდგომში იქნება ან არ იქნება რეკლასიფიცირებული მოგებასა ან ზარალში.

წლის განმავლობაში ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან საქმიანობაზე ახალ ან შესწორებული „ფასს“-ს გავლენა არ მოუხდენია

გაერთიანების საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოადგენს ჯგუფის და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგებების 2016 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით. კონსოლიდაცია შეიღობილებთან მოხციელებდა კონტროლის არსებობის დროს. კონტროლი ხორციელდება, როცა ჯგუფს აქვს ინვესტიციის ობიექტში ჩართულობის შედეგად ცვლადი უკუგების უფლება და აქვს უნარი გავლენა მოახდინოს ამ უკუგებებზე საინვესტიციო ობიექტზე მისი უფლების გამოყენებით. განსაკუთრებით ჯგუფი აკონტროლებს საინვესტიციო ობიექტს მხოლოდ მაშინ, თუ ჯგუფს აქვს:

- საინვესტიციო ობიექტზე უფლება (ე.ი. არსებული უფლებები, რომელიც აძლევს მას შესაძლებლობას მართოს საინვესტიციო ობიექტის შესაბამისი საქმიანობა).
- უფლებები საინვესტიციო ობიექტში მისი ჩართულობის შედეგად ცვლად უკუგებებზე, და
- შესაძლებლობას გამოიყენოს საინვესტიციო ობიექტზე მისი უფლება, რომელიც გავლენას ახდენს მის უკუგებებზე.

როცა ჯგუფს აქვს ხმის უფლების მქონე უმრავლესობაზე ნაკლები ან საინვესტიციო ობიექტის მსგავსი უფლებები, ჯგუფი ითვალისწინებს ყველა შესაბამის ფაქტსა და გარემოებას იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა მას უფლება საინვესტიციო ობიექტზე, მათ შორის:

- საკონტრაქტო შეთანხმება საინვესტიციო ობიექტის ხმის უფლების მქონე მფლობელებთან;
- სხვა საკონტრაქტო შეთანხმებებიდან წარმოქმნილი უფლებები; და
- ჯგუფის ხმის უფლება და პოტენციური ხმის უფლებები.

ჯგუფი ხელახლა აფასებს, აკონტროლებს თუ არა ის საინვესტიციო ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები მიუთითებს, რომ არსებობს კონტროლის ერთი ან მეტი, სამი ელემენტის ცვლილება. შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება, როცა ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და შეწყვეტს ამ კონტროლს როცა ჯგუფი დაკარგავს შვილობილ კომპანიაზე კონტროლს. წლის განმავლობაში შექმნილი ან გაყიდული შვილობილი კომპანიის აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები შეტანილია ყოვლისმომცველი შემოსავლის ანგარიშში ჯგუფის მიერ კონტროლის მოპოვების თარიღიდან, ჯგუფის მიერ შვილობილი კომპანიის კონტროლის შეწყვეტის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა ყოვლისმომცველი შემოსავლის თითოეული კომპონენტი უკავშირდება ჯგუფის მთავარი კომპანიის კაპიტალის მფლობელებს და არაკონტროლირებად წილების, მაშინაც კი, თუ ეს გამოიწვევს დეფიციტური ბალანსის მქონე არაკონტროლირებადი წილების წარმოქმნას. როცა აუცილებელია, შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშებში ხორციელდება კორექტირებები, რათა მათი საარითხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში იყოს ჯგუფის საარითხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის შიგნით ყველა აქტივი და ვალდებულება, წილი, შემოსავალი, დანახარჯი და ფულადი ნაკადები, რომლებიც უკავშირდება ჯგუფის წევრებს შორის ტრანზაქციებს სრულად გაუქმდება კონსოლიდაციის დროს.

შვილობილ კომპანიაში წილის მფლობელობაში ცვლილება, კონტროლის დაკარგვის გარეშე, ჩათვლება როგორც სააქციონერო კაპიტალთან დაკავშირებული ოპერაცია. თუ ჯგუფი კარგავს შვილობილ კომპანიაზე კონტროლს, ის:

- ჩამოწერს შვილობილი კომპანიის აქტივებსა (მათ შორის გუდვილი) და ვალდებულებებს ბალანსიდან;
- ჩამოწერს ბალანსიდან ნებისმიერი არაკონტროლირებადი წილების საბალანსო ღირებულებას
- ჩამოწერს ბალანსიდან კაპიტალში რეგისტრირებულ კუმულაციური სავალუტო ოპერაციებიდან სხვაობას
- აღიარებს მიღებული უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას
- აღიარებს შენარჩუნებული ნებისმიერი ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას
- აღიარებს მოგებას ან ზარალში ნებისმიერ ნამეტს ან დეფიციტს
- ახორციელებს მთავარი კომპანიის კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას, რომლებიც ადრე აღიარებული იყო მოგების ან ზარალის ყოვლისმომცველ შემოსავალში ან გაუნაწილებელ მოგებებში, რომელიც საჭირო იქნება, თუ ჯგუფმა უშუალოდ გაყიდა დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საწარმოთა გაერთიანებები და გუდვილი

საწარმოების გაერთიანებისას გამოიყენება შექენის მეთოდი. შექენის ღირებულება ფასდება როგორც შექენის დღისთვის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მთლიანი გადაცემული ანაზღაურებისა და შექენილ საწარმოში ნებისმიერი არასაკონტროლო წილის მოცულობის ჯამი. თითოეული გაერთიანების შემთხვევაში ჯგუფი აფასებს შექენილ საწარმოში არასაკონტროლო წილს სამართლიანი ღირებულების ან შექენილ საწარმოს წმიდა აქტივების პოროპორციული წილის მიხედვით და არასაკონტროლო წილის სხვა კომპონენტებს მათი შექენის დღეს სამართლიანი ღირებულებებით. შექენასთან დაკავშირებული ხარჯები აღირიცხება აღმინისტრაციულ ხარჯებში.

როცა ჯგუფი შექენს საწარმოს, ის აფასებს ფინანსურ აქტივებს და ვალდებულებებს, რომლებიც ნაგარაუდგვია შექენის თარიღისთვის საგარაუდო კლასიფიკაციისთვის საკონტრაქტო პირობების, ეკონომიკური გარემოებებისა და პოტენციური პირობების შესაბამისად. ამაში შედის შექენილი საწარმოს მიერ კონტრაქტებში ჩადებული წარმოებული ინსტრუმენტების განცალკევება.

თუ საწარმოების გაერთიანება ხორციელდება ეტაპობრივად, შექენილ საწარმოში ჯგუფის მიერ ადრე ფლობილი წილების სამართლიანი ღირებულება შექენის დღეს ხელახლა გადაფასდება შექენის თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის საშუალებით. შემდეგ ეს გათვალისწინებულია გუდვილის განსაზღვრებაში.

შემქენის მიერ გადასაცემი ნებისმიერი პირობითი გადახდა აღიარებულია შექენის თარიღისთვის სამართლიანი ღირებულებით. პირობითი გადახდა კლასიფიცირებულია აქტივად ან ვალდებულებად, რომელიც არის ფინანსური ინსტრუმენტი და შედის ბასს 39-ის ფარგლებში – ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება, შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით ცვლილებებით მოგებაში ან ზარალში ან როგორც სხვა მთლიანი შემოსავლის ცვლილება. თუ პირობითი კომპენსაცია არ შედის ბასს 39-ის სფეროში, ის იხორციელება სათანადო ფასის-ის შესაბამისად. თუ დროებითი გადახდა კლასიფიცირებული იქნება როგორც კაპიტალი, მისი გადაფასება არ მოხდება მანამ, სანამ საბოლოოდ არ მოხდება მისი დაფარვა კაპიტალის ფარგლებში.

გუდვილი თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც აღემატება არასაკონტროლო წილებთან დაკავშირებით აღიარებული თანხის და გადარიცხული თანხის ჯამს და ნებისმიერ მანამდე ფლობილ წილთან, ჯგუფის წმინდა შექენილ აქტივებსა და აღებულ ვალდებულებებთან დაკავშირებით. თუ შექენილი წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება აღემატება აღნიშნულ გადარიცხულ თანხას, ჯგუფი განმეორებით შეაფასებს სწორად მოახდინა თუ არა ყველა შექენილი აქტივის და აღებული ვალდებულებების იდენტიფიკაცია და განიხილავს გამოყენებულ პროცედურებს შექენის დღეს ასაღიარებელი თანხების შეფასებისთვის. თუ განმეორებით შეფასებისას შექენილი წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება კვლავ აღემატება გადარიცხულ თანხებს, მაშინ მოგება აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გუდვილი ფასდება თვითღირებულებით, გამოკლებული ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. გაუფასურების შემოწმების მიზნით, საწარმოთა გაერთიანებაში შექენილი გუდვილი შექენის თარიღისთვის გადაეცემა ჯგუფის ფულადი სახსრების წარმომქმნელ თითოეულ ერთეულს, რომლებიც ვარაუდის მიხედვით სარგებელს ნახავენ ამ გაერთიანებით, მიუხედავად იმისა შექენილი საწარმოს სხვა აქტივები ან ვალდებულებები მიეკუთვნება თუ არა ამ ერთეულებს.

თუ გუდვილი წარმოადგენს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის და ოპერაციის ნაწილს, რომელიც ხორციელდება ამ ერთეულში, შეწყდება, მასთან დაკავშირებული გუდვილი აისახება ამ ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში, მოგების ან ზარალის განსაზღვრისას. ასეთ გარემოებებში გუდვილი შეფასდება ოპერაციის და ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შესადარი ღირებულებების საფუძველზე.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ საწარმოებს, სადაც კომპანიას, როგორც წესი, გააჩნია ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე ან სხვაგვარად არის უფლებამოსილი იქონიოს მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიაზე, მაგრამ რომელსაც იგი არ აკონტროლებს ერთპიროვნულად ან ერთობლივად. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში აღირიცხება კაპიტალის მეთოდით და აღიარებულია თავდაპირველი ღირებულებით გუდვილის ნათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს შესყიდვის შემდგომ ცვლილებებს მეკავშირე კომპანიაში ჯგუფის წმინდა აქტივების ნაწილში. მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის მოგების ან ზარალის ნაწილის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, ხოლო რეზერვების დინამიკის ნაწილის აღიარება ხდება კაპიტალში. თუმცა, თუ მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის ზარალის წილი ტოლია ან მეტია ჯგუფის სარგებელზე, ჯგუფი არ აღიარებს შემდგომ ზარალს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ჯგუფი ვალდებულია განახორციელოს შემდგომი გადახდები მეკავშირე საწარმოში თუ მისი სახელით.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში (გაგრძელება)

ჯგუფსა და მეკავშირე საწარმოს შორის ოპერაციებიდან მიღებული არარეალიზებული მოგება იქვითება იმ ოდენობით, რა წილსაც ფლობს ჯგუფი ამ მეკავშირე საწარმოში. არარეალიზებული ზარალი ასევე იქვითება მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის წილის შესაბამისად, თუ არ არსებობს გადაცემული აქტივის გაუფასურების საფუძველი. როცა გასაყიდად არსებული ინვესტიცია გახდება მოკავშირე საწარმო, ეს ინვესტიცია ხელახლა შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით და სხვა მთლიან შემოსავალში აღიარებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი რეკლასიფიცირდება მოგებასა ან ზარალში.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

თითოეული ბალანსის შედგენის დღეს ჯგუფი სამართლიანი ღირებულებით აფასებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორცაა სავაჭრო და გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები, წარმოებულებები და არაფინანსური აქტივები, როგორცაა საინვესტიციო ქონება. ასევე ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით წარმოდგენილია შენიშვნაში 27.

სამართლიანი ღირებულება არის ფასი, რომელიც მიღებული იქნება აქტივის გასაყიდად ან გადახდილი იქნება ვალდებულების გადასაცემად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი ოპერაციის დროს შეფასების დღეს. სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეფუძნება დაშვებებს, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის ოპერაცია ხორციელდება.

- აქტივებისა ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე; ან
- მთავარი ბაზრის არარსებობისას, აქტივისა ან ვალდებულების ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ჯგუფისთვის. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ფასდება იმ ვარაუდების გამოყენებით, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გამოიყენებენ აქტივის ან ვალდებულებების ფასის განსაზღვრისას, იმ ვარაუდით, რომ ბაზრის მონაწილეები იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური საუკეთესო ინტერესებიდან გამომდინარე. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება ითვალისწინებს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტურად გამოიყენებით ან მისი ბაზრის სხვა მონაწილეებისთვის მიყიდვით, რომელიც გამოიყენებს ამ აქტივს ყველაზე ეფექტურად და საუკეთესოდ.

ჯგუფი იყენებს შეფასების მეთოდებს, რომელიც შესაფერისია აღნიშნულ გარემოებებში და რომელთან დაკავშირებითაც არსებობს სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის საჭირო საკმარისი მონაცემები, შესაბამისი დაკვირვებას დაქვემდებარებული მონაცემების მაქსიმუმამდე გაზრდით და არადაკვირვებადი მონაცემების მინიმუმამდე შემცირებით.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება ფასდება ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშებში, ფასდება სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ წარმოდგენილი იერარქიის ფარგლებში, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემების საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების მთლიანობაში შესაფასებლად.

- დონე 1 - კოტირებული (არაკოტირებული) ფასები აქტიურ ბაზრებზე იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის;
- დონე 2 - მეთოდები, რომლითაც შესაძლებელია ყველა იმ ინფორმაციაზე დაკვირვება, რომელიც პირდაპირ თუ არაპირდაპირ მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს რეგისტრირებულ სამართლიანი ღირებულებაზე;
- დონე 3 - შეფასების მეთოდი, რომლის ყველაზე ქვედა დონის მონაცემები, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად, არ არის წარმოდგენილი.

ფინანსურ ანგარიშებში აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც აღიარებულია განმეორების საფუძველზე, ჯგუფი განსაზღვრავს მოხდა თუ არა გადარიცხვები თვითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს იერარქიაში დონეებს შორის კატეგორიზაციის გადაფასებით (ყველაზე დაბალი დონის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად).

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება

ბასს 39-ის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით, სესხებად და მისაღებ ანგარიშებად, დაფარვის ვადამდე ფლობილ ინვესტიციებად ან გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებად. ჯგუფი გადაწყვეტს მისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას მისი თავდაპირველი აღიარების საფუძველზე.

აღიარების თარიღი

როგორც წესი, ფინანსური აქტივების გაყიდვებისა და შესყიდვების აღიარება ხდება სავაჭრო ოპერაციის დღეს, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფი შეისყიდის აქტივს. ჩვეულებრივ, ფინანსური აქტივების შესყიდვა და გაყიდვა ისეთი ოპერაციებია, რომლებიც მოითხოვენ აქტივის მიტანას დანიშნულების პუნქტამდე კანონმდებლობით თუ საბაზრო პირობებით რეგულირებად პერიოდში.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომელთაც გააჩნიათ ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადასახადი და რომელთა კოტირება არ ხდება ბაზარზე. ისინი არ კლასიფიცირდება სავაჭრო ფასიან ქაღალდებად, არ განისაზღვრება, როგორც გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები და არ გამოიყენება მოკლე პერიოდში გაყიდვის მიზნით. ასეთი აქტივები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეს გათვალა მოიცავს კონტრაქტის მხარეებს შორის განსორციელებულ ყველა გადახდილ და მიღებულ საკომისიოს, რომლებიც წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის, გარიგების ხარჯების და ყველა სხვა საპრემიო შენატანის თუ დისკონტის განუყოფელ ნაწილს. ამორტიზებული ღირებულებით წარმოდგენილი ინვესტიციებისათვის მიღებული მოგება და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როცა ინვესტიციები გაუფასურებულია ან ამორტიზაციას განიცდის. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხდება სესხისა და მოთხოვნის ჩამოწერისას, გაუფასურებისას, ასევე ამორტიზაციის პროცესში.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებიც განსაზღვრულია გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებად და არ არის გათვალისწინებული ზემოთაღნიშნულ სამ კატეგორიაში. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებისა და ზარალის ცალკეულ კომპონენტად აღიარებით სხვა სრულ შემოსავალში, ინვესტიციის ჩამოწერამდე თუ გაუფასურებამდე, როდესაც სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხული ჯამური მოგება თუ ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. თუმცა, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დაანგარიშებული საპროცენტო განაკვეთის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

საქმიანობის ჩვეულებრივ პროცესში, ჯგუფი აფორმებს სხვადასხვა წარმოებულ ფინანსური ინსტრუმენტებს, მათ შორის ფორვარდებს, სვოპებს და ოფციონებს უცხოური ვალუტის და კაპიტალის ბაზრებზე. ასეთი ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარების პოლიტიკის შესაბამისად და შემდეგ შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულებები შეფასებულია მოცემული ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო და საკონტრაქტო ფასის და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით. წარმოებული ინსტრუმენტები აღრიცხულია აქტივებად, როდესაც სამართლიანი ღირებულება დადებითია და ვალდებულებად – როდესაც უარყოფითია. აღნიშნული ინსტრუმენტების შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი შეტანილია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც მოგება, მინუს ზარალი საკურსო სხვაობებიდან.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას

როცა ფინანსური ინსტრუმენტები აღიარებულია თავდაპირველად, ისინი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, კორექტირდება, იმ შემთხვევაში თუ ინსტრუმენტები არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგება/ზარალის გავლით, პირდაპირ გამოყენებულ საკომისიოებსა და ხარჯების მიკუთვნებით.

თავდაპირველი აღიარებით ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულება ჩვეულებრივ არის ტრანზაქციის ფასი. თუ ჯგუფი გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება აღნიშნული ტრანზაქციის ფასისგან, მაშინ:

- თუ სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია აქტიურ ბაზარზე იდენტური აქტივებისა ან ვალდებულებების კოტირებული ფასით (ე.ი. 1 დონის მონაცემები) ან შეფასების მეთოდის საფუძველზე, რომელიც იყენებს მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ არსებული ბაზრებიდან მონაცემებს, ჯგუფი აღიარებს თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის სხვაობას როგორც მოგება ან ზარალს;
- ყველა სხვა შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველი შეფასება კორექტირდება, რათა გაგრძელდეს თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის სხვაობა. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ჯგუფი აღიარებს გაგრძელებულ სხვაობას, როგორც მოგება ან ზარალი, მხოლოდ როცა მონაცემები გახდება შესაძენევი, ან როცა მოხდება ინსტრუმენტის ჩამოწერა.

გაქვითვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გაქვითვა და მათი წმინდა თანხით ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახვა ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს შესაბამისი თანხების გაქვითვის იურიდიული უფლება და მათი წმინდა თანხით დაფარვის განზრახვა, ან განზრახვა, მოხდეს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების მყისიერი დაფარვა.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, მოთხოვნების ცენტრალური ბანკებისადმი, (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისგან, რომელთაც გააჩნიათ გამოშვებიდან ოთხმოცდაათი დღის ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისგან.

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირებულია, როგორც ვალდებულებები, როდესაც საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშვება ვალდებულება წარუდგინოს ფულადი სახსრები ან სხვა ფინანსური აქტივი მფლობელს ან დააკმაყოფილოს ვალდებულება მხოლოდ არა ფულადი სახსრების ან ფინანსური აქტივის ფიქსირებული თანხის გაცვლით საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებულ რაოდენობასთან დაკავშირებით. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებებისა და მეანბრეების წინაშე, მათ შორის გამოშვებულ მარტივ თამასუქებს. აღნიშნული თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საფასურის სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების ჩამოწერისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

თუ ჯგუფი შეიძენს საკუთარ ვალს, ის ამოღებული იქნება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან და სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ უზრუნველყოფას შორის აღიარებული იქნება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული ვალი წარმოადგენს საერთაშორისო ფინანსურ ბაზარებზე ან ადგილობრივ ბაზრებზე ბანკის მიერ მოხდულ გრძელვადიან სახსრებს. სუბორდინირებული ვალის მფლობელები ბანკის ლიკვიდაციის შემთხვევაში დაბრუნებული ვალის მისაღებად ექვემდებარებიან ყველა სხვა კრედიტორს. სუბორდინირებული ვალი წარმოდგენილია ამორტიზებული ღირებულებით.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა

i. ფინანსური – ჯგუფი, როგორც მთლიანი

ჯგუფი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებს იჯარიდან მისაღებ თანხებს ფასით, რომელიც ტოლია წმინდა ინვესტიციებისა ფინანსურ იჯარაში, იჯარის ვადის ათვლის თარიღიდან. წმინდა ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში გამოინგარიშება მინიმალური საიჯარო გადასახადის მიმდინარე მოცულობით, რომლის დაანგარიშებისას იჯარის საპროცენტო განაკვეთში გათვალისწინებულია დისკონტირების ფაქტორი. საწყისი პირდაპირი ხარჯები გათვალისწინებულია იჯარიდან მისაღებ თანხებში. მიღებული საიჯარო გადასახადები განაწილებულია ფინანსურ შემოსავალსა და საიჯარო მოთხოვნების კლებას შორის. ფინანსური შემოსავალი ეფუძნება პრინციპს, რომელიც ასახავს მუდმივი პერიოდულობის მქონე უკუგების განაკვეთს წმინდა ინვესტიციიდან..

ii. საოპერაციო – ჯგუფი, როგორც მთლიანი

აქტივების იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც მფლობელობის რისკებიცა და ანაზღაურებაც არის მოიჯარის ხელში, კლასიფიცირებულია, როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი გრძელვადიან პერიოდში და შესულია ადმინისტრაციულ და საოპერაციო ხარჯებში

iii. საოპერაციო – ჯგუფი როგორც მთლიანი

ჯგუფი ასახავს საოპერაციო იჯარით გაცემულ აქტივებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აქტივის ბუნების შესაბამისად. საიჯარო შემოსავალი საოპერაციო იჯარიდან აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით იჯარის პერიოდში, როგორც სხვა შემოსავალი. მოიჯარისათვის შეთავაზებული სტიმულოების ხარჯები აისახება, როგორც საიჯარო შემოსავლის შემცირება იჯარის პერიოდში წრფივი მეთოდით. საწყისი პირდაპირი ხარჯები, რომლებიც გაწეულია კონკრეტულად საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლის მისაღებად, ემატება იჯარით აღებული აქტივის საბალანსო ღირებულებას.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი საბალანსო ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღით ასახავს ფინანსური აქტივებისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურებას.

ფინანსური აქტივი თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მიიჩნევა მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს რაიმე ფაქტის (ფაქტების) შედეგად გამოწვეული გაუფასურების ობიექტური საფუძველი, რომელსაც (რომელთაც) ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (წარმოშობილი “ზარალის ფაქტი”) და ზარალის ფაქტს (ფაქტებს) გავლენა აქვს ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სავარაუდო სამომავლო ფულად ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების საფუძველი შესაძლოა მიგვანიშნებდეს, რომ მსესხებელი თუ მსესხებელთა ჯგუფი განიცდის ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს პროცენტისა თუ ძირითადი თანხის დაფარვის ვანრიგს, არსებობს მისი ვაკონტრების ალბათობა ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაცია და მონაცემები მიუთითებს სამომავლო ფულადი ნაკადების კლებას ეკონომიკური პირობების ცვლილებიდან გამომდინარე, რაც გამოიწვევს საკონტრაქტო პირობების დარღვევას.

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, კლიენტებზე გაცემული სესხები და მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების და კლიენტებზე გაცემული სესხების და ფინანსური იჯარიდან მოთხოვნების შეფასებისას ჯგუფი თავდაპირველად ინდივიდუალურად ადგენს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის ან კოლექტიურად არამნიშვნელოვნად მიჩნეული ფინანსური აქტივებისათვის. თუ ჯგუფი დაადგენს, რომ გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც გააჩნია ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება კოლექტიურად. აქტივები, რომელთა შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება ინდივიდუალურად და რომელთათვისაც ხდება გაუფასურების ხარჯის აღიარება, არ არის ჩართული გაუფასურებასთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

თუ არსებობს გაუფასურების ხარჯის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (კრედიტზე მოსალოდნელი სამომავლო დანაკარგების გამოკლებით, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის გამოყენებით, ხოლო ზარალის თანხა აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავალი ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას აქტივის თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით. სესხები დაკავშირებულ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მათი ამოღება აღარ არის რეალურად მოსალოდნელი და ყველა უზრუნველყოფა რეალიზებულია ან გადაცემულია ჯგუფისთვის. თუ მომდევნო წელს გაუფასურების ხარჯი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, უწინ აღიარებული გაუფასურების ხარჯი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის კორექტირებით. თუ მომავალში მოხერხდა ჩამოწერილი თანხის ამოღება, იგი კრედიტდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში შესაბამის გაუფასურების ხაზზე უარყოფითი ნიშნით, როგორც გაუფასურების ამობრუნება.

მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთი გაუფასურების ხარჯის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც გამოდინარეობს გამოყენებული უზრუნველყოფიდან, რასაც აკლდება უზრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯები, იმისდა მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა უზრუნველყოფის გამოყენება. გაუფასურების კორექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია შიდა საკრედიტო რანჟირების სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის მახასიათებლებს, როგორებიცაა აქტივის ტიპი, სექტორი, გეოგრაფიული მდებარეობა, უზრუნველყოფის ტიპი, ვადაგადაცილების სტატუსი და სხვა ფაქტორები.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კორექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კორექტირდება არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა ასახულ იქნას მიმდინარე პირობების გავლენა, ხოლო ის გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს, არ იყოს გათვალისწინებული. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და შეესაბამება იმგვარ მონაცემებს, როგორებიცაა უმუშევრობის დონე, უძრავი ქონების ფასი, საქონლის ფასი, გადახდისუნარიანობა და სხვა. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგიის და დაშვებების (რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით) გადახედვა ხდება რეგულარულად, მოსალოდნელ და რეალურ ზარალს შორის სხვაობის შემცირების მიზნით.

კლიენტებზე გაცემული სესხების ჩამოწერა

ყველა საცალო სესხი, გარდა იპოთეკური სესხებისა, ჩამოიწერება თუ მათი ვადაგადაცილება ხდება 150 დღეზე მეტი ხნით. საცალო იპოთეკური სესხები ჩამოიწერება თუ ისინი ვადაგადაცილებულია 365 დღეზე მეტი ხნით. კორპორატიული სესხების 150 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილების შემთხვევაში გადაწყვეტილებას იღებს ხელმძღვანელობა და შეფასება ხდება თვითოეული შემთხვევის მიხედვით, სესხის/მსესხებელის არსებული და მოსალოდნელი მდგომარეობის გათვალისწინებით.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციებისთვის, ჯგუფი ყოველი ანგარიშგების თარიღისთვის აფასებს არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება, რომ ინვესტიცია ან ინვესტიციების ჯგუფი გაუფასურებულია.

იმ შემთხვევაში, თუ სავალო ინსტრუმენტები კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გასაყიდად არსებული, გაუფასურება, შეფასება ეფუძნება იმავე კრიტერიუმს, რასაც ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები. თუმცა გაუფასურებულად აღრიცხული თანხა არის კუმულაციური დანაკარგი, რომელიც იზომება როგორც სხვაობა ამორტიზებულ ღირებულებასა და არსებულ სამართლიან ღირებულებას შორის, გამოკლებული ნებისმიერი ამ ინვესტიციაზე ღირებულების შემცირებით გამოწვეული ზარალი, რომელიც ადრე აღიარებული იყო მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. მომავალი პროცენტიდან შემოსავალი ეფუძნება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას და დაგროვილია გაუფასურების ზარალის შეფასების მიზნით მომავალი ფულადი სახსრების ნაკადების ფასდაკლებაში გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. პროცენტიდან შემოსავალი აღრიცხულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუ მომდევნო წელს სავალო ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება გაიზრდება და ეს ზრდა ობიექტურად შეიძლება უკავშირდებოდეს მოვლენას, რომელიც წარმოიქმნა მას შემდეგ რაც გაუფასურების ზარალი აღიარებული იყო კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღდგება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგების საშუალებით.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

სესხები გადახედვის პირობებით

ხელახლა გადახედული სესხი არის სესხი, რომლის პირობები შეიცვალა ან რომლისთვისაც მოთხოვნილი იყო დამატებითი უზრუნველყოფა, და რომელიც არ იყო მითითებული თავდაპირველ კონტრაქტში კლიენტი ფინანსური სირთულეების საპასუხოდ.

სესხის საკონტრაქტო პირობები შეიძლება შეიცვალოს რამდენიმე მიზეზით, მათ შორის შეიცვალოს ბაზრის პირობები, კლიენტთან ურთიერთობა და სხვა ფაქტორები, რომელიც არ უკავშირდება კლიენტის არსებულ ან პოტენციურ კრედიტუნარიანობის გაუარესებას. როცა სესხის გადახდის საკონტრაქტო გადახდის პირობები შეიცვლება იმის გამო, რომ ჩვენ დაიმტკიცებელი ვართ მსესხებელის უნართ გაანხორციელოს საკონტრაქტო გადახდები, როცა მათი გადახდის დრო დადგება, ეს სესხები კლასიფიცირებულია როგორც „გადახედული სესხები“. ფინანსური სირთულეების ინდიკატორები მოიცავს შეთანხმებების შეუსრულებლობას, მნიშვნელოვან 30 დღიან ამ მეტხნიან დავლიანებას სამთვიან პერიოდში, ან პრობლემებს რომელიც წარმოიქმნა საკრედიტო რისკის დეპარტამენტის მიერ. რესტრუქტურისაციის შედეგად განსაზღვრული პირობების ტიპური მთავარი მახასიათებლები დეფოლტის თავიდან ასაცილებლად, მოიცავს სპეციალურ საპროცენტო განაკვეთებს, პროცენტის ან ამორტიზაციის გადახდების გადადებას, გადახდების განრიგის მოდიფიკაციას ან სესხის დაბრუნების ვადის ცვლილებას. მას შემდეგ რაც პირობები გადაიხედება, ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი EIR-ის გამოყენებით, რომელიც გაანგარიშდება პირობების ცვლილებამდე.

საკრედიტო დანაკარგის შეფასების მიზნით კოლექტიური სესხის დანაკარგის შეფასების ფარგლებში, ეს სესხები არ არის გამოყოფილი სხვა სესხებისგან, რომლებიც არ ყოფილა გადახედული. ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს ყველა სესხს საიმისოდ, რომ სესხის ხელშეკრულების შესაბამისად არსებული ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილდეს და რომ მომავალი გადახდები სავარაუდოდ განხორციელდება. სესხები ექვემდებარება ინდივიდუალურ გაუფასურების შეფასებას, რომლის პირობებიც გადახედულია, ექვემდებარება მიმდინარე შემოწმებას, რათა დადგინდეს კვლავაც არის თუ არა ისინი გაუფასურებული.

მას შემდეგ რაც სესხი საცალო საბუღალტრო წიგნებში განსაზღვრულია როგორც გადახედული, ის რჩება ამ კატეგორიის ფარგლებში გადახდის ვადის დადგომამდე ან ბალანსიდან ჩამოწერამდე სანამ შენაბრე არ შეიძლება გამოასწოროს დარღვევა ერთდროულად 6 რეგულარული გადახდის განხორციელებით. კორპორატიული სესხები ინარჩუნებენ გადახედული სესხის სტატუსს სანამ გადახდის ვადა არ დადგება ან ჩამოწერამდე, სანამ მსესხებელი არ გამოასწორებს კრედიტის მდგომარეობას სესხის გადახდის დარჩენილ ვადაში. ნებისმიერი ახალი სესხი, რომელიც წარმოიქმნება ჩამოწერის შემდეგ ისევ იქნება გადახედული სესხი და შეფასდება გაუფასურებასთან დაკავშირებით ზემოთ მითითებული შესაბამისად.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარების გაუქმება

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოწურა აქტივისგან ფულადი სახსრების მიღების უფლება;
- ჯგუფმა გადასცა აქტივისგან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე მესამე პირებისათვის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება;
- და ჯგუფის მიერ (ა) გადაცემულ იქნა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფის მიერ გადაცემულ იქნა აქტივზე კონტროლი.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარების გაუქმება (გაგრძელება)

იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფის მიერ გადაცემულ იქნა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება და არ მოხდარა რისკებისა და სარგებლის და აქტივზე კონტროლის არც გადაცემა და არც შენარჩუნება, ჯგუფის მიერ აქტივის აღიარება ხდება შემდგომი გამოყენების პირობით. შემდგომი გამოყენება, რომელსაც გააჩნია გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით, რომლის გადახდაც შესაძლოა დასჭირდეს ჯგუფს.

როდესაც შემდგომი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შექმნილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით), ჯგუფის ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა, იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, ჯგუფის ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის სააღრიცხვო ფასს შორის უმცირესით

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების ჩამოწერა ხდება მაშინ, როდესაც მათთან დაკავშირებით ნაკისრი მოვალეობები შესრულდება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის ამავე კრედიტორის მიმართ სხვა ვალდებულება, მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან, თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია გულისხმობს საწყისი ვალდებულების ჩამოწერას და ახალი ვალდებულების ასახვას, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ფინანსური გარანტიები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ჯგუფი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს აკრედიტივებისა და გარანტიების სახით. ფინანსური გარანტიები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღირიცხებიან სამართლიანი ღირებულებით, „სხვა ვალდებულებებში“, როგორც მიღებული პრემია. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ჯგუფის ვალდებულებები ყოველი გარანტიისთვის იზომება ამორტიზებულ პრემიასა და იმ ხარჯების მაქსიმალურად ზუსტ გათვლას შორის უმეტესით, რომელიც საჭირო იქნება გარანტიიდან წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად.

ყოველი მატება ვალდებულებებში, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ გარანტიებთან აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. მიღებული პრემია აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის გამოყენებით გარანტიის ხანგრძლივობის შესაბამისად

მატერიალურ-საწარმოო მარაგები

მატერიალურ-საწარმოო მარაგები შეფასებულია თვითღირებულების და წმინდა რეალიზებადი ღირებულების დაბალ ფასად.

თითოეული პროდუქტის მოცემულ ადგილზე და პირობებში მიტანისას გაწული ხარჯები გამოითვლება შემდეგნაირად:

- ნედლი მასალა: FIFO-ს მეთოდის შესყიდვის ხარჯი.
- მზა საქონელი და მიმდინარე სამუშაო: ძირითადი მასალების და სამუშაოს ხარჯი და საწარმოო ზედნაღები ხარჯების პროპორცია ჩვეულებრივი სამუშაო მწარმოებლურობის საფუძველზე, მაგრამ სასესხო ხარჯების გამოკლებით.

წმინდა რეალიზებადი ღირებულება არის გასაყიდი ფასი საქმიანობის ჩვეულებრივ რეჟიმში, მინუს დასრულების შეფასებული ხარჯები და გაყიდვის განხორციელებისთვის საჭირო შეფასებული ხარჯები.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის დაანგარიშება ხდება იმ ქვეყნის რეგულაციების შესაბამისად, სადაც ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები ფუნქციონირებენ.

გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება ხდება დროებით სხვაობებთან მიმართებაში ვალდებულებათა მეთოდის გამოყენებით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ ბაზასა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის თავდაპირველი აღიარებიდან თუ აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ ოპერაციაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გაგლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ დასაბეგრ მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აისახება იმ პირობით, თუ არსებობს ალბათობა დასაბეგრი მოგებისა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოკეთვადი სხვაობების დაფარვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც დადგინდა ანგარიშგების დღეს.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიებში, მოკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის შებრუნების დრო და ახლო მომავალში შებრუნება არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოსა და ბელარუსში ასევე მოქმედებს მთელი რიგი გადასახადები, რომლებიც ჯგუფის საქმიანობასთანაა დაკავშირებული. აღნიშნული გადასახადები ჩართულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში კომპონენტის სახით.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა ან შენობა, ან საიჯარო შემოსავლის მისაღებად არსებული შენობის ნაწილი ან კაპიტალის შესაფასებასთან დაკავშირებული ქონება, რომელიც არ გამოიყენება ჯგუფის მიერ ან საქმიანობის ჩვეულ რეჟიმში გასაყიდად არსებულ მფლობელობაშია. ქონება, რომელიც აშენებულია ან აშენდება მომავალში საინვესტიციო ქონების სახით გამოსაყენებლად ასევე კლასიფიცირებულია, როგორც საინვესტიციო ქონება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღირიცხება თვითღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების ჩათვლით, და შემდგომში ხელახლა ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და ასახავს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს საბაზრო პირობებს. ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროების საფუძველზე, მათ შორის იმ დამოუკიდებელ შემფასებელთა ანგარიშების საფუძველზე, რომლებსაც აქვთ შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და რომლებსაც აქვთ მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება.

საინვესტიციო ქონება, რომელიც გადაკეთდა მუდმივი გამოყენებისთვის როგორც საინვესტიციო ქონება ან რომლისთვისაც ბაზარი ნაკლებად აქტიური რჩება საიმისოდ რომ შეფასდეს სამართლიანი ღირებულებით. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღიცხვება მოგება-ზარალის ანგარიშში სხვა საოპერაციო შემოსავლის ფარგლებში. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულებაში ცვლილებებიდან მიღებული მოგება და ზარალი რეგისტრირებულია მოგება-ზარალის შემოსავალში და წარმოდგენილია როგორც საინვესტიციო ქონებიდან გადაფასების სუფთა მოგება ან ზარალი.

შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზდება მხოლოდ მაშინ, როცა აშკარაა, რომ მასთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი გადაეძინება ჯგუფში და ხარჯი შეფასდება საიმედოდ. ყველა სხვა რემონტისა და ტექნომსახურების ხარჯი იფარება მათი წარმოქმნისთანავე. თუ საინვესტიციო საკუთრება არ ქირავდება, ის რეკლასიფიცირდება ძირითად საშუალებებში და მისი საბალანსო ღირებულება რეკლასიფიკაციის თარიღისთვის იქცევა მის პირობით ღირებულებად, რომელიც შემდგომში შემცირდება.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება) ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით გარდა მიწისა, საოფისე შენობების და მომსახურების ცენტრების ხარჯებისა, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და აკუმულირებული გაუფასურების მოცულობა. ამგვარი თანხა მოიცავს ძირითადი საშუალებების ჩანაცვლების ღირებულებას, როდესაც ხარჯი წარმოიშობა თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია. შენობა-ნაგებობები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება ცვეთა და გაუფასურების განაკვეთი გადაფასების თარიღის შემდგომ.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

თავდაპირველად თვითღირებულებით აღიარების შემდგომ, შენობა-ნაგებობები აისახება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას გადაფასების თარიღისათვის, გამოკლებული შემდგომში აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურების ხარჯი. შეფასებები ხორციელდება ერთხელ ყოველ სამ წელიწადში, თუ არ არის მნიშვნელოვანი ცვლილება სამართლიან ღირებულებაში ბაზარზე.

აკუმულირებული ცვეთა გადაფასების თარიღისთვის გაიქვითება აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებასთან და წმინდა თანხის დაგანგარიშება ხდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების მისაღებად. გადაფასების ნებისმიერი მეტობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება უწინ მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახული აქტივის გადაფასების მისი მოცულობის კლების შეზღუდვა. ამ შემთხვევაში, მატება აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. გადაფასების დეფიციტი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი პირდაპირ ქვითავს იმავე აქტივზე უწინ აღიარებულ მატებას, და გამოიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. დამატებით, გადაფასების თარიღისათვის აკუმულირებული ცვეთა იქვითება აქტივის ჯამურ საბალანსო ღირებულებასთან და ხდება მისი წმინდა თანხით ხელახლა ასახვა. გაყიდვისას, ცალკეულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

აქტივების ცვეთა ირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მანვენებლების მიხედვით:

	<u>წლები</u>
საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები	100-მდე
ავეჯი და მოძრავი ქონება	10
კომპიუტერები და მოწყობილობა	5-10
აეტომანქანები	5

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

მშენებარე აქტივები მითითებულია თვითღირებულებით და არ გაუფასურდება იმ დრომდე, სანამ ხელმისაწვდომია გამოყენებისთვის და რეკლასიფიცირებულია ძირითადი საშუალებების შესაბამის ჯგუფში.

საიჯარო გაუმჯობესებების ამორტიზაცია ხდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის შესაბამისად ან მოსალოდნელი საიჯარო ვადის მიხედვით, თუ უფრო მოკლეა დიანია. შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება მათი წარმოშობისთანავე და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გუდვილის გაუფასურება

გაუფასურებასთან მიმართებაში გუდვილის გადახედვა ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად, თუ მოვლენები და გარემოებების ცვლილებები მიუთითებენ მიმდინარე თანხების გაუფასურებაზე.

გაუფასურების შემოწმების მიზნებისათვის, საწარმოთა გაერთიანებისას დარიცხული გუდვილი, შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ჯგუფის ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე, ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთა ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ ისარგებლებენ გაერთიანების პროცესით, იმისდა მიუხედავად განეკუთვნება თუ არა ჯგუფის სხვა აქტივები და ვალდებულებები აღნიშნულ ერთეულებს თუ ერთეულთა ჯგუფებს. ამგვარი ერთეულები, რომელთაც ერიცხებათ გუდვილი წარმოადგენენ:

- ჯგუფის ქვედა დონეს, სადაც გუდვილის მონიტორინგი ხდება მენეჯმენტის შიდა მიზნებისათვის; და
- არ აღემატება სეგმენტს, რომელიც განსაზღვრულია ფასს 8-ში „საოპერაციო სეგმენტები“

გუდვილის გაუფასურება განისაზღვრება იმ ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის (ერთეულთა ჯგუფის) აღდგენითი ღირებულების შეფასებით, რომელსაც განეკუთვნება გუდვილი. როცა ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენითი ღირებულება საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, ხდება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის აღიარება. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების ამობრუნება მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის სხვა არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივის შეფასება ხდება თავდაპირველი აღიარებისას თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას წარმოშობილი არამატერიალური აქტივის მოცულობა წარმოადგენს შესყიდვის დღეს არსებულ სამართლიან ღირებულებას. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურების ხარჯი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული თუ განუსაზღვრელი ვადით. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის - 4-10 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. ვადიანი არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

პროგრამული უზრუნველყოფის შენახვასთან დაკავშირებული ხარჯები აღირიცხება ხარჯებში წარმოშობისას. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის ღირებულება (დაკავშირებული ახალი ან მნიშვნელოვანად გაუმჯობესებული უზრუნველყოფის დიზაინსა და ტესტირებასთან) აღიარებულია, როგორც არამატერიალური აქტივები მხოლოდ მაშინ, როდესაც ჯგუფს გააჩნია ამ პროცესის ბოლომდე მიყვანის უნარი და განზრახვა, რომ შესაძლებელი იყოს აქტივის გამოყენება თუ გაყიდვა, რომ აქტივს შეეძლოს სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოტანა, რომ ხელმისაწვდომია ამ პროცესის დასრულებისთვის საჭირო რესურსები, და რომ შესაძლებელია პროგრამის შექმნის ხარჯების სარწმუნოდ შეფასება. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნასთან დაკავშირებული სხვა სახის დანახარჯების აღრიცხვა ხდება ხარჯებში მათი წარმოშობისთანავე.

დაზღვევისა და გადაზღვევის მოთხოვნები

დაზღვევისა და გადაზღვევის მოთხოვნები აღიარებულია სადაზღვევო პოლისის პირობების შესაბამისად და აღრიცხულია თვითღირებულებით. დაზღვევისა და გადაზღვევის მოთხოვნების საბალანსო ღირებულების გადახედვა გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება მაშინ, როდესაც მოვლენები ან გარემოებები მიუთითებს, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს. ნებისმიერი გაუფასურების ხარჯი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

გადაზღვევის მოთხოვნები ძირითადად მოიცავს სადაზღვევო კრედიტის დაუფარავი ნაშთების მოთხოვნებს როგორც სადაზღვევო, ასევე გადამზღვევი კომპანიებისაგან. გადაზღვევის პრემიის აღიარება ხდება შემოსავლად ისე, როგორც ეს მოხდებოდა, თუ გადაზღვევა მიიწინეოდა პირდაპირ საქმიანობად, გადაზღვეული საქმიანობის პროდუქციის კლასიფიკაციის გათვალისწინებით. ვალდებულებები გადამზღვევთა წინაშე შეფასებულია შესაბამისი პოლისებიდან და გადაზღვევის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე. გადახდილი პრემია და ანაზღაურებული მოთხოვნები წარმოდგენილია მთლიანი თანხებით.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დაზღვევისა და გადაზღვევის მოთხოვნები (გაგრძელება)

გაუფასურების გადახედვა ხდება ყველა გადაზღვევის აქტივზე, გაუფასურების ნიშნების წარმოშობისას. გადაზღვევის მოთხოვნების გაუფასურება ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს ობიექტური საფუძველი, რომ ჯგუფი ვერ მიიღებს თანხას აღნიშნული სახელშეკრულებო მოთხოვნიდან და შესაძლებელია თანხის სარწმუნოდ განსაზღვრა.

სადაზღვევო ვალდებულებები

ზოგადი სადაზღვევო ვალდებულებები

ზოგადი სადაზღვევო სახელშეკრულებო ვალდებულებები გამომდინარეობს იმ სავარაუდო მოთხოვნების მაქსიმალური ღირებულებიდან, რომლებიც წარმოიშვა, მაგრამ არ დაფარულა ანგარიშგების თარიღისათვის, იმისდა მიუხედავად, გაცხადებულია ისინი, თუ არა, ანაზღაურებასთან დაკავშირებულ ხარჯებთან ერთად და ამოღების მოსალოდნელი თანხით შემცირების გათვალისწინებით. გარკვეული ტიპის ზოგადი სადაზღვევო მოთხოვნების შეტყობინება და ანაზღაურება შესაძლოა მნიშვნელოვნად დაგვიანდეს. ძირითადად ეს ეხება პასუხისმგებლობის დაზღვევას და გარემოს დაცვასთან დაკავშირებულ საქმიანობას, ამიტომ მაქსიმალური ღირებულება შესაძლოა არ იყოს ზუსტად განსაზღვრული ანგარიშგების თარიღისათვის.

გამოუმუშავებელი პრემიების რეზერვები

გაწერილი პრემიების წილი, მათ შორის შუამავლებისათვის გადასახდელი საკომისიო, რომელიც განეკუთვნება შესაბამის პერიოდებს, გადავადებულია, როგორც გამოუმუშავებელი პრემია. გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვის ცვლილება შეტანილია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, რათა მოგება აღიარებულ იქნას რისკის პერიოდში, ან ანუიტეტის შემთხვევაში, მომავალი გადახდების განმავლობაში.

ვალდებულების ადეკვატურობის შემოწმება

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ხორციელდება ვალდებულების ადეკვატურობის შემოწმება გამოუმუშავებელი პრემიების ადეკვატურობის უზრუნველყოფის მიზნით, შესაბამისი გადავადებული შექმნის ღირებულების გათვალისწინებით. შემოწმებისას გამოიყენება სამომავლო საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების მიმდინარე შეფასება, მოთხოვნების ანაზღაურების და პოლისის ადმინისტრირების ხარჯები, ისევე როგორც, საინვესტიციო შემოსავალი აღნიშნული ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად არსებული აქტივებიდან. ნებისმიერი არაადეკვატურობა ერიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას რისკის რეზერვის შექმნის გზით.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს გააჩნია წარსული მოვლენიდან გამომდინარე მიმდინარე თუ მოსალოდნელი იურიდიული ვალდებულება და სავარაუდო ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად, ასევე შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სარწმუნოდ განსაზღვრა.

ბალანსგარეშე ვალდებულებებზე წარმოქმნილი დანაკარგების რისკის რეზერვები ფასდება რეგულარულად ამ ვალდებულებებზე წარსურში წარმოქმნილი ფაქტობრივი დანაკარგების საფუძველზე.

საპენსიო და სხვა ვალდებულებები თანამშრომელთა წინაშე

ჯგუფს უზრუნველყოფს ხელმძღვანელობისა და თანამშრომლებისთვის საპენსიო უზრუნველყოფის პროგრამას. ბანკის განსაზღვრული შენატანის მქონე საპენსიო პროგრამა მოიცავს ყველა სრულ განაკვეთზე მყოფ თანამშრომლებს. ჯგუფი იღებს შენატანებს მის სრულ განაკვეთზე მოქმედად თანამშრომლების ხელფასის 2%-ის ოდენობით, რომლის 1% იქვეთება ხელფასებიდან და მეორე 1%-დამატებით გადაიხდება ჯგუფის მიერ. როდესაც თანამშრომელი მიდევს საპენსიო ასაკს, ხდება დაგროვილი შენატანების თანამშრომლისთვის გადახდა მასთანვე შეთანხმებული განრიგის შესაბამისად. დაგროვილი შენატანები გადანაწილებულია თანამშრომლის მიერ დაგროვილი თანხის მიღების პერიოდზე. შესაბამისი საპენსიო სარგებლის ვალდებულებები აღიცხულია სხვა ვალდებულებებში, შენიშვნა 15.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

აქციებით წარმოებულ გადახდებზე დაფუძნებული გარიგებები

ჯგუფის თანამშრომლები (ზედა რგოლის ხელმძღვანელების ჩათვლით) იღებენ ანაზღაურებას აქციებზე დაფუძნებული გარიგებებიდან, როდესაც თანამშრომლები ეწევიან მომსახურებას წილობრივი ინსტრუმენტების სანაცვლოდ (წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის გარიგებები).

წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის გარიგებები

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის გარიგებების ფასი აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით იმ თარიღით, როდესაც მოხდა მათი მიღება.

წილობრივი ინსტრუმენტებით წარმოებულ გარიგებების ფასი აღრიცხულია შესაბამისი კაპიტალის ზრდასთან ერთად, იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც მოხდა მომსახურების გაწევა/ვალდებულებების შესრულება. ეს პერიოდი სრულდება მაშინ, როდესაც შესაბამისი თანამშრომელი მთლიანად უფლებამოსილია მიიღოს პრემია ("ძალაში შესვლის თარიღი"). ძალაში შესვლის თარიღისათვის, ყოველ საბალანსო წელს აღიარებული წილობრივი ინსტრუმენტებით წარმოებულ გარიგებების მთლიანი ხარჯი დამოკიდებულია ძალაში ყოფნის მთლიანი პერიოდის გასვლასა და წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შეფასებაზე. მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახული ხარჯი თუ შემოსავალი წარმოადგენს მთლიანი ხარჯის ცვლილებას პერიოდის დასაწყისიდან ბოლომდე.

ძალაში შესვლამდე არ ხდება პრემიის ხარჯის აღიარება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც უფლებამოსილების მინიჭება დამოკიდებულია საბაზრო პირობებზე (BGEO-ს აქციების ფასთან მიბმული პირობა), გათვალისწინებით იმისა, რომ ყველა დანარჩენი პირობა შესრულებულია. ეს შემთხვევა მიიჩნევა უფლებამოსილების მინიჭებად, მიუხედავად იმისა, დაკმაყოფილებულია თუ არა საბაზრო პირობები.

როდესაც წილობრივი ინსტრუმენტებით წარმოებულ ანგარიშსწორებაზე დაფუძნებული პრემიების პირობები იცვლება, მინიმალური ხარჯის აღიარება ხდება იმ სახით, თითქოს არ მომხდარიყო პირობების ცვლილება. გარდა ამისა, ხარჯის აღიარება ხდება ნებისმიერი კორექტირებისათვის, რომელიც ზრდის აქციებით წარმოებულ გადახდებზე დაფუძნებული გარიგებების მთლიან სამართლიან ღირებულებას ან სხვაგვარად წარმოადგენს თანამშრომლის სარგებელს მოდიფიკაციის თარიღით.

როდესაც ხდება წილობრივი ინსტრუმენტებით გაცემული პრემიის გაუქმება, ის ძალაში შესულად მიიჩნევა გაუქმების თარიღით, ხოლო ნებისმიერი პრემიის ხარჯის იმ ნაწილის აღიარება, რომლის აღიარებაც ჯერ არ მომხდარა ხდება მყისიერად. თუმცა, თუ გაუქმებულ პრემიას ჩაენაცვლება ახალი, რომელიც გადაცემის თარიღისათვის აღწერილია, როგორც ჩანაცვლების პრემია, ძველი და ახალი პრემიები მოიაზრება თავდაპირველი პრემიის კორექტირებად, როგორც აღწერილია წინა აბზაცში

სააქციო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. გარე ხარჯები, პირდაპირ დაკავშირებული ახალი აქციების გამოშვებასთან საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციების გარდა, აღრიცხულია როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

სახაზინო აქციები:

როდესაც ჯგუფი ან მისი შვილობილი კომპანია შეიძენს ბანკის წილს, გადახდილი საფასური, დაკავშირებულ წმინდა საოპერაციო თანხებთან ერთად გამოიქვითება მთლიანი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. როდესაც შემდგომში ხდება ასეთი აქციების გაყიდვა ან ხელახლა გამოშვება, ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები ასახულია საშუალო შეწონილი ღირებულებით. დამატებით შეტანილ კაპიტალთან მიმართებაში პრემიების კორექტირებით.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ლივიდენდები

ლივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გაცხადებულია ანგარიშგების თარიღამდე ან თარიღით. ლივიდენდები გაცხადებულია, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გაცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებების აღიარება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში არ ხდება, თუ არ არსებობს ვალდებულებების დასაფარი რესურსების გადინების საფუძველი, რომელიც შეიძლება სარწმუნოდ შეფასდეს. პირობითი აქტივების აღიარება არ ხდება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა ხდება მათი გაცხადება, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება. შემდეგი კონკრეტული კრიტერიუმები უნდა დაკმაყოფილდეს ვიდრე მოხდება შემოსავლის აღიარება:

პროცენტი და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისათვის და სავაჭროდ გამოიზნული ან გასაყიდად არსებული საპროცენტო სარგებლის მქონე ფასიანი ქაღალდებისათვის, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, რომლითაც ხდება მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი დაფარვებისა/შემოსავლისა ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის თუ უფრო მოკლე პერიოდის მანძილზე სადაც ეს შესაძლებელია, ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ზუსტი დისკონტირება. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას ან ზღვრულ ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისადები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღიარდება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივის თუ მსგავსი აქტივების ჯგუფის ღირებულება მცირდება გაუფასურების ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ახალ საბალანსო ღირებულებაზე.

შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან

ჯგუფი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიოდან მომხმარებელთათვის გაწეული სხვადასხვა მომსახურებიდან, რაც შესაძლოა დაიყოს შემდეგ ორ კატეგორიად:

შემოსავალი გარკვეული პერიოდის მანძილზე გაწეული მომსახურებიდან მიღებული გასამრჯელოდან

შემოსავალი გარკვეული პერიოდის მანძილზე გაწეული მომსახურებიდან მიღებული გასამრჯელოდან დარიცხულია იმავე პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიოდან, მომსახურებისა და სხვა ხარჯებს. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავალი საოპერაციო მომსახურებიდან მიღებული გასამრჯელოდან

მესამე მხარეთა ოპერაციებთან (როგორცაა აქციების თუ სხვა ფასიანი ქაღალდების შექმნა თუ საწარმოს შესყიდვა ან გაყიდვა) დაკავშირებული მოლაპარაკებებიდან ან მოლაპარაკებებში მონაწილეობიდან მიღებული თანხები აღრიცხულია გარიგების დასრულებისას. გარიგებებთან დაკავშირებული გასამრჯელო ან გასამრჯელოს კომპონენტები, აღიარებულია შესაბამისი პირობების შესრულების შემდგომ. გასამრჯელო ან მისი კომპონენტები, რომლებიც დაკავშირებულია კონკრეტულ შესრულებასთან, აღიარებულია შესაბამისი კრიტერიუმების შესრულების შემდეგ.

შემოსავალი დივიდენდებიდან

შემოსავლის აღიარება ხდება ჯგუფის მიერ თანხის მიღების უფლების წარმოშობისას.

ერთჯერადი შემოსავალი და ხარჯი

ჯგუფი ცალკე ახდენს იმ შემოსავლისა და ხარჯების კლასიფიკაციას და წარმოდგენას, რომლებიც თავისი ხასიათით ერთჯერადია. ჯგუფმა განსაზღვრა ერთჯერადი შემოსავალი და დანახარჯი, როგორც საგანგებო ეკონომიკური ბიზნეს ან ფინანსური შემთხვევიდან წარმოქმნილი შემოსავალი და ხარჯები, რომელიც შემთხვევაც არ არის დამახასიათებელი ან ჩვეული ჯგუფის საქმიანობისთვის და გამოწვეულია გაუთვალისწინებელი გარემო ფაქტორებით. ტიპური ერთჯერადი შემოსავალი ან ხარჯი მოიცავს და არა მხოლოდ:

- შვილობილი კომპანიის ან მეკავშირე საწარმოს გაკოტრება ან სხვა საგანგებო და უჩვეულო მოვლენა, რომელიც იწვევს ინვესტიციის არსებით გაუფასურებას ასეთ შეილობილ კომპანიაში ან მეკავშირე საწარმოში ან ასოცირებული გუდვილის გაუფასურებას.
- თავდაპირველი საჯარო შეთავაზების ("IPO") მიზნებისთვის გაწეული ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება ახალი აქციების გამოშვებას, მაგრამ დაკავშირებულია არსებული აქციების ლისტიგთან;
- მოგება ფასდაკლებით შესყიდვიდან (უარყოფითი გუდვილი) დაკავშირებულია საწარმოთა გაერთიანებასთან.
- ძირითადი საშუალებების გაუფასურება, რომელიც არის დამატებითი ზარალი, რომელიც აღემატება მოულოდნელი გარემო ფაქტორებით გამოწვეულ რეგულარული გაუფასურების ხარჯს.
- მოგება ან ზარალი ჰიპერინფლაციიდან;
- მოგება ან ზარალი სესხების დარღვევიდან, დაფარვის ვადამდე.
- ხელმძღვანელობის და აღმასრულებელი პირების შემცირების ჭარბი ხარჯები და დანახარჯები.
- პროგრამული უზრუნველყოფის ან ლიცენზიის პროვაიდერის მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობა, რომელიც გულისხმობს პროგრამული უზრუნველყოფის ან ლიცენზიის სრულ განხორციელებას, ხელშეკრულების დარღვევით ჯგუფთან, რაც იწვევს სამართლებრივ დავებს და/ან პროცესებს;
- ევროზონის კონვერტირების ნაადრევად გამოყენებიდან ზარალი;

სამუშაო და საანგარიშგებო ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ჯგუფის საანგარიშგებო ვალუტას წარმოადგენს. ბანკის სამუშაო ვალუტაა ლარი. ჯგუფის ყველა საწარმო განაზღვრავს საკუთარ სამუშაო ვალუტას, შესაბამისად, ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი თანხები იზომება აღნიშნულ ვალუტაში. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღრიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში არსებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ლარში ხდება სეპ-ის გაცვლითი კურსით ანგარიშგების დღეს. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი საშუალებების კონვერტაცია, რომლებიც იზომება უცხოურ ვალუტაში ისტორიული ღირებულების დადგენის მიზნით, ხდება გაცვლითი კურსით, რომელიც არსებობს თავდაპირველი ოპერაციის დღეს. არაფულადი საშუალებები, რომლებიც იზომება უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. როცა არამონეტარული პუნქტის მოგება ან ზარალი აღიარებულია სხვა სრულ მოგებაში, აღნიშნული მოგების ან ზარალის

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

შენიშვნები

(ათას ლარში)

ნებისმიერი შეცვლილი კომპონენტი აღიარებულია სხვა სრულ მოგებაში. და პირიქით, როცა არამონეტარული პუნქტის მოგება ან ზარალი აღიარებულია მოგებასა ან ზარალში, აღნიშნული მოგების ან ზარალის ნებისმიერი შეცვლილი კომპონენტი აღიარებულია მოგებასა ან ზარალში.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის საკონტრაქტო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს, ჩართულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლით კურსი 2016 წლის 31 დეკემბრის, 2015 წლის 31 დეკემბრის და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო

	ლარი სტერლინგთან	ლარი აშშ- თან	ლარი ევროსთან	ლარი ბელარუბთან
31 დეკემბერი 2016	3.2579	2.6468	2.794	1.3532
31 დეკემბერი 2015	3.5492	2.3949	2.6169	1.2904
31 დეკემბერი 2014	2.8932	1.8636	2.2656	1.5727

ანგარიშგების დღეს, იმ საწარმოთა აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამუშაო ვალუტა განსხვავდება ჯგუფის საანგარიშგებო ვალუტისგან, კონვერტირდება ლარში, ანგარიშგების დღისათვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით და მათი მოგება-ზარალის ანგარიშგება გადაყვანილია წლის საშუალო შეწონილი კურსით. კონვერტაციიდან გამომდინარე საკურსო სხვაობები პირდაპირ ასახულია კაპიტალის ცალკეულ კომპონენტად. იმ შვილობილი კომპანიის თუ მოკავშირე საწარმოს გადაცემისას, რომლის სამუშაო ვალუტა განსხვავდება ჯგუფის საანგარიშგებო ვალუტისგან, კაპიტალში აღიარებული გადავადებული მთლიანი თანხა, ამ კონკრეტულ საწარმოსთან მიამრთებაში აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

უცხოური ოპერაციის შექენიდან წარმოშობილი ნებისმიერი გუდვილი და შექენისას აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების სამართლიანი ღირებულებით ნებისმიერი კორექტირება მოიაზრება უცხოური ოპერაციების აქტივებად და ვალდებულებებად და გადაყვანილია საბოლოო კურსით.

სტანდარტები, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე, გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ჯერ ძალაში არ შესულა მიმდინარე ანგარიშგების პერიოდში და ჯგუფს ადრე არ მიუღია. ასეთი ტიპის სტანდარტები რომლებმაც შეიძლება ზეგავლენა იქონიოს ჯგუფზე და მიმდინარე თარიღით არის ხელმისაწვდომი შემდეგია:

ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები

შესავალი

2014 წლის ივლისში, ბასსს-მ გამოუშვა ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტების” საბოლოო ვერსია, რომელიც ცვლის ბასს 39-ს, ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება-ს და ფასს 9-ის ყველა ადრინდელ ვერსიას. ამ სტანდარტს შემოაქვს ახალი მოთხოვნები კლასიფიკაციასთან და შეფასებასთან, გაუფასურებასა და ჰეჯირების აღრიცხვასთან დაკავშირებით. ფასს 9 ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდიდან, დროზე ადრე გამოყენების უფლებით. ჯგუფი გეგმავს ახალი სტანდარტის მიღებას მოთხოვნილ ძალაში შესვლის დღეს და ამჟამად აფასებს ფასს 9-ის ზეგავლენას.

კლასიფიკაცია და შეფასება

კლასიფიკაციისა და შეფასების პერსპექტივიდან გამომდინარე ახალი სტანდარტი მოითხოვს, რომ ყველა ფინანსური აქტივი, გარდა წილობრივი ინსტრუმენტებისა და წარმოებულებისა, შეფასდეს საწარმოს ბიზნეს მოდელის კომბინაციის საფუძველზე საიმისოდ, რომ განხორციელდეს აქტივების და ინსტრუმენტების საკონტრაქტო ფულადი სახსრების ნაკადის მახასიათებლების მართვა. ბასს 39 შეფასების კატეგორიები ჩაენაცვლება სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის (FVPL) ფარგლებში, სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლის ფარგლებში (FVOCI) და ამორტიზებული ღირებულებით. ფასს 9 ასევე საშუალებას აძლევს საწარმოებს საბოლოოდ განსაზღვრონ ინსტრუმენტები, რომლებიც აფასებენ ამორტიზებულ ღირებულებას ან სამართლიან ღირებულებას სხვა სრული შემოსავლის ინსტრუმენტების ფარგლებში როგორც FVPL, თუ ამის გაკეთება აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების შეუსაბამობას. წილობრივი მონაწილეობის ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის გამიზნული ვაჭრობისთვის, შეიძლება საბოლოოდ განისაზღვროს როგორც FVOCI, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მოგების ან ზარალის შემდგომი რეკლასიფიკაციის გარეშე.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვის წესი ძირითადად იქნება ისეთივე, როგორც იყო ბასს 39-ის მოთხოვნებში, გარდა იმ მოგების ან ზარალისა, რომელიც წარმოიქმნა FVPL-ს შესაბამისად განსაზღვრულ ვალდებულებებთან დაკავშირებით საწარმოს საკრედიტო რისკის შედეგად. ასეთი ცვლილებები წარმოდგენილი იქნება სხვა სრულ შემოსავალში მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში შემდგომი რეკლასიფიკაციის გარეშე მანამ, სანამ სააღრიცხვო შეუსაბამობა არ წარმოიქმნება მოგებას ან ზარალში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფასს 9 მოსალოდნელია, რომ ძირფესვიანად შეცვლის საკრედიტო დანაკარგების გაუფასურების არსებულ მეთოდოლოგიას. ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს ბასს 39-ის წარმოქმნილი ზარალის მეთოდს პერპეტუალში მოსალოდნელი ზარალის (ECL) მეთოდით. ჯგუფი ვალდებული იქნება აღრიცხოს ყველა კრედიტთან და FVPL –ში არ წარმოდგენილი სხვა საგალო ფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული რეზერვი, საკრედიტო ვალდებულებებთან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებთან ერთად. აღნიშნული რეზერვი ეფუძნება მომდევნო თორმეტ თვეში შესაძლო დეფოლტთან დაკავშირებულ მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებს, თუ არ იქნება. მნიშვნელოვანი ზრდა საკრედიტო რისკის წარმოქმნიდა, რომელ შემთხვევაშიც აღნიშნული რეზერვი ეფუძნება აქტივის მთელ პერიოდში დეფოლტის შესაძლებლობას.

ბასს 12 მოგების გადასახადები

2016 წლის იანვარში ბასს (IASB) შეიტანა ცვლილებები ბასს 12-ში - მოგების გადასახადები. ცვლილებები განმარტავს როგორ აღირიცხება გადავადებული საგადასახადო აქტივები სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ საგალო ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით და განმარტავს გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარებას არარეალიზებულ ზარალთან, განსხვავებულ დაკავშირებით. ორგანიზაციებს მოეთხოვებათ გამოიყენონ აღნიშნული ცვლილებები წლიურ პერიოდებში, რომელიც დაიწყება 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ. დაშვებულია დროზე ადრე გამოყენებაც. აღნიშნული ცვლილებები სავარაუდოდ გავლენას არ მოახდენს ჯგუფზე.

ფასს 15 კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან შემოსავლები

2014 წლის მაისში ფასს-მა გამოუშვა ფასს 15 კლიენტებთან ხელშეკრულებებიდან შემოსავალი, რომელიც ძალაში შევა 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული პერიოდიდან, დროზე ადრე ამოქმედება დასაშვებია. ფასს 15 განსაზღვრავს შემოსავლის აღიარების პრინციპებს და გამოყენებული იქნება კლიენტებთან ყველა ხელშეკრულების მიმართ. თუმცა ფინანსური ინსტრუმენტებისა და იჯარებისთვის დამახასიათებელი საპროცენტო და საგადასახო შემოსავალი კვლავაც მოქცევა ფასს 15-ის ფარგლებს გარეთ და დარეგულირდება სხვა მოქმედი სტანდარტით. ფასს 15-ის შესაბამისად შემოსავალი აღიარებულია ნებისმიერი მოცულობით, რომელიც ასახავს თანხას, რომელსაც საწარმო მოელის რომ მიიღებს კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურებების გადაცემის სანაცვლოდ. ეს სტანდარტი ასევე განსაზღვრავს კლიენტების შემოსავლისა და შესაბამისი ფულადი სახსრების ნაკადების ხასიათთან, მოცულობასა და ვადებთან მიმართებაში მონაცემების წარმოდგენასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს. შემოსავლის ახალი სტანდარტი შეაჩერებს ყველა არსებულ შემოსავლის აღიარების მოთხოვნას ფასს-ის შესაბამისად. ფასს 15 შეიძლება მიღებული იქნას სრულად რეტროსპექტული ან შეცვლილი რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით. დროზე ადრე მათი მიღება მოსალოდნელია რომ გამოიწვევს აქციონერების კაპიტალში დაახლოებით 12,709 ლარის კლებას. დროზე ადრე მიღებით გამოწვეული რეგულარულ შემოსავლებზე გავლენა მოიცავს საკომისიო შემოსავლებს.

ფასს 16 იჯარები

2016 წლის იანვარში, ფასს-მა გამოუშვა ფასს 16 იჯარები, რომელიც ძალაში შევა 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული პერიოდიდან. დროზე ადრე ამოქმედება დასაშვებია იმ პირობით, რომ ახალი შემოსავლის სტანდარტი, ფასს 15 იქნება გამოყენებული იმავე დღეს. ფასს 16 შეიძლება მიღებული იყოს სრული რეტროსპექტივის ან შეცვლილი რეტროსპექტივის მეთოდის გამოყენებით. ფასს 16 შედეგები მოიჯარეების საბუღალტრო აღრიცხვა, რომელიც ეხება იჯარების უმეტესობას სტანდარტის ფარგლებში, ხორციელდება წესით, რომელიც მსგავსია იმ წესისა, რომელშიც ფინანსური იჯარები ამჟამად აღირიცხება ბასს 17 იჯარის შესაბამისად. მოიჯარეები აღიარებენ აქტივის „გამოყენების უფლებას“ და შესაბამის ფინანსურ ვალდებულებას ფინანსური პოზიციის ანგარიშგებაში. ეს აქტივი ამორტიზებული იქნება იჯარის

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

პერიოდში და ფინანსური ვალდებულება შეფასდება ამორტიზებული ღირებულებით. იჯარები გამოყენებული უნდა იყოს ერთი მოდელის სახით ყველა აღიარებული იჯარისთვის, მაგრამ ექნებათ შესაძლებლობა აღიარონ „მოკლევადიანი“ იჯარები და „დაბალ-ღირებულებიანი“ აქტივების იჯარები. მეიჯარის აღრიცხვა რჩება არსებითად იგივე რაც ბასს 17-ში. ჯგუფი არ აპირებს ფასს 16-ის დროზე ადრე მიღებას და ამჟამად აფასებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე ფასს 16-ის გავლენას.

ბასს 7 ფულადი სახსრების ნაკადის ანგარიშგება

2016 წლის იანვარში ფასსკ-მა გამოუშვა ბასს 7 *ფულადი სახსრების ნაკადების ანგარიშგება*, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივობების წარმოდგენის გაუმჯობესება და მომხმარებლები დახმარება უკეთ გაერკვნენ ანგარიშგების წარმოდგენის საწარმოების ლიკვიდურობის პოზიციებში. ახალი მოთხოვნების შესაბამისად, ჯგუფი ვალდებული იქნება წარმოადგინოს მის ფინანსურ ვალდებულებებში ისეთი ფინანსური აქტივობების შედეგად წარმოქმნილი ცვლილებები, როგორცაა ფულადი სახსრების ნაკადების ცვლილება და არაფულადი პუნქტები. ეს ცვლილება ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფი ამჟამად აფასებს შესაძლო ზეგავლენას.

ცვლილება ფასს 2-ში: გადახდა წილობრივი ინსტრუმენტების საფუძველზე

2016 წლის 20 ივნისს, ფასსკ-მა გამოუშვა ფასს 2 –ის *წილობრივი ინსტრუმენტების საფუძველზე გადახდების* ცვლილებები, რომელიც აზუსტებს წილობრივი ინსტრუმენტების საფუძველზე გადახდების ტრანზაქციების კლასიფიკაციას და შეფასებას. ეს ცვლილებები ძალაში შედის ერთწლიანი პერიოდისთვის, რომელიც იწყება 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ, დროზე ადრე მიღები დასაშვებია. ჯგუფი ამჟამად აფასებს მის ზეგავლენას.

წლიური გაუმჯობესებები 2014-2016 წლების ციკლი

ბასს 28-ს გაუმჯობესება ძალაში შედის ერთწლიანი პერიოდით, რომელიც იწყება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ, და ფასს 12-ის გაუმჯობესება ერთწლიანი პერიოდისთვის, რომელიც იწყება 2017 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ.

ფასს 12 სხვა საწარმოებში ინტერესის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ეს ცვლილება აზუსტებს სტანდარტის კომპეტენციას იმის განსაზღვრით, რომ როცა საწარმოს ინტერესი აქვს შვილობილ კომპანიაში, ერთობლივი შუთანხმება (ან მისი ინტერესის ნაწილი ერთობლივ საწარმოში ან მოკავშირე საწარმოში) კლასიფიცირებულია როგორც გასაყიდად არსებული აქტივი ან ფასს 5-ის შესაბამისად მფლობელებზე განაწილებისთვის ფლობილი აქტივი, ამ საწარმოს არ მოეთხოვება აღნიშნული შვილობილი კომპანიის, ერთობლივ საწარმოს ან მოკავშირე საწარმოს შეჯამებული ფინანსური ინფორმაციის გამჟღავნება ფასს 12-ის შესაბამისად. ეს გაუმჯობესება სავარაუდოდ გავლენა ვერ მოახდენს ჯგუფზე.

ბასს 28 ინვესტიცია მოკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში

ეს ცვლილება აზუსტებს იმას, რომ საწარმოს მიერ მოკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში ან ვენჩერული კაპიტალის ორგანიზაციაში ან სხვა კვალიფიციურ საწარმოში არსებული ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულებით მოგებას ან ზარალში შეფასების გადაწყვეტილება ხელმისაწვდომია მოკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში ინვესტიციის სახით თვითოეული ინვესტიციისთვის, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს გაუმჯობესება სავარაუდოდ არ მოახდენს გავლენას ჯგუფზე.

(ათას ლარში)

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, დირექტორთა საბჭო იყენებს თავის შეფასებებს და განსაზღვრავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებს. შეფასებებისა და დაშვებების ყველაზე მნიშვნელოვანი გამოყენება ხდება შემდეგნაირად:

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

თუ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მითითებული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ვერ მიიღება აქტიური ბაზრებიდან, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდის გამოყენებით, რომელიც მოიცავს მათემატიკური მოდელის გამოყენებას. ამ მოდელისთვის ინფორმაციის აღება ხდება სხვადასხვა დაკვირვების ქვეშ არსებული ბაზრებიდან, თუ შესაძლებელია, მაგრამ როცა ეს შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების დასადგენად საჭიროა გარკვეული გადაწყვეტილების მიღება სამართლიანი ღირებულებების დასადგენად (შენიშვნა 27).

საინვესტიციო ქონებისა და ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

საინვესტიციო ქონების და საოფისე შენობების და მომსახურების ცენტრების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება დამოუკიდებელი კვალიფიციური შემფასებლების მიერ, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შიდა კაპიტალიზაციის მეთოდის (ასევე ცნობილია როგორც დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მეთოდი) და გაყიდვების შედარების მეთოდის გამოყენებით.

ჯგუფი აფასებს თავის საინვესტიციო ქონებას და მიწას, საოფისე შენობებს და მომსახურების ცენტრებს სამართლიანი ღირებულებებით. შეფასების შედეგები წარმოდგენილია 11 და 12 შენიშვნებში, ხოლო შეფასების მონაცემები და მეთოდები მითითებულია შენიშვნაში 27. ჯგუფის ქონება გადანაწილებულია ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში. იმ დროს როცა საქართველოში არსებული მეორადი ბაზარი წარმოადგენს ადეკვატურ საბაზრო ინფორმაციას მცირე და საშუალო ზომის საკუთრებასთან დაკავშირებით სამართლიანი ღირებულებები განსაზღვრისთვის, დიდი და განსაკუთრებული საკუთრების შეფასება მოიცავს სხვადასხვა დაკვირვებას დაქვემდებარებული და არდაქვემდებარებული მონაცემების გამოყენებას საიმისოდ, რომ განხორციელდეს არსებული შესადარისი გასაყიდი ფასების კორექტირებები. ეს მანევრებლები და ვარაუდები ეფუძნება საუკეთესო არსებულ ინფორმაციას, თუმცა ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავებული იყოს.

სესხების, მოთხოვნების, და ფინანსური იჯაროდან მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი

ჯგუფის მიერ რეგულარულად ხდება სესხებისა და მოთხოვნების, ასევე ფინანსური იჯაროდან მოთხოვნების გადახედვა გაუფასურებასთან მიმართებაში. ჯგუფი იყენებს საკუთარ გამოცდილებაზე დაფუძნებულ შეფასებებს ნებისმიერი გაუფასურების ხარჯის განსაზღვრის მიზნით იმ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებელს გააჩნია ფინანსური სირთულეები და მოიპოვება ისტორიული მონაცემები ანალოგიურ მსესხებელთან მიმართებაში. შესაბამისად, ჯგუფი ელის სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილებას, რადგან არსებობს მონაცემები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლოა ადგილობრივი ეკონომიკური მდგომარეობისა და დაფარვების სტატუსის გაუარესება. ხელმძღვანელობა იყენებს შეფასებებს ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე და საკრედიტო რისკის მახასიათებლებზე დაყრდნობით და ობიექტურ საფუძველს ანალოგიური სესხებისა და მოთხოვნების ან მათი ჯგუფის გაუფასურებასთან მიმართებაში. ჯგუფი ეყრდნობა საკუთარ შეფასებებს სესხებისა და მისაღები ანგარიშების სათანადო მონაცემების კორექტირებისათვის მიმდინარე მოვლენების აღრიცხვის მიზნით.

ჯგუფი განიხილავს უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას, როცა აფასებს უზრუნველყოფილი სესხების და დებიტორული დავალიანებებისა და ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შედეგად წარმოქმნილ ზარალს. ხელმძღვანელობა იყენებს თავის გამოცდილებაზე დაყრდნობით უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს თავის გამოცდილებაზე დაყრდნობით გადაწყვეტილებას ან დამოუკიდებელ მოსაზრებას სამართლიანი ღირებულების კორექტირებისთვის, რათა მასში აისახოს არსებული გარემოებები. მოთხოვნილი უზრუნველყოფის ტიპი და მოცულობა დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე.

ინფორმაცია სესხებისა და ფინანსური იჯაროდან მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის შესახებ წარმოდგენილია 9 და 10 შენიშვნებში

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

მართვის მიზნით ჯგუფი დაყოფილია შემდეგ საოპერაციო სეგმენტებად პროდუქტების და მომსახურებების მიხედვით:

საცალო საბანკო მომსახურება - ძირითადად უზრუნველყოფს სამომხმარებლო სესხებს, იპოთეკურ სესხებს, ოვერდრაფტებს, საკრედიტო ბარათებს და კრედიტირების სხვა წყაროებს და სხვა საკრედიტო წყაროებს, ასევე სახსრების გადარიცხვის და ანგარიშსწორების მომსახურებებს, მართავს როგორც ფიზიკური ისე იურიდიული პირების ანაბრებს, რომელიც მოიცავს დიდ სეგმენტს, საცალო მასობრივ ბაზრებს, მცირე და საშუალო საწარმოებსა და მიკრო ბიზნესს.

კორპორატიული საბანკო მომსახურება - ძირითადად უზრუნველყოფს სესხებსა და სხვა საკრედიტო წყაროებს და საშუალო და მცირე და მიკრო საწარმოებზე დიდი იურიდიული პირებისთვის, უზრუნველყოფს სახსრების გადარიცხვის და ანგარიშსწორების მომსახურებებს, სავაჭრო საფინანსო მომსახურებებს და დოკუმენტური ოპერაციების მხარდაჭერას, დანაზოგებსა და ვადიან დეპოზიტებს კორპორატიული და ინსტიტუციური კლიენტებისთვის.

ინვესტიციის მართვა - ძირითადად უზრუნველყოფს კერძო საბანკო მომსახურებებს რეზიდენტი და არარეზიდენტი მდიდარი ფიზიკური პირებისთვის, ისევე როგორც მათი უშუალო ოჯახის წევრებისთვის ინდივიდუალური მიდგომებისა და ექსკლუზიურობის გამოყენებით გადარიცხულ თანხებთან, სავალუტო კურსა ან ანგარიშსწორების ოპერაციები საერთო საბანკო მომსახურების გაწევასთან ან მათ დანაზოგებსა და ვადიან დეპოზიტებთან დაკავშირებით; ინვესტიციის მართვა მოიცავს იმავე ფიზიკური პირებისთვის ქონების მართვისა და აქტივის მართვის მომსახურებების გაწევას სხვადასხვა საინვესტიციო შესაძლებლობების და განსაკუთრებით შექმნილი საინვესტიციო პროდუქტების საშუალებით. ასევე მოიცავს საკონსულტაციო მომსახურებებს;

P&C და ზღვევა - (შეწყვეტილი ოპერაცია) ძირითადად უზრუნველყოფს ფართომასშტაბიან სიცოცხლის და უბედური შემთხვევებისგან დაზღვევას მომსახურებებს კლიენტებისა და დაზღვეული ფიზიკური პირებისთვის.

GHG - (შეწყვეტილი ოპერაცია) საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფი უზრუნველყოფს ფართომასშტაბიან ჯანდაცვის დაზღვევას და ჯანდაცვის მომსახურებებს კლიენტებისა და ფიზიკური პირებისთვის.

m² - (შეწყვეტილი ოპერაცია) მოიცავს ჯგუფის უძრავი ქონების შვილობილ კომპანიებს, ძირითადად ახორციელებს საცხოვრებელი ბინების მშენებლობას და გაყიდვას და ასევე ფლობს საინვესტიციო ქონებას, რომელიც მფლობელობაში დაიბრუნა ბანკმა გადახდისუუნარო მსესხებლებისგან და მართავს აღნიშნულ ქონებას.

BNB - მოიცავს სს ბელორუსკი ნაროდნი ბანკს, რომელიც ძირითადად უზრუნველყოფს საცალო და კორპორატიულ საბანკო მომსახურებებს ბელორუსში.

ლიბერთი ქონსუმერ (შეწყვეტილი ოპერაცია) - ძირითადად ფლობს კერძო კაპიტალურ ინვესტიციებს რამდენიმე ბიზნეს საწარმოში, როგორცაა ღვინის ქარხანა, ფიტნეს ცენტრი, სამოგზაურო სააგენტო, შიდა და გარე სარეკლამო კომპანია, რეგიონული ავტომანქანის მფლობელობა, სასტუმროები და რესტორნების მართვის ქსელი და სხვა უფრო მცირე ინვესტიციები, ყველა გასაყიდა.

სხვა - მოიცავს რამდენიმე მცირე კორპორატიული და სოციალური პასუხისმგებლობის კომპანიას ხელმძღვანელობა ამოწმებს მისი ბიზნეს ერთეულების საქმიანობას ცალკე რესურსების განაწილებისა და საქმიანობის შეფასების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების მიზნით. სეგმენტის საქმიანობა, როგორც ქვემოთ ცხრილშია აღწერილი, ფასდება იმავე ფორმით როგორც მოგება ან ზარალი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

საოპერაციო სეგმენტებს შორის ტრანზაქციები ხორციელდება მხარეთა დამოუკიდებლობის პრინციპით მესამე მხარეებთან ტრანზაქციების მსგავსად.

ბანკის ოპერაციები ძირითადად კონცენტრირებულია საქართველოში, BNB-ს გარდა, რომელიც ფუნქციონირებს ბელორუსიაში.

ერთ გარეშე კლიენტთან ან პარტნიორთან ტრანზაქციიდან არცერთი შემოსავალი არ შეადგენდა 2016, 2015, ან 2014 წლებში ჯგუფის მთლიანი შემოსავლის 10%-ს ან მეტს.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მოგება/ზარალის ანგარიშგების და კონკრეტული აქტივისა და ვალდებულების შესახებ, ჯგუფის საოპერაციო სეგმენტში, 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის :

	კორპორატიული კლიენტების მომსახურება	საბანკო მომსახურება	ინვესტიციის მართვა	BNB	სხვა	სეგმენტ შორის ტრანზაქციები და ნაშთი	სულ
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	113,052	371,060	20,294	30,773	3	-	535,182
წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი (ხარჯი)	25,346	76,372	710	7,462	-	-	109,890
უძრავი ქონებიდან შემოსავალი	5,845	2,596	(7)	392	-	(195)	8,631
უცხოური ვალუტიდან წმინდა შემოსავალი (ზარალი)	45,792	26,605	2,920	8,452	(1)	-	83,768
სხვა შემოსავლები	2,577	785	579	(1,130)	-	(592)	2,219
შემოსავალი	192,612	477,418	24,496	45,949	2	(787)	739,690
საოპერაციო ხარჯები	(52,839)	(185,478)	(9,503)	(20,905)	336	787	(267,602)
საოპერაციო შემოსავალი (დანაკარგი) საკრედიტო რისკის ხარჯამდე	139,773	291,940	14,993	25,044	338	-	472,088
საკრედიტო რისკის ხარჯი	(70,075)	(75,690)	419	(15,797)	-	-	(161,143)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი (ზარალი) არაგანმეორებად პუნქტებამდე	69,698	216,250	15,412	9,247	338	-	310,945
წმინდა არაგანმეორებადი პუნქტები (ხარჯი/დანაკარგი) შემოსავალი/მოგება	(13,559)	(32,647)	(1,545)	(1,418)	-	-	(49,169)
მოგება (ზარალი) მოგების გადასახადის (ხარჯამდე) სარგებლამდე	56,139	183,603	13,867	7,829	338	-	261,776
მოგების გადასახადის (ხარჯი) სარგებელი	10,067	21,733	1,090	(5,141)	(431)	-	27,318
წლის მოგება (ზარალი)	66,206	205,336	14,957	2,688	(93)	-	289,094
აქტივები და ვალდებულებები							
სულ აქტივები	4,152,692	6,002,815	49,703	549,132	27,372	(15,907)	10,765,807
სულ ვალდებულებები	3,661,784	5,343,035	34,941	475,324	684	(15,907)	9,499,861
სეგმენტის სხვა ინფორმაცია							
ძირითადი საშუალებები	4,326	28,716	459	1,407	67	-	34,975
არამატერიალური აქტივები	1,368	9,042	115	300	-	-	10,825
კაპიტალური დანახარჯები	5,694	37,758	574	1,707	67	-	45,800
ცვეთა	(3,638)	(24,150)	(448)	(917)	-	-	(29,153)
ამორტიზაცია	(716)	(4,731)	(60)	(223)	-	-	(5,730)
(გაუფასურება) აღდგენა	-	-	(63)	(1,403)	-	-	(1,466)

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მოგება/ზარალის ანგარიშგების და კონკრეტული აქტივისა და ვალდებულების შესახებ, ჯგუფის საოპერაციო სეგმენტში, 2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის :

	კორპორატიული კლიენტების მომსახურება	საცალო საბაჟო მომსახურება	ინვესტიციის მართვა	BNB	P&C	GHG	M2	ლიბერტი ქონსიუმერი	სხვა	სეგმენტ შორის ტრანზაქციები და ნაშთი	სულ
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	134,031	322,711	20,008	29,890	-	-	-	-	(583)	-	506,057
წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი (ხარჯი)	31,178	63,818	900	9,198	-	-	-	-	-	-	105,094
უძრავი ქონებიდან შემოსავალი	5,531	5,941	69	485	-	-	-	-	-	(195)	11,831
უცხოური ვალუტიდან წმინდა შემოსავალი (ზარალი)	32,681	14,488	1,614	17,036	-	-	-	-	(1)	-	65,818
სხვა შემოსავლები	2,819	3,604	87	1,713	-	-	-	-	(1)	-	8,222
შემოსავალი	206,240	410,562	22,678	58,322	-	-	-	-	(585)	(195)	697,022
საოპერაციო ხარჯები	(50,381)	(161,312)	(9,109)	(19,731)	-	-	-	-	(417)	195	(240,755)
საოპერაციო შემოსავალი (დანაკარგი) საკრედიტო რისკის ხარჯამდე	155,859	249,250	13,569	38,591	-	-	-	-	(1,002)	-	456,267
საკრედიტო რისკის ხარჯი	(55,312)	(75,407)	(453)	(19,270)	-	-	-	-	-	-	(150,442)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი (ზარალი) არაგანმეორებად პუნქტებამდე	100,547	173,843	13,116	19,321	-	-	-	-	(1,002)	-	305,825
წმინდა არაგანმეორებადი პუნქტები (ხარჯი/დანაკარგი) შემოსავალი/მოგება	(2,838)	(8,962)	(337)	1,478	-	-	-	-	-	-	(10,659)
მოგება (ზარალი) მოგების გადასახადის (ხარჯამდე) სარგებლამდე გაგრძელებული ოპერაციებიდან	97,709	164,881	12,779	20,799	-	-	-	-	(1,002)	-	295,166
მოგების გადასახადის (ხარჯი) სარგებელი	(14,605)	(23,412)	(2,049)	(2,753)	-	-	-	-	97	-	(42,722)
წლის მოგება (ზარალი) გაგრძელებული ოპერაციებიდან	83,104	141,469	10,730	18,046	-	-	-	-	(905)	-	252,444

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

operations

(ზარალი) მოგება შეწყვეტილი
ოპერაციებიდან

(1,518) 1,593 2,919 - 69 17,995 (2,408) (1,978) (8,394) - 8,278

წლის მოგება (ზარალი)

81,586 143,062 13,649 18,046 69 17,995 (2,408) (1,978) (9,299) - 260,722

აქტივები და ვალდებულებები

სულ აქტივები

3,871,531 4,559,392 89,626 475,483 - - - - 14,887 (7,374) 9,003,545

სულ ვალდებულებები

3,247,095 3,094,217 1,056,136 388,698 - - - - 166 (7,374) 7,778,938

სემენტის სხვა ინფორმაცია

ძირითადი საშუალებები

5,684 41,774 941 1,193 319 30,904 462 1,291 159 - 82,727

არამატერიალური აქტივები

870 5,753 63 598 621 1,678 - 12 7 - 9,602

კაპიტალური დანახარჯები

6,554 47,527 1,004 1,791 940 32,582 462 1,303 166 - 92,329

ცვეთა

(3,389) (23,453) (414) (898) (244) (5,275) (82) (755) - - (34,510)

ამორტიზაცია

(688) (4,166) (54) (140) (187) (121) (10) (5) - - (5,371)

(გაუფასურება) აღდგენა

(1,279) (1,649) (64) 1,524 - - - - - - (1,468)

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მოგება/ზარალის ანგარიშგების და კონკრეტული აქტივისა და ვალდებულების შესახებ, ჯგუფის საოპერაციო სეგმენტში, 2014 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:

	კორპორატიული კლიენტების მომსახურება	საცალო საბაკო მომსახურება	ინვესტიციის მართვა	BNB	P&C	GHG	M2	ლიბერთი კონსიუმერი	სხვა	სემეტ შორის ტრანზაქციები და ნაშთი	სულ
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	105,704	215,671	13,512	22,410	-	-	-	-	1,733	-	359,030
წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი (ხარჯი)	24,935	47,396	4,384	9,443	-	-	-	-	-	-	86,158
უძრავი ქონებიდან შემოსავალი	2,751	2,552	10	482	-	-	-	-	-	(195)	5,600
უცხოური ვალუტიდან წმინდა შემოსავალი (ზარალი)	27,368	20,325	1,280	9,932	-	-	-	-	(1,171)	-	57,734
სხვა შემოსავლები	3,856	196	(13)	22	-	-	-	-	(9)	-	4,052
შემოსავალი	164,614	286,140	19,173	42,289	-	-	-	-	553	(195)	512,574
საოპერაციო ხარჯები	(47,525)	(119,029)	(8,629)	(18,390)	-	-	-	-	(1,085)	195	(194,463)
საოპერაციო შემოსავალი (დანაკარგი) საკრედიტო რისკის ხარჯამდე	117,089	167,111	10,544	23,899	-	-	-	-	(532)	-	318,111
საკრედიტო რისკის ხარჯი	(41,198)	(9,241)	47	(4,187)	-	-	-	-	-	-	(54,579)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი (ზარალი) არაგანმეორებად პუნქტებამდე	75,891	157,870	10,591	19,712	-	-	-	-	(532)	-	263,532
წმინდა არაგანმეორებადი პუნქტები (ხარჯი/დანაკარგი) შემოსავალი/მოგება	(2,725)	(5,340)	(294)	(3,073)	-	-	-	-	-	-	(11,432)
მოგება (ზარალი) მოგების გადასახადის (ხარჯამდე) სარგებლამდე გაგრძელებული ოპერაციებიდან	73,166	152,530	10,297	16,639	-	-	-	-	(532)	-	252,100
მოგების გადასახადის (ხარჯი) სარგებელი	(9,328)	(18,984)	(1,343)	(962)	-	-	-	-	345	-	(30,272)
წლის მოგება (ზარალი) გაგრძელებული ოპერაციებიდან operations	63,838	133,546	8,954	15,677	-	-	-	-	(187)	-	221,828

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

(ზარალი) მოგება შეწყვეტილი
ოპერაციებიდან

767 1,706 2,511 - 5,914 14,655 5,794 1,969 (9,160) - 24,156

წლის მოგება (ზარალი)

64,605 135,252 11,465 15,677 5,914 14,655 5,794 1,969 (9,347) - 245,984

აქტივები და ვალდებულებები

სულ აქტივები

3,329,853 3,225,230 39,426 403,764 86,746 409,945 236,179 41,632 29,723 (265,197) 7,537,301

სულ ვალდებულებები

2,412,767 2,316,680 842,300 319,308 58,695 237,565 112,407 18,907 23,640 (266,055) 6,076,214

სემენტის სხვა ინფორმაცია

ძირითადი საშუალებები

2,629 19,540 3,894 2,101 1,477 38,503 368 1,761 313 - 70,586

არამატერიალური აქტივები

1,121 6,503 130 304 232 1,519 27 30 7 - 9,873

კაპიტალური დანახარჯები

3,750 26,043 4,024 2,405 1,709 40,022 395 1,791 320 - 80,459

ცვეთა

(3,174) (17,094) (368) (1,218) (382) (7,852) (295) (1,098) (4) - (31,485)

ამორტიზაცია

(639) (3,385) (44) (100) (188) (205) (37) (20) - - (4,618)

გაუფასურება

(4,259) (3,315) (138) - - - - - - - (7,712)

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

6. ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები

	2016	2015	2014
ნაღდი ფული	478,256	447,015	393,315
მიმდინარე ანგარიშები ცენტრალურ ბანკებში, გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	150,152	152,455	152,647
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	446,142	415,463	137,960
90 დღემდე ვადიანი დეპოზიტები საკრედიტო დაწესებულებებში	412,620	361,849	25,939
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,487,170	1,376,782	709,861

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 812,798 ლარი (2015: 661,543 ლარი, 2014: 136,387 ლარი); შეტანილ იქნა მიმდინარე და ვადიანი დეპოზიტის ანგარიშებზე საერთაშორისოდ აღიარებულ "OECD"-ს ბანკებში და ცენტრალურ ბანკებში, რომლებიც ჯგუფის საერთაშორისო გარიგებებში მონაწილე შეთანხმებული მხარეები არიან. ჯგუფმა საშუალოდ წლიურ 0.90%-მდე პროცენტამდე გამოიმუშავებდა აღნიშნულ დეპოზიტებზე (2015: 0.59%; 2014: 1.30 %-მდე). ხელმძღვანელობის ვარაუდით მოსალოდნელი არ არის რაიმე ზარალი მხარეების შესურულებლობის შედეგად, რომლებიც ფლობენ ფულს და ფულად ექვივალენტებს, და რაიმე არსებითი განსხვავება მათ საბალანსო და სამართლიან ღირებულებებს შორის არ არსებობს.

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	2016	2015	2014
სავალდებულო რეზერვები ცენტრალურ ბანკებში	934,996	620,287	382,963
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ვადიანი დეპოზიტები	38	29	34,053
დეპოზიტები დაგირავებული როგორც შეუსრულებელი ვალდებულების უზრუნველყოფა	-	96,405	-
ბანკთაშორისი სასესხო მოთხოვნები	5,451	1,956	1,486
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	940,485	718,677	418,502

სავალდებულო რეზერვები ცენტრალურ ბანკებში წარმოადგენს „სებ“-ში („საქართველოს ეროვნული ბანკი“), „ბებ“-ში („ბელარუსიის ეროვნული ბანკი“ - NBRB) დეპოზიტის სახით შეტანილ თანხებს. საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფულადი დეპოზიტი (სავალდებულო რეზერვი) ცენტრალურ ბანკებში, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულების მიერ მოხილული სასსრების მოცულობაზე. ჯგუფმა ამგვარი დეპოზიტების გამოტანასთან დაკავშირებით იზღუდება კანონმდებლობით. ჯგუფმა მიიღო 0.25%-მდე პროცენტი სებ-სა და NBRB-ში სავალდებულო რეზერვებზე 2016 წლის 31 დეკემბერს დარსებული წლისთვის (2015: ნული, 2014: ნული). 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკთაშორისი სასესხო მოთხოვნები შეიცავს 2,164 ლარს (2015: 1,956 ლარი, 2014: 1,486 ლარი), რომლებიც გაცემულია არა OECD ბანკებზე.

8. გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2016	2015	2014
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები*	811,531	575,590	459,400
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები**	88,411	165,545	169,796
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები***	24,015	76,807	92,547
კორპორატიული აქციები****	359,650	84,003	46,557
კორპორატიული ობლიგაციები	295	295	1,412
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,283,902	902,240	769,712

* 712,169 ლარი დაგირავდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მოკლევადიანი სესხებისთვის (2015: 229,800 ლარი 2014: 341,681 ლარი).

** 55,842 ლარი დაგირავდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მოკლევადიანი სესხებისთვის (2015: 3,805 ლარი 2014: 60,889 ლარი).

*** 9,402 ლარი დაგირავდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მოკლევადიანი სესხებისთვის (2015: 2,966 ლარი, 2014: ნული);

**** 286,832 ლარი დაგირავდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მოკლევადიანი სესხებისთვის (2015: 79,187 ლარი, 2014: 25,069 ლარი).

(ათას ლარში)

2016 წლის 31 დეკემბერს სხვა სავალდებულო ინსტრუმენტები მოიცავს ლარში დენომინირებულ ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 133,055 ლარის ობლიგაციებს, (2015: 50,666, 2014: ნული) და ლარში დენომინირებულ საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ გამოშვებულ 28,402 ლარის ობლიგაციებს, (2015: 28,460, 2014: ნული), ლარში დენომინირებულ აზიის განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 64,921 ლარის ობლიგაციებს (2015: ნული, 2014: ნული) და ლარში დენომინირებულ შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 60,454 ლარის ობლიგაციებს (2015: ნული, 2014: ნული).

(ათას ლარში)

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კომერციული სესხები	2,473,016	2,439,276	2,201,890
სამომხმარებლო სესხები	1,367,228	1,165,107	801,474
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	1,493,937	1,041,929	772,283
იპოთეკური სესხები	1,234,176	814,344	604,143
ოქროს გირავნობით გაცემული სესხები	60,685	61,140	53,785
კლიენტებზე გაცემული სესხები, სულ	6,629,042	5,521,796	4,433,575
გამოკლებული სესხის გაუფასურების რეზერვი	(249,077)	(198,909)	(103,780)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	6,379,965	5,322,887	4,329,795

სესხის გაუფასურების რეზერვი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის დინამიკა ტიპების მიხედვით შემდეგია:

	კომერციული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო-მცირე და საშუალო სესხები	ჯამი
	2016	2016	2016	2016	2016
1 იანვარს	125,327	51,017	6,061	16,504	198,909
დარიცხვა	71,763	64,099	3,899	15,605	155,366
ამოღება	3,525	21,632	4,003	7,084	36,244
ჩამოწერა	(41,624)	(65,597)	(8,597)	(10,317)	(126,135)
გაუფასურებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(3,901)	(12,463)	(1,475)	(641)	(18,480)
საკურსო სხვაობები	977	97	-	2,099	3,173
31 დეკემბერს	156,067	58,785	3,891	30,334	249,077
ინდივიდუალური გაუფასურება	143,312	1,977	2,272	23,704	171,265
კოლექტიური გაუფასურება	12,755	56,808	1,619	6,630	77,812
	156,067	58,785	3,891	30,334	249,077
სესხის მთლიანი თანხა, რომელიც ინდივიდუალურად განსაზღვრულია, როგორც გაუფასურებული ნებისმიერი ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	462,607	2,778	11,869	51,118	528,372

	კომერციული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო-მცირე და საშუალო სესხები	ჯამი
	2015	2015	2015	2015	2015
1 იანვარს	72,885	23,648	2,993	4,254	103,780
დარიცხვა	59,085	62,638	3,410	17,681	142,814
ამოღება	4,331	21,079	3,066	5,209	33,685
ჩამოწერა	(10,324)	(47,075)	(2,847)	(10,694)	(70,940)

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

გაუფასურებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(1,086)	(9,035)	(561)	(992)	(11,674)
საკურსო სხვაობები	436	(238)	-	1,046	1,244
31 დეკემბერს	125,327	51,017	6,061	16,504	198,909
ინდივიდუალური გაუფასურება	118,960	1,850	4,380	13,745	138,935
კოლექტიური გაუფასურება	6,367	49,167	1,681	2,759	59,974
	125,327	51,017	6,061	16,504	198,909
სესხის მთლიანი თანხა, რომელიც ინდივიდუალურად განსაზღვრულია, როგორც გაუფასურებული ნებისმიერი ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	330,084	3,136	15,902	27,421	376,543

(ათას ლარში)

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სესხის გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

	კომერციული	სამომხმარებლო	იპოთეკური	მიკრო- მცირე და საშუალო	ჯამი
	სესხები	სესხები	სესხები	სესხები	
	2014	2014	2014	2014	2014
1 იანვარს	90,949	20,772	3,093	5,971	120,785
დარიცხვა	34,617	14,147	(2,280)	(1,396)	45,088
ამოღება	3,104	14,730	5,661	5,211	28,706
ჩამოწერა	(41,894)	(22,556)	(2,777)	(4,748)	(71,975)
გაუფასურებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(13,581)	(3,341)	(704)	(348)	(17,974)
საკურსო სხვაობები	(310)	(104)	-	(436)	(850)
31 დეკემბერს	72,885	23,648	2,993	4,254	103,780
ინდივიდუალური გაუფასურება	63,816	1,403	2,525	3,637	71,381
კოლექტიური გაუფასურება	9,069	22,245	468	617	32,399
	72,885	23,648	2,993	4,254	103,780
სესხის მთლიანი თანხა, რომელიც ინდივიდუალურად განსაზღვრულია, როგორც გაუფასურებული ნებისმიერი ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	243,825	1,924	7,944	10,594	264,287

სესხებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი, რომლისთვისაც 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასახულია ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვი, შეადგენდა 31,433 ლარს (2015: 22,234 ლარს, 2014: 17,021 ლარს).

გირაო და კრედიტის სხვა უზრუნველყოფა

გირაოს მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია ინსტრუქცია დამოკიდებულია მისაღები გირაოს ტიპების და შეფასების პარამეტრებზე

მიღებული გირაოს ძირითადი ტიპებია:

- კომერციული სესხებისათვის, გადასახადები შემდეგთან დაკავშირებით: უძრავი ქონება, აღჭურვილობა და მანქანა-დანადგარები, აქციები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები და სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და მესამე მხარეთა გარანტიები;
- საცალო სესხებისათვის - საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, ავტომანქანები, ოქრო და ძვირფასი თვლები და მესამე მხარეთა გარანტიები.

ხელმძღვანელობა ითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას ხელშეკრულების მიხედვით და ამოწმებს სესხის გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის განხილვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ჯგუფის პოლიტიკაა ხელახალი შექმნილი ქონების სათანადო წესით განკარგვა. შემოსულობები გამოიყენება გადაუხდელი მოთხოვნის შესამცირებლად ან ხელახალი გადასახდელად. ზოგადად, ჯგუფი არ სარგებლობს ხელახლა შექმნილი ქონებით ბიზნესისთვის გამოყენებისთვის.

უზრუნველყოფის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინებით, სესხის გაუფასურების რეზერვი იქნება 322,880 ლარით მაღალი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2015: 176,759 ლარი, 2014: 145,838 ლარით მაღალი).

კლიენტებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ ათი უმსხვილესი მესამე მხარე მსესხებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 580,343 ლარს, რაც შეადგენს ჯგუფის მთლიანი სასესხო თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

პორტფელის 9%-ს (2015: 708,839 ლარი და შესაბამისად 13%; 2014: 711,647 ლარი და შესაბამისად 16%). ამ სესხებთან მიმართებაში დადგინდა 17,203 ლარის (2015: 2,484 ლარი , 2014: 4,034 ლარი) ოდენობის რეზერვი. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ ათი უმსხვილესი მესამე მხარე მსესხებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 965,964 ლარს, რაც შეადგენს ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 15%-ს (2015: 1,128,146 ლარი და შესაბამისად 20%; 2014: 1,094,084 ლარი და შესაბამისად 25%). ამ სესხებთან მიმართებაში დადგინდა 35,049 ლარის (2015: 41,410 ლარი , 2014: 18,324 ლარი) ოდენობის რეზერვი.

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სესხის გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

2016 წლის 31 დეკემბრის, 2015 წლის 31 დეკემბრის და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხები ძირითადად გაცემულია საქართველოს ფარგლებში და მათი განაწილება სამრეწველო სექტორის მიხედვით იყო შემდეგი:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
ფიზიკური პირები	3,336,523	2,482,334	1,831,479
ვაჭრობა	807,020	723,776	647,858
მრეწველობა	646,228	711,677	719,003
უძრავი ქონება	423,124	354,325	244,134
მშენებლობა	304,890	178,641	114,891
სასტუმრო საქმიანობა	233,891	168,011	166,214
მომსახურება	168,455	223,658	164,008
ტრანსპორტი & კომუნიკაცია	166,288	165,330	151,715
ფინანსური შუამდგომლობა	139,092	88,779	109,201
სამთომადნო საქმიანობა	114,115	127,706	15,310
ელექტრონერჯის, გაზი და წყლის მიწოდება	34,835	77,633	124,772
სხვა	254,581	219,926	144,990
კლიენტებზე გაცემული სესხები, სულ	6,629,042	5,521,796	4,433,575
სესხის გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით	(249,077)	(198,909)	(103,780)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	6,379,965	5,322,887	4,329,795

კრედიტები გაიცა შემდეგი ტიპის კლიენტებზე:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
კერძო კომპანიები	3,270,898	2,999,695	2,552,152
ფიზიკური პირები	3,336,523	2,482,334	1,831,479
სახელმწიფოს მფლობელობაში არსებული ორგანიზაციები	21,621	39,767	49,944
კლიენტებზე გაცემული სესხები, სულ	6,629,042	5,521,796	4,433,575
სესხის გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით	(249,077)	(198,909)	(103,780)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	6,379,965	5,322,887	4,329,795

ქვემოთ მოცემულია 2016 წლის, 2015 წლის და 2014 წლის 31 დეკემბრისთვის კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ზარალებისათვის ინდივიდუალური და კოლექტიური გაუფასურების რეზერვების შედარება:

	<u>2016</u>			<u>2015</u>			<u>2014</u>		
	<i>ინდივიდუალური გაუფასურება</i>	<i>კოლექტიური გაუფასურება</i>		<i>ინდივიდუალური გაუფასურება</i>	<i>კოლექტიური გაუფასურება</i>		<i>ინდივიდუალური გაუფასურება</i>	<i>კოლექტიური გაუფასურება</i>	
			<i>ჯამი</i>			<i>ჯამი</i>			<i>ჯამი</i>
	<u>2016</u>	<u>2016</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2015</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2014</u>	<u>2014</u>
1 იანვარს ღარიცხვა წლის მანძილზე	138,935	59,974	198,909	71,381	32,399	103,780	91,799	28,986	120,785
აღდგენა	7,880	28,364	36,244	9,994	23,691	33,685	12,897	15,809	28,706

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს საქართველოს ბანკი და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები

(ათას ლარში)

ნამოწერა კლიენტებზე გაცემულ გაუფასურებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(46,994)	(79,141)	(126,135)	(34,722)	(36,218)	(70,940)	(51,774)	(20,201)	(71,975)
საკურო სხვაობები	2,787	386	3,173	1,016	228	1,244	(783)	(67)	(850)
31 დეკემბერს	171,265	77,812	249,077	138,935	59,974	198,909	71,381	32,399	103,780

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

10. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
მინიმალური მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	17,794	17,757	47,047
გამოკლებული - ფინანსური იჯარიდან გამოუმუშავებელი შემოსავალი	(3,199)	(2,196)	(7,799)
	14,595	15,561	39,248
გამოკლებული - გაუფასურების რეზერვი	(1,499)	(1,551)	(729)
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან, წმინდა	13,096	14,010	38,519

სამომავლოდ მისაღებ მინიმალურ სალიზინგო გადახდებსა და ფინანსური იჯარიდან მოთხოვნებს შორის სხვაობა წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხუთ უმსხვილეს მოიჯარეში ინვესტიციების კონცენტრაციამ შეადგინა 5,773 ლარი, ან ფინანსური იჯარიდან მთლიანი მოთხოვნების 40% (2015: 4,499 ლარი ან 29%; 2014: 10,160 ლარი ან 26%), ხოლო მათგან მიღებულმა ფინანსურმა შემოსავალმა 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგინა 866 ლარი ანუ იჯარიდან მიღებული მთლიანი ფინანსური შემოსავლის 30% (2015: 325 ლარი ან 11%; 2014: 304 ლარი ან 13%).

სამომავლო მინიმალური სალიზინგო გადახდები, რომლებიც მიღებულ უნდა იქნას 2016, 2015, 2014 წლების 31 დეკემბრის შემდგომ, შემდეგია:

	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
1 წლის განმავლობაში	8,075	11,107	29,901
1-დან 5 წლამდე	9,719	6,650	17,146
მინიმალური სალიზინგო გადახდის მოთხოვნები	17,794	17,757	47,047

ფინანსური იჯარიდან მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგნაირია:

	<i>ფინანსური იჯარიდან მოთხოვნები</i>	<i>ფინანსური იჯარიდან მოთხოვნები</i>	<i>ფინანსური იჯარიდან მოთხოვნები</i>
1 იანვარი	1,551	729	643
დარიცხვა	161	1,676	476
ჩამოწერილი თანხები	(293)	(153)	(435)
რეორგანიზაცია	-	(521)	-
საკურსო სხვაობა	80	(180)	45
31 დეკემბერი	1,499	1,551	729
ინდივიდუალური გაუფასურება	1,263	1,367	243
კოლექტიური გაუფასურება	236	184	486
	1,499	1,551	729
ფინანსური იჯარიდან მოთხოვნების მთლიანი მოცულობა, რაც ინდივიდუალურად განსაზღვრულია, როგორც გაუფასურებული, ნებისმიერი ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	2,475	1,808	1,487

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

11 საინვესტიციო ქონება

	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
1 იანვარს	135,453	190,860	157,707
ზრდა*	25,734	49,403	58,449
გასხვისება	(4,455)	(19,492)	(7,383)
რეორგანიზაცია	-	(89,960)	-
ბიზნეს კომბინაცია	-	705	-
საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან წმინდა მოგება	(1,221)	6,388	1,909
ჰიპერინფლაციის ეფექტი	-	-	394
გადატანები ძირითადი საშუალებებიდან და სხვა აქტივებიდან**	(3,225)	2,844	(31,025)
საკურსო სხვაობები	310	(5,295)	10,809
31 დეკემბერს	152,596	135,453	190,860

* 2016 წლის ყველა ნამეტი მოიცავს გამოსყიდვას არ დაქვემდებარებულ დაგირაგებულ საკუთრებას, და არ მოიცავდა ფულად ტრანზაქციებს. 2015 წელს გადახდილი იყო 11,587 ლარი ჯგუფის ყოფილი უძრავი ქონების საწარმოს მიერ განვითარების მიზნით შექმნილ საკუთრებებში. 2015 წლის დარჩენილი ნამეტები და 2014 წლის სრული ნამეტები მოიცავდა დაგირაგებულ ქონებას, ფულადი ტრანზაქციები არ განხორციელებულა.

** შეიცავდა 351 ლარის გადაცემას ძირითად საშუალებებში (2015 წელს: ძირითადი საშუალებებიდან გადაცემები შესაბამისად იყო 1,637 ლარი და 2014 წელს 6,389 ლარი), 1,336 ლარის გადაცემა სხვა აქტივებში - მატერიალურ მარაგებში (2015: ძირითადი საშუალებებიდან გადაცემები შესაბამისად იყო 1,608 და 2014: 25,132 ლარი) და 1,538 ლარი გადაცემას ფინანსური იჯარის დებიტორულ დავალიანებებში (2015: გადაცემა ფინანსური იჯარიდან მოთხოვნებში 401 ლარი და 2014: 496 ლარი).

საინვესტიციო ქონება წარმოდგენილია სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღება შეფასების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას აქტივის გასაყიდად. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასების დეტალები იხილეთ შენიშვნა 27.

ჯგუფს არ აქვს შეზღუდვები მისი საინვესტიციო ქონების რეალიზებასთან დაკავშირებით და არანაირი საკონტრაქტო ვალდებულებები საინვესტიციო ქონების შესასყიდად, მშენებლობის ან განვითარებისთვის ან რემონტთან, ტექნომსახურებასა და სრულყოფასთან დაკავშირებით.

(ათას ლარში)

12 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების დინამიკა 2016 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგია:

	მიწანაგებობები და მომსახურების ცენტრები	ავეჯი და მოწყობილობა	კომპიუტერები და საოფისე ტექნიკა	აქტივობები	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესებები	სამშენებლო აქტივები	ჯამი
გადაფასების ღირებულება							
31 დეკემბერი 2015	204,782	161,806	55,124	6,398	13,758	3,804	445,672
ზრდა	-	17,156	9,326	2,164	87	6,242	34,975
გასხვისება	-	(126)	(53)	(2,319)	(2,800)	-	(5,298)
გადატანები	2,174	25	25	-	3,684	(5,908)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	351	-	-	-	-	-	351
გადატანები სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(760)	(857)	1	-	504	(1,112)
გადაფასება	(2,474)	-	-	-	-	-	(2,474)
საკურსო სხვაობები	1,312	43	205	26	17	143	1,746
31 დეკემბერი 2016	206,145	178,144	63,770	6,270	14,746	4,785	473,860
აკუმულირებული ცვეთა							
31 დეკემბერი 2015	780	37	82	7	-	9	915
გაუფასურების ანარიცხები	1,403	-	-	-	-	-	1,403
საკურსო სხვაობები	326	3	4	-	-	(9)	324
31 დეკემბერი 2016	2,509	40	86	7	-	-	2,642
აკუმულირებული ცვეთა							
31 დეკემბერი 2015	3,169	87,263	37,077	3,912	5,644	-	137,065
გაუფასურების დანარიცხი	2,638	15,873	7,020	903	2,719	-	29,153
საკურსო სხვაობები	435	2	82	20	(13)	-	526
გადატანები სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(414)	(694)	-	-	-	(1,108)
გადაფასება	(369)	-	-	-	-	-	(369)
გასხვისება	-	(49)	(39)	(1,625)	(2,605)	-	(4,318)
31 დეკემბერი 2016	5,873	102,675	43,446	3,210	5,745	-	160,949
წმინდა საბალანსო ღირებულება:							
31 დეკემბერი 2015	200,833	74,506	17,965	2,479	8,114	3,795	307,692
31 დეკემბერი 2016	197,763	75,429	20,238	3,053	9,001	4,785	310,269

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების დინამიკა 2015 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგია:

	მიწანაგებობები და მომსახურების ცენტრები	სააუადმყოფოები და კლინიკები	ავეჯი და მოწყობილობა	კომპიუტერები და საოფისე ტექნიკა	აუტომობილები	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესებები	სამშენებლო აქტივები	ჯამი
გადაფასების ღირებულება 31 დეკემბერი 2014	230,375	207,038	140,130	130,810	7,566	12,751	9,599	738,269
ზრდა	4,888	6,540	21,692	29,314	2,596	3,494	14,203	82,727
ბიზნეს კომბინაცია	3,550	43,918	6,900	7,324	737	1,790	-	64,219
გასხვისება	(1,837)	(964)	(313)	(3,040)	(426)	(1,796)	-	(8,376)
გადატანები	3,101	828	2,953	(1,546)	(923)	3,989	(8,402)	-
რეორგანიზაცია გადატანები	(21,266)	(257,360)	(8,948)	(106,472)	(3,073)	(6,393)	(5,028)	(408,540)
საინვესტიციო ქონებაში გადატანები	(1,637)	-	-	-	-	-	-	(1,637)
სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	-	(343)	(736)	4	-	(6,231)	(7,306)
გადაფასება საკუროსო სხვაობები	(8,774)	-	-	-	-	-	-	(8,774)
	(3,618)	-	(265)	(530)	(83)	(77)	(337)	(4,910)
31 დეკემბერი 2015	204,782	-	161,806	55,124	6,398	13,758	3,804	445,672
აკუმულირებული ცვეთა 31 დეკემბერი 2014	3,611	-	40	109	6	-	-	3,766
გაუფასურების ანარიცხები	(1,473)	-	-	-	-	-	-	(1,473)
რეორგანიზაცია გადატანები	(66)	-	-	2	4	-	-	(60)
საინვესტიციო ქონებაში	(1,040)	-	-	-	-	-	-	(1,040)
საკუროსო სხვაობები	(252)	-	(3)	(29)	(3)	-	9	(278)
31 დეკემბერი 2015	780	-	37	82	7	-	9	915
აკუმულირებული ცვეთა 31 დეკემბერი 2014	3,217	2,646	75,541	55,413	4,030	5,134	9	145,990
გაუფასურების ანარიცხები	2,853	1,288	14,705	11,323	1,769	2,572	-	34,510
რეორგანიზაცია გადატანები	(1,438)	(3,908)	(3,163)	(30,036)	(1,599)	(751)	-	(40,895)
გადატანები	(193)	58	615	(379)	(23)	(79)	-	(1)
საინვესტიციო ქონებაში	(54)	-	-	-	-	-	-	(54)
საკუროსო სხვაობები	(199)	-	(96)	(242)	(31)	(45)	(9)	(622)
გადატანები	-	-	(233)	(606)	3	-	-	(836)
სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	-	-	-	-	-	-	-

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს საქართველოს ბანკი და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები

(ათას ლარში)

გადაფასება	(992)	-	-	-	-	-	-	(992)
გასხვისება	(25)	(84)	(106)	1,604	(237)	(1,187)	-	(35)
31 დეკემბერი 2015	3,169	-	87,263	37,077	3,912	5,644	-	137,065
წმინდა საბალანსო ღირებულება: 31 დეკემბერი 2014	223,547	204,392	64,549	75,288	3,530	7,617	9,590	588,513
31 დეკემბერი 2015	200,833	-	74,506	17,965	2,479	8,114	3,795	307,692

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების დინამიკა 2014 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგია:

	მიწანაგებობები და მომსახურების ცენტრები	სააგადმყოფო ობიექტები და კლინიკები	ავეჯი და მოწოდებლობა	კომპიუტერები და საოფისე ტექნიკა	ავტომობილები	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესებები	სამშენებლო აქტივები	ჯამი
გადაფასების ღირებულება								
31 დეკემბერი 2013	209,639	128,491	129,769	101,563	6,728	10,771	8,942	595,903
ზრდა	1,417	26,478	8,492	21,020	2,665	3,258	7,256	70,586
საწარმოთა გაერთიანება	2	51,839	588	6,076	306	-	141	58,952
გასხვისება	(45)	(38)	(623)	(1,084)	(1,089)	(2,675)	(93)	(5,647)
გადატანები	5,040	268	(1,856)	3,005	(1,150)	1,139	(6,446)	-
გადატანები სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	478	-	(216)	(511)	-	-	(61)	(310)
ჰიპერინფლაციის ეფექტი	3,225	-	228	438	52	67	58	4,068
საკურსო სხვაობები	4,230	-	3,748	303	54	191	(198)	8,328
31 დეკემბერი 2014	230,375	207,038	140,130	130,810	7,566	12,751	9,599	738,269
აკუმულირებული ცვეთა								
31 დეკემბერი 2013	3,611	-	40	109	6	-	-	3,766
ჰიპერინფლაციის ეფექტი	187	-	7	19	3	-	-	216
საკურსო სხვაობები	(187)	-	(7)	(19)	(3)	-	-	(216)
31 დეკემბერი 2014	3,611	-	40	109	6	-	-	3,766
აკუმულირებული ცვეთა								
31 დეკემბერი 2013	553	1,526	65,442	44,414	4,317	5,216	-	121,468
გაუმჯობესების დანარიცხი	3,009	1,141	12,471	11,828	1,187	1,849	-	31,485
ჰიპერინფლაციის ეფექტი	134	-	102	238	38	66	-	578
საკურსო სხვაობები	(261)	-	(1,333)	(1,129)	(233)	(298)	-	(3,254)
გადატანები სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	(352)	-	(499)	(494)	-	-	-	(1,345)
გასხვისება	134	(21)	(642)	556	(1,279)	(1,699)	9	(2,942)
31 დეკემბერი 2014	3,217	2,646	75,541	55,413	4,030	5,134	9	145,990
წმინდა საბალანსო ღირებულება:								
31 დეკემბერი 2013	205,475	126,965	64,287	57,040	2,405	5,555	8,942	470,669
31 დეკემბერი 2014	223,547	204,392	64,549	75,288	3,530	7,617	9,590	588,513

ჯგუფის მიწა, საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები ექვემდებარება რეგულარულ გადაფასებას. ყველაზე ბოლო გადაფასების თარიღი იყო 2015 წლის 31 დეკემბერი, რომელიც შესასრულა კვალიფიციურმა შემფასებლებმა. ჯგუფის შენობების სამართლიანი ღირებულების შეფასებების დეტალები იხილეთ შენიშვნაში 27.

თუ მიწა, საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები შეფასდებოდა თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით, 2016, 2015 და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიწის საოფისე შენობების და მომსახურების ცენტრების საბალანსო ღირებულებები იქნებოდა:

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
თვითღირებულება	153,858	150,020	166,839
აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურება	(21,170)	(18,095)	(16,896)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	132,688	131,925	149,943

(ათას ლარში)

13. გუდვილი

2016 წლის 31 დეკემბერს, 2015 წლის 31 დეკემბერსა და 2014 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში გუდვილში დინამიკა იყო:

	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
თვითღირებულება			
1 იანვარი	57,209	78,083	77,170
ბიზნეს კომბინაციები	-	11,922	913
რეორგანიზაცია	-	(32,796)	-
31 დეკემბერს	57,209	57,209	78,083
აკუმულირებული გაუფასურება			
1 იანვარი	23,756	28,450	28,450
რეორგანიზაცია	-	(4,694)	-
31 დეკემბერს	23,756	23,756	28,450
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
1 იანვარი	33,453	49,633	48,720
31 დეკემბერი	33,453	33,453	49,633

გუდვილის გაუფასურების შემოწმება

საწარმოთა გაერთიანების შედეგად შექმნილი განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის მქონე გუდვილი განაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ექვს ინდივიდუალურ ერთეულზე, რომლებიც ასევე საანგარიშგებო სეგმენტებს წარმოადგენენ, გაუფასურების შემოწმების მიზნით: კორპორაციული საბანკო საქმე, საცალო საბანკო საქმე, P&C დაზღვევა, ჯანმრთელობის დაზღვევა, ჯანდაცვა და ლიბერთი ქონსუმერი.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ თითოეულ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
საცალო საბანკო საქმე	23,488	23,488	12,433
კორპორაციული საბანკო საქმე	9,965	9,965	9,965
P&C დაზღვევა	-	-	16,139
ჯანდაცვა	-	-	4,195
ჯანმრთელობის დაზღვევა	-	-	3,462
ლიბერთი ქონსუმერი	-	-	3,439
სულ	33,453	33,453	49,633

(ათას ლარში)

13. გუდვილი (გაგრძელება)

გამოყენების ღირებულების გაანგარიშებისას გამოყენებული ძირითადი დაშვებები

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრა გამოყენებით ღირებულებაზე დაყრდნობით, ფულადი სახსრების მოძრაობის პროგნოზის საფუძველზე, ზედა რგოლის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცებული ფინანსური ბიუჯეტების მიხედვით, რომლებიც მოიცავდა სამ წლიან პერიოდს. დისკონტის განაკვეთები არ შესწორდა მუდმივი ან კლებადი ზრდის ტემპთან მიმართებაში სამწლიანი პერიოდის ზევით, რომელიც შეტანილია ფინანსურ ბიუჯეტში. გაუფასურების ტესტთან დაკავშირებით ფულადი სახსრების მწარმოებელი განყოფილებების მომავალი საოპერაციო ფულადი სახსრების ნაკადების შეფასებისას ნაგარაუდევო იქნა 3%-იანი მუდმივი ზრდის განაკვეთი.

კორპორაციული საბანკო საქმისა და საცალო საბანკო საქმისათვის, ჯგუფის მიერ გამოყენებულია დისკონტის შემდეგი განაკვეთები:

	კორპორაციული საბანკო საქმე			საცალო საბანკო საქმე		
	2016, %	2015, %	2014, %	2016, %	2015, %	2014, %
დისკონტირების განაკვეთი	5.3%	5.8%	6.2%	6.9%	6.7%	6.5%

დისკონტირების განაკვეთი

დისკონტირების განაკვეთები ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ თითოეული საქმიანობისათვის საჭირო შემოსავლის შეფასებას. აღნიშნული წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებულ სტანდარტს საოპერაციო საქმიანობის და სამომავლო ინვესტირების წინადადებების შეფასების მიზნით. დისკონტირების განაკვეთების გაანგარიშება ხდება კაპიტალის ღირებულების საშუალო შეწონილის გამოყენებით ("WACC").

საცალო და კორპორაციული საბანკო ფულის გენერირების განყოფილებებთან დაკავშირებით გაკეთდა შემდეგი დამატებითი დაშვებები:

- სტაბილური ბიზნესი სესხებისა და დეპოზიტების ჩვეული ზრდით;
- არ არის მნიშვნელოვანი ცვლილებები ხარჯი/შემოსავლის სტრუქტურაში ან შეფარდებაში;
- სტაბილური ბიზნესი ვაჭრობის დაფინანსების და სხვა დოკუმენტირებული საქმიანობების ჩვეული ზრდით;
- ექსპრესს საბანკო საქმიანობის შემდგომი გაფართოება, რომელიც მოიტანს უფრო სტაბილურ მარჯას საცალო საბანკო სექტორში

დაშვებებში ცვლილებების მიმართ მგრობელობა

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ თითოეულ CGU დაკავშირებით ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრაში გამოყენებულ მთავარ დაშვებებში გონივრული შესაძლო ცვლილებები არ გამოიწვევს გუდვილის გაუფასურებას. გამოყენებული ღირებულების ნამეტნი საბალანსო ღირებულებაზე განისაზღვრება მითითებით წმინდა საბალანსო ღირებულებაზე 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. შესაძლო ცვლილებები განხორციელდა, როგორც +/-1% დისკონტირების განაკვეთში და ზრდის განაკვეთში.

(ათას ლარში)

14. გადასახადები

კორპორატიული მოგების გადასახადის (ხარჯი) სარგებელი მოიცავს:

	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯები	(18,159)	(34,949)	(24,493)
გადავადებულ მოგების გადასახადის (ხარჯი)	45,477	(9,037)	(11,333)
მოგების გადასახადის (ხარჯი)	27,318	(43,986)	(35,826)
საშემოსავლო გადასახადის შედავათი (ხარჯი)	27,318	(42,722)	(30,272)
მიკუთვნიებული გაგრძელებულ ოპერაციებს			
საშემოსავლო გადასახადის შედავათი (ხარჯი)	-	(1,264)	(5,554)
მიკუთვნიებული შეწყვეტილ ოპერაციებს			
გადავადებული საშემოსავლო გადასახადის (ხარჯი) შედავათი გაგრძელებული ოპერაციებიდან სხვა სრულ (ზარალში) შემოსავალში	(134)	2,998	(109)
გადავადებული საშემოსავლო გადასახადის ხარჯი შეწყვეტილი ოპერაციებიდან სხვა სრულ შემოსავალში	-	-	(14)
გადავადებული საშემოსავლო გადასახადის (ხარჯი) შედავათი სხვა სრულ შემოსავალში (ზარალში)	(134)	2,998	(123)

2016, 2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლების სხვა სრული შემოსავლის კრედიტში ან დებიტში შესულ მუხლებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადია:

	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
მიმდინარე საკურსო სხვაობები	(4,938)	2,598	(123)
წმინდა ზარალი გასაყიდად არსებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე	(23)	-	-
შენობების გადაფასება	4,827	400	-
მოგების გადასახადის (ხარჯი) სარგებელი სხვა სრულ შემოსავალში	(134)	2,998	(123)

ჯგუფის შემოსავლის უმეტესი ნაწილი იბეგრება მოგების გადასახადის განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება შვილობილი კომპანიების შემოსავლისათვის - 15%-დან 25%-მდე (2015: 15%-დან 25%-მდე, 2014: 15%-დან 27%-მდე).

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა არსებულ კორპორატიული დაბეგრის მოდელში ცვლილება, რომელიც ცვლილებებიც ძალაში შევა 2017 წლის 1 იანვრიდან გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტების გარდა ყველა საწარმოსთან მიმართებაში, მათ შორის ბანკებთან და სადაზღვევო კომპანიებთან დაკავშირებით (ცვლილებები გამოყენებული იქნება ფინანსური ინსტიტუტების, მათ შორის ბანკების და სადაზღვევო კომპანიების მიმართ 2019 წლის 1 იანვრიდან). ეს შეცვლილი მოდელი გულისხმობს ნულოვან კორპორატიულ საგადასახადო განაკვეთს გაუნაწილებელ შემოსავალზე და 15% კორპორატიულ გადასახადს განაწილებულ შემოსავალზე, ადრინდელი მოდელთან შედარებით 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთი შეიცვალა კომპანიის გადასახადის გადახდამდე მოგებით, მიუხედავად იმისა შემოსავალი განაწილდა თუ არა. ამ ცვლილებამ მყისიერი გავლენა მოახდინა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებზე და გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებების ბალანსებზე რომლებიც მიეკუთვნებოდა ადრე წინა პერიოდების დროს წარმოქმნილ აღიარებულ დროებით განსხავებს. ჯგუფმა განიხილა ახალი რეჟიმი რომელიც ძალაში შევიდა არსებითად 2016 წლის ივნისში, რის გამოც გადააფასა 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფმა გაიანგარიშა გადავადებული გადასახადების წილი, რომელიც მისი მოლოდინით გამოყენებული იქნება 2019 წლის 1 იანვრამდე ფინანსური საქმიანობებისთვის და სრულად განახორციელა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების არგამოყენებული ნაწილის რეალიზება. 2017 წლის 1 იანვარსა და 2019 წლის 1 იანვარს შორის გარდამავალ პერიოდში, ფინანსური საქმიანობიდან არაფინანსურ საქმიანობისთვის განაწილებულ მოგებაზე გადასახადი არ არის გადასახდელი.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით განსაზღვრული მოგების გადასახადის განაკვეთებისაგან. 2016, 2015 და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეფექტური და კანონმდებლობით განსაზღვრული საგადასახადო განაკვეთების შედარება შემდეგია:

	2016	2015	2014
მოგება საშემოსავლო გადასახადის ხარჯამდე გაგრძელებული ოპერაციებიდან	261,776	295,166	252,100
სუფთა მოგება შეწყვეტილი ოპერაციებიდან საშემოსავლო გადასახადის ხარჯებამდე	-	9,543	29,710
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯამდე	261,776	304,709	281,810
საშუალო საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი საშუალო საგადასახადო განაკვეთით	(39,266)	(45,706)	(42,272)
გადასახადი აღვილობრივი განაკვეთებით, რომლითაც იბეგრება შესაბამის ქვეყანაში მიღებული მოგება	213	(237)	186
დაბეგრება არდაქვემდებარებული გადასახადი ცვლილება არადიარებულ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში	12,767	3,735	-
წინა წლების დეკლარაციების შესწორება	-	-	6,100
საგადასახადო განაკვეთში ცვლილებების ეფექტი	2,726	649	(298)
არაგამოქვითვადი ხარჯები	52,495	-	(502)
სხვა	(1,605)	(2,129)	-
მოგების გადასახადის ხარჯი	(12)	(298)	960
მოგების გადასახადის ხარჯი	27,318	(43,986)	(35,826)

ამჟამად, საქართველოსა და ბელარუსში მოქმედი გადასახადები მოიცავს მოგების გადასახადს, ფიზიკური პირების საშემოსავლო გადასახადს, ქონების გადასახადს და დამატებითი ღირებულების გადასახადს, თუმცა, დებულებები ხშირად გაურკვეველია ან არ არსებობს, გამოცდილებაც მცირეა. ეს ქმნის საგადასახადო რისკებს საქართველოსა და ბელარუსში უმეტესწილად უფრო მნიშვნელოვანს, ვიდრე სხვა განვითარებული საგადასახადო სისტემების მქონე ქვეყნებში. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ჯგუფი ძირითადად შესაბამისობაშია მის ოპერაციებთან დაკავშირებულ საგადასახადო კანონმდებლობასთან. თუმცა, რისკი იმისა, რომ შესაბამის ორგანოებს შესაძლოა განსხვავებული პოზიცია ჰქონდეთ კანონების ინტერპრეტაციასთან მიმართებაში, კვლავ არსებობს.

2016, 2015 და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები და მათი დინამიკა შესაბამის წლებში შემდეგია:

	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შებრუნება				დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შებრუნება				დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შებრუნება			
	სხვა მთლიანი		სხვა მთლიანი		სხვა მთლიანი		სხვა მთლიანი		სხვა მთლიანი		სხვა მთლიანი	
	მოგება-ზარალის უწყისში	ბიზნეს კომბინაციები	მოგება-ზარალის უწყისში	ბიზნეს კომბინაციები	მოგება-ზარალის უწყისში	ბიზნეს კომბინაციები	მოგება-ზარალის უწყისში	ბიზნეს კომბინაციები	მოგება-ზარალის უწყისში	ბიზნეს კომბინაციები	მოგება-ზარალის უწყისში	ბიზნეს კომბინაციები
2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	

გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი:

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,180	(175)	-	-	1,005	(512)	-	(11)	-	482	(482)	-	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: გასაყიდად არსებული	1,196	(1)	-	-	1,195	(1,194)	-	(1)	-	-	-	-	-
საინვესტიციო ქონება	2,479	-	-	(1,499)	980	-	-	(980)	-	-	431	59	490

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს საქართველოს ბანკი და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები

(ათას ლარში)

მისაღები სადაზღვევო პრემიები	886	624	-	-	1,510	-	-	(1,510)	-	-	-	-	-
მოთხოვნები გადაზღვევის პრემიებიდან გაუფასურების და სხვა დანაკარგების რეზერვები	455	(257)	-	-	198	4,866	-	(198)	-	4,866	1,602	23	6,491
წინა პერიოდზე გადატანილი საგადასახადო დანაკარგები	8,791	2,650	-	-	855	12,296	3,493	(1,992)	(3,474)	1,800	12,123	(3,886)	(8,237)
ძირითადი საშუალებები	942	(6)	-	-	936	-	-	(936)	-	-	188	632	820
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	3,169	751	-	(51)	3,869	(2,129)	-	(694)	(468)	578	923	695	2,196
19,098	3,586	-	(695)	21,989	4,524	(1,992)	(7,804)	1,332	18,049	(1,224)	(6,828)	9,997	
გადავადებული საგადასახადო აქტივები													
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი:													
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	52	(5)	-	(3)	44	(19)	-	(23)	(2)	-	1,230	-	1,230
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	1,325	-	-	-	1,325	(1,325)	-	-	-	-	-	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	21,839	8,562	-	(165)	30,236	(763)	-	-	(517)	28,956	(11,210)	720	18,466
სხვა სადაზღვევო ვალდებულებები და საპენსიო ფონდის ვალდებულებები	956	426	-	-	1,382	-	-	(1,382)	-	-	-	-	-
ძირითადი საშუალებები	32,611	4,473	4,929	(330)	41,683	10,498	2,421	(14,414)	(1,034)	39,154	(26,681)	(5,983)	6,490
საინვესტიციო ქონება	2	69	-	(7)	64	6,500	-	-	(53)	6,511	(4,966)	(1,545)	-
არამატერიალური აქტივები	5,575	965	-	(8)	6,532	(742)	-	(2,020)	(7)	3,763	(3,846)	102	19
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	8,294	429	-	(59)	8,664	(588)	-	(967)	(53)	7,056	(1,228)	12	5,840
70,654	14,919	4,929	(572)	89,930	13,561	2,421	(18,806)	(1,666)	85,440	(46,701)	(6,694)	32,045	
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(51,556)	(11,333)	(4,929)	(123)	(67,941)	(9,037)	(4,413)	11,002	2,998	(67,391)	45,477	(134)	(22,048)

15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	2016	2015	2014
დაგირავებული აქტივები *	50,821	49,602	49,090
ფულის გადარიცხებიდან მისაღები თანხები	8,915	4,619	4,080
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	5,798	5,290	101,807
მოქმედი საგადასახადო აქტივები	3,856	1,737	10,473
წარმოებული ფინანსური აქტივები	2,610	42,212	45,733
დოკუმენტური ოპერაციებიდან მისაღები თანხები	1,827	1,676	43
საოპერაციო ოჯარიდან მისაღები თანხები	1,774	1,139	474
ანგარიშსწორებები ოპერაციებზე	1,101	5,080	2,869
დებიტორული დავალიანებები	902	2,018	60,674
აქტივების გაყიდვიდან მისაღები თანხები	482	4,452	214
ფლობილი სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები	-	1,106	1,034
მისაღები სადაზღვევო პრემიები	-	-	36,028
გადაზღვევის აქტივები	-	-	11,289
ფინანსური იჯარის მიზნით შესყიდული აქტივები	-	-	6,841
სულ	22,459	21,997	30,850
	100,545	140,928	361,499

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

გამოკლებული -სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(12,265)	(10,002)	(10,273)
სხვა აქტივები	88,280	130,926	351,226

* დაგირავებული აქტივები წარმოადგენს მოძრავ ხელახლაფლობილ აქტივებს. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაგირავებული აქტივები ძირითადად წარმოდგენილია გასაყიდად ფლობილი აქტივებით.

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	2016	2015	2014
თანამშრომელთა კომპენსაციის დარიცხვა	18,004	14,070	25,685
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	15,689	3,243	7,505
კრედიტორები	6,664	7,387	10,436
სხვა გადასახდელი გადასახადები	3,657	1,263	4,258
გადასახდელი დივიდენდები	1,276	779	2,419
გადავადებული მოგება და სხვა დანარიცხები	455	293	82,824
კრედიტორული დავალიანებები	12	198	15,658
წილის შესყიდვებისთვის გადასახდელი თანხები	-	9,248	13,694
სადაზღვევო კონტრაქტის ვალდებულებები	-	-	46,586
საპენსიო სარგებელის ვალდებულებები	-	-	11,201
სხვა სადაზღვევო ვალდებულებები	-	-	7,395
სხვა	9,346	6,839	6,920
სხვა ვალდებულებები	55,103	43,320	234,581

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას, რომლებიც რეგისტრირებულია, როგორც აქტივები ან ვალდებულებები, მათ ეროვნულ ვალუტაში გამოსახულ თანხებთან ერთად. ეროვნულ ვალუტაში გამოსახული თანხა, რომელიც რეგისტრირებულია, როგორც მთლიანი, არის წარმოებული აქტივი, საორიენტაციო განაკვეთი ან ინდექსი და არის ის საფუძველი, რომლის მიხედვითაც ფასდება წარმოებულების ღირებულების ცვლილებები. ეროვნულ ვალუტაში გამოსახული თანხები ასახავს წლის ბოლოს შეუსრულებელი ტრანსაქციების მოცულობას და არა საკრედიტო რისკს.

	2016	
	თანხა ეროვნულ ვალუტაში	სამართლიანი ღირებულება აქტივი ვალდებულება
უცხოური ვალუტის კონტრაქტები		
ფორვარდები და სვოპები – ადგილობრივი	347,458	2,098
ფორვარდები და სვოპები – უცხოური	302,679	512
პროცენტის განაკვეთის კონტრაქტები		
ფორვარდები და სვოპები – უცხოური	794,040	-
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	1,444,177	2,610
		15,689

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

	2015			2014		
	თანხა ერთვნივ ვალუტაში	სამართლიანი ღირებულება		თანხა ერთვნივ ვალუტაში	სამართლიანი ღირებულება	
		აქტივი	ვალდებულება		აქტივი	ვალდებულება
უცხოური ვალუტის კონტრაქტები						
ფორვარდები და სვოპები – ადვილობრივი	12,510	183	10	49,648	247	1,242
ფორვარდები და სვოპები – უცხოური	145,055	41,994	510	494,206	45,486	6,263
მოთხოვნამდე ოფციონი – უცხოური	56,768	35	2,723	-	-	-
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	214,333	42,212	3,243	543,854	45,733	7,505

16. ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე

ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე მოიცავს:

	2016	2015	2014
ვადიანი დეპოზიტები	2,844,948	2,619,461	1,914,366
მიმდინარე ანგარიშები	2,854,336	2,405,348	1,534,053
გამოშვებული თამასუქები	74,228	868	25,010
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	5,773,512	5,025,677	3,473,429

აკრედიტივების და გარანტიების უზრუნველყოფის სახით ფლობილი (შენიშვნა 19)	96,692	64,534	53,393

2016 წლის, 2015 წლისა და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მიერ გამოშვებული თამასუქები მოიცავს თამასუქებს, რომლებსაც ადრე ფლობდნენ ფინანსური ინსტიტუტები და რომლებიც წარმოადგენს ფიქსირებულ ვადიან და ფიქსირებულ პროცენტთან სადეპოზიტო სერტიფიკატების ევექტურ ეკვივალენტს. თამასუქების საშუალო ევექტური ვადა მოიცავს 16 თვეს (2015: 9 თვე; 2014: 1 თვე).

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე, 635,303 (11%) ლარის ოდენობით გადასახდელი იყო 10 უმსხვილესი მეანაბრისათვის (2015: 834,215 (17%) ლარი ; 2014: 533,673 (15%) ლარი).

ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე მოიცავს ანგარიშებს შემდეგი მეანაბრეთა ტიპებისთვის:

	2016	2015	2014
ფიზიკური პირები	3,123,534	2,611,447	1,868,762
კერძო საწარმოები	2,512,506	2,223,850	1,419,659
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	137,472	190,380	185,008
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	5,773,512	5,025,677	3,473,429

ქვემოთ მოცემულია მომხმარებელთა ანგარიშების ჩამონათვალი წარმოების სექტორის მიხედვით:

(ათას ლარში)

16. ვალდებულებები მესამე მთავარი წინაშე (გაგრძელება)

	2016	2015	2014
ფიზიკური პირები	3,123,534	2,611,447	1,868,762
ფინანსური შუამავლობა	522,046	410,323	110,759
ვაჭრობა	435,836	375,890	277,792
მომსახურება	381,837	328,821	410,208
მშენებლობა	291,440	243,554	220,234
ტრანსპორტი და კომუნიკაციები	213,301	317,161	173,591
მრეწველობა	208,519	237,899	107,813
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	102,530	141,007	128,046
უძრავი ქონება	127,163	73,042	53,742
ელექტროენერჯის, გაზისა და წყლის მიწოდება	113,572	74,125	21,275
ჯანდაცვა და სოციალური სამუშაო	46,106	107,643	14,519
სასტუმროს საქმიანობა	22,248	18,818	33,503
სხვა	185,380	85,947	53,185
ვალდებულებები მესამე მთავარი წინაშე	5,773,512	5,025,677	3,473,429

17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა სესხები

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	2016	2015	2014
სესხები საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან	1,072,033	604,862	574,240
მოკლევადიანი სესხები საქართველოს ეროვნული ბანკისგან	1,085,000	307,200	400,772
ვადიანი დეპოზიტები და ბანკთაშორის სესხები	150,582	277,818	261,550
საკორესპონდენტო ანგარიშები	329,609	92,617	32,606
სხვა სესხები*	394,224	-	-
სულ	3,031,448	1,282,497	1,269,168
არაკონვერტირებადი სუბორდინირებული ვალი	436,905	395,090	140,045
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,468,353	1,677,587	1,409,213

* -სხვა ნასესხები თანხები მოიცავს აშშ დოლარში დენომინირებულ სესხებს JSC BGEO-გან, რომლის დაფარვის ვადა დადგება 2023 წელს.

2016 წლის ბოლოს დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფმა გადაიხადა საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებიდან აშშ დოლარში მიღებულ სესხებზე 5.79% (2015: დაახლოებით 5.29%; 2014: დაახლოებით 6.77%). 2016 წელს 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში გადაიხადა დაახლოებით 8.44% აშშ დოლარში სუბორდინირებულ სესხზე (2015: დაახლოებით 7.95% და 2014: დაახლოებით 10.40%).

საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებიდან ზოგიერთი გრძელვადიანი სესხი მიღებულია გარკვეული პირობებით („კრედიტორის პირობები“), რომელსაც ჯგუფი უზრუნველყოფს სხვადასხვა ლიმიტით კაპიტალის ადეკვატურობასთან, ლიკვიდურობასთან, სავალუტო მდგომარეობასთან, კრედიტის ოდენობასთან, მარეგულირებელ ბერეკეტებსა და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით. 2016 წლის 31 დეკემბრის, 2015 წლის 31 დეკემბრისა და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს შესრულებული აქვს საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მიღებულ სესხებთან დაკავშირებული კრედიტორის პირობების ყველა მოთხოვნა.

18. საფალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები

საფალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები მოიცავს:

	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	177,271	32,762	31,033
ევროობლიგაციები	-	908,183	779,445
ადგილობრივი ქართული ობლიგაციები	-	-	46,217
საფალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	177,271	940,945	856,695

2016 წლის ივლისში ბანკმა სრულად გამოისყიდა არსებული 7.75% ევროპის ობლიგაციები, რომლებიც გადასახდელი იყო 2017 წელს. ევროპის ობლიგაციების დროზე ადრე გამოსყიდვის გამო ჯგუფს მიაღება 43,919 ლარის ზარალი (შენიშვნა 24).

2016 წელს სს ბელორუსკი ნაროდნი ბანკმა დაასრულა 3.8 მილიონი აშშ დოლარის (14.2 მილიონი ლარის) და 5.1 მილიონი ევროს (10.1 მილიონი ლარის) სადეპოზიტო სერტიფიკატების გამოშვება. ეს სერტიფიკატები გამოშვებული იყო 5.94% საშუალო წლიური კუპონის განაკვეთით ნომინალური ღირებულებით.

(ათას ლარში)

19. პირობითი ვალდებულებები

იურიდიული

ჯგუფის ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობისას წარმოშობილ სასამართლო პროცესებთან და საჩივრებთან მიმართებაში ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამგვარი სასამართლო პროცესებიდან ვალდებულება, თუ ასეთს ადგილი ექნება, არ იქონიებს არსებით უარყოფით გავლენას ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

ფინანსური ვალდებულებები და გაუთვალისწინებელი ხარჯები

2016, 2015 და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის პირობითი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2016	2015	2014
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები			
გაცემული გარანტიები	456,996	494,180	465,527
გამოუყენებელი სასესხო სახსრები	231,704	273,851	144,634
აკრედიტივები	58,561	43,126	95,669
	747,261	811,157	705,830
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან			
არაუგვიანეს 1 წლისა	19,200	13,608	12,382
1 წლის შემდგომ, მაგრამ არაუგვიანეს 5 წლისა	45,405	28,579	21,943
5 წლის შემდგომ	18,713	5,526	3,178
	83,318	47,713	37,503
კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები	2,394	2,424	10,035
გამოკლებული - აკრედიტივების და გარანტიების უზრუნველყოფის სახით არსებული (შენიშვნა 16)	(96,692)	(64,534)	(53,393)
გამოკლებული - რეზერვები	(3,380)	(2,254)	(4,732)
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები, წმინდა	732,901	794,506	695,243

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კაპიტალურმა დანახარჯებმა, რომელშიც შედიოდა ქონების შექმნა და კაპიტალური რემონტი შეადგინა 460 ლარი, ხოლო პროგრამული უზრუნველყოფის და სხვა არამატერიალური აქტივების ნასყიდობის ვალდებულებამ შეადგინა 1,934 ლარი. 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კაპიტალურმა დანახარჯებმა, რომელშიც შედიოდა ქონების შექმნა და კაპიტალური რემონტი შეადგინა 715 ლარი, ხოლო პროგრამული უზრუნველყოფის და სხვა არამატერიალური აქტივების ნასყიდობის ვალდებულებამ შეადგინა 1,709 ლარი. 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კაპიტალურმა დანახარჯებმა, რომელშიც შედიოდა ქონების შექმნა და კაპიტალური რემონტი შეადგინა 9,810 ლარი, ხოლო პროგრამული უზრუნველყოფის და სხვა არამატერიალური აქტივების ნასყიდობის ვალდებულებამ შეადგინა 225 ლარი.

(ათას ლარში)

20. კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გამოსაშვებად ნებადართული კაპიტალი მოიცავდა 43,308,125 ჩვეულებრივ აქციას, გამოშვებული სააქციო კაპიტალი მოიცავდა 27,821,150 ჩვეულებრივ აქციას, რომელთაგან სრულად გადახდილი იყო 27,821,150 (2015 წლის 31 დეკემბერი: 27,821,150 გამოშვებული სააქციო კაპიტალი, რომელთაგან 27,821,150 სრულად გადახდილი იყო, 2014 წლის 31 დეკემბერი: 36,512,553 გამოშვებული სააქციო კაპიტალი, რომელთაგან 36,512,553 სრულად გადახდილია). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებაა ერთი (1) ქართული ლარი. გამოშვებული და ბრუნვაში გაშვებული აქციები 2016 წლის 31 დეკემბრისათვის აღწერილია ქვემოთ:

	<i>აქციების რაოდენობა ჩვეულებრივი</i>	<i>ჩვეულებრივი აქციების მოცულობა</i>
31 დეკემბერი 2013	36,512,553	36,513
31 დეკემბერი 2014	36,512,553	36,513
რეორგანიზაცია *	(8,691,403)	(8,692)
31 დეკემბერი 2015	27,821,150	27,821
31 დეკემბერი 2016	27,821,150	27,821

* ბანკის ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა შემცირდა ახალი პოლიდინური კომპანიების მიერ რეორგანიზაციის პროცესში შვილობილი კომპანიების სანაცვლოდ, რომლებიც წარმოდგენილია, როგორც შეწყვეტილი ოპერაციები.

სახაზინო აქციები

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის მფლობელობაში არსებული სახაზინო აქციების რაოდენობა შეადგენდა 8,995 (2015 წლის 31 დეკემბერი: 2,543, 31, 2014 წლის 31 დეკემბერი: 1,522,254).

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის 9 ლარის ნომინალური ღირებულების სახაზინო აქციები შეადგენს ჯგუფის მფლობელობაში არსებულ ჯგუფის აქციებს (2014 წლის 31 დეკემბერი: 3 ლარი, 2014 წლის 31 დეკემბერი: 1,522 ლარი).

დივიდენდები

აქციონერებს უფლება აქვთ მიიღონ დივიდენდი ლარში.

2016 წლის 29 ნოემბერს, სს საქართველოს ბანკის აქციონერთა ყოველწიურ კრებაზე გამოცხადდა 2016 წლის დივიდენდები, რომელიც მოიცავს 3.59 ლარს ერთ აქციაზე. სულ 100,000 ლარის შუალედური დივიდენდი მიღებული იქნა აქციონერების მიერ 2016 წლის 29 დეკემბერს.

2016 წლის 12 თებერვალს, სს საქართველოს ბანკის აქციონერთა ყოველწიურ კრებაზე გამოცხადდა 2015 წლის დივიდენდები, რომელიც მოიცავს 3.48 ლარს ერთ აქციაზე. სულ 100,597 ლარის შუალედური დივიდენდი მიღებული იქნა აქციონერების მიერ 2016 წლის 15 მარტს.

2015 წლის 20 ივლისს, სს საქართველოს ბანკის აქციონერთა ყოველწიურ კრებაზე გამოცხადდა 2014 წლის დივიდენდები, რომელიც მოიცავს 1.78 ლარს ერთ აქციაზე. სულ 64,988 ლარის შუალედური დივიდენდი მიღებული იქნა აქციონერების მიერ 2015 წლის 18 აგვისტოს.

2014 წლის 10 აპრილს, სს საქართველოს ბანკის აქციონერთა ყოველწიურ კრებაზე გამოცხადდა 2013 წლის დივიდენდები, რომელიც მოიცავს 2.0 ლარს ერთ აქციაზე. სულ 74,638 ლარის შუალედური დივიდენდი მიღებული იქნა აქციონერების მიერ 2014 წლის 6 მაისს.

სხვა რეზერვების ხასიათი და მიზანი

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

20 კაპიტალი (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება შენობების სამართლიანი ღირებულების ზრდისა და კლების დასაფიქსირებლად, იმ პირობით, რომ ასეთი კლება უკავშირდება კაპიტალში ადრე აღიარებულ იმავე აქტივზე ზრდას.

არარეალიზებული მოგება (ზარალი) გასაყიდად არსებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე

ამ რეზერვში აღრიცხულია გასაყიდად არსებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე სამართლიანი ღირებულების ცვლილება.

არარეალიზებული მოგება (ზარალი) არსებულ შვილობილ კომპანიებში აქციების განზავების ან გაყიდვის / შეძენის შედეგად

ამ რეზერვში აღრიცხულია არარეალიზებული მოგება (ზარალი) არსებულ შვილობილ კომპანიებში აქციების განზავების ან გაყიდვის / შეძენის შედეგად.

უცხოური ვალუტის კონვერტირების რეზერვი

უცხოური ვალუტის კონვერტირების რეზერვი გამოიყენება უცხოური შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების გადაყვანით წარმოქმნილი საკურსო სხვაობების აღრიცხვისათვის.

2016 წლის 31 დეკემბრის, 2015 წლის 31 დეკემბრის და 2014 წლის 31 დეკემბრის ბოლოსთვის სხვა რეზერვებში მოძრაობა წარმოდგენილია სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებებში.

მოგება ერთ აქციაზე

<i>საბაზისო და განზავებული მოგება ერთ აქციაზე</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
წლის მოგება მიკუთვნებული ჯგუფის ჩვეულებრივ აქციონერებს	287,945	257,628	238,644
წლის მოგება გაგრძელებული ოპერაციებიდან მიკუთვნებული ჯგუფის ჩვეულებრივ აქციონერებს	287,945	249,997	219,384
წლის მოგება შეწყვეტილი ოპერაციებიდან მიკუთვნებული ჯგუფის ჩვეულებრივ აქციონერებს	-	7,631	19,260
წლის განმავლობაში გადაუხდელი ჩვეულებრივი აქციების შეწონილი საშუალო რაოდენობა	27,817,934	32,226,222	34,564,182
მოგება ერთ აქციაზე	10.3511	7.9944	6.9044
მოგება ერთ აქციაზე გაგრძელებული ოპერაციებიდან	10.3511	7.7576	6.3472
მოგება ერთ აქციაზე შეწყვეტილი ოპერაციებიდან	-	0.2368	0.5572

რეორგანიზაციის შემდეგ ბანკის ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა შემცირდა 8,691,403 - ით, ახალი პოლინგური კომპანიების მიერ გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა შეწყვეტილი ოპერაციებიდან. ქვემოთ ცხრილში ასახულია მოგება ერთ აქციაზე ბრუნვაში გაშვებული ჩვეულებრივი აქციების შეწონილი საშუალო რაოდენობის საფუძველზე. გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა 8,691,403 - ით ნაკლებია 2014 წლის 1 იანვრიდან.

<i>საბაზისო და განზავებული მოგება ერთ აქციაზე</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
წლის მოგება მიკუთვნებული ჯგუფის ჩვეულებრივ აქციონერებს	287,945	257,628	238,644
წლის მოგება გაგრძელებული ოპერაციებიდან მიკუთვნებული ჯგუფის ჩვეულებრივ აქციონერებს	287,945	249,997	219,384

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

წლის მოგება შეწყვეტილი ოპერაციებიდან მიკუთვნებული ჯგუფის ჩვეულებრივ აქციონერებს	-	7,631	19,260
წლის განმავლობაში გადაუხდელი ჩვეულებრივი აქციების შეწონილი საშუალო რაოდენობა	27,817,934	27,178,064	25,872,779
მოგება ერთ აქციაზე	10.3511	9.4793	9.2237
მოგება ერთ აქციაზე გაგრძელებული ოპერაციებიდან	10.3511	9.1985	8.4793
მოგება ერთ აქციაზე შეწყვეტილი ოპერაციებიდან*	-	0.2808	0.7444

* შემცირება 2015 წელს შეწყვეტილი ოპერაციების გამო, რომელიც ჯგუფის ნაწილს წარმოადგენს მხოლოდ პირველი შვიდი თვის განმავლობაში, 2015 წლის აგვისტომდე, როდესაც ისინი გადავიდნენ ბანკის დობილ კომპანიებში

21 წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან

	2016	2015	2014
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	127,633	110,590	85,166
გარანტიები და აკრედიტივები	19,517	27,360	22,675
ფულადი სახსრებით ნაწარმოები ოპერაციები	14,682	14,137	10,274
ვალუტის გაცვლის ოპერაციები	585	1,549	3,204
საბროკერო მომსახურების გასამრჯელო	-	-	3,337
სხვა	5,969	3,893	4,387
შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან	168,386	157,529	129,043
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(47,743)	(42,496)	(32,511)
ფულადი სახსრებით ნაწარმოები ოპერაციები	(5,954)	(4,913)	(3,917)
გარანტიები და აკრედიტივები	(2,865)	(3,803)	(3,940)
სადაზღვევო საბროკერო მომსახურების გასამრჯელო	(227)	(81)	(130)
ვალუტის გაცვლის ოპერაციები	(20)	(59)	(108)
სხვა	(1,687)	(1,083)	(2,279)
შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან	(58,496)	(52,435)	(42,885)
წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან	109,890	105,094	86,158

22 უძრავი ქონებიდან წმინდა შემოსავალი

	2016	2015	2014
შემოსავალი მოქმედი ლიზინგიდან	6,045	5,614	4,257
მოგება უძრავი ქონების გაყიდვიდან	2,929	6,553	1,748
უძრავი ქონებიდან შემოსავალი	8,974	12,167	6,005
ზარალი უძრავი ქონების გაყიდვიდან	(343)	(336)	(405)
უძრავი ქონებიდან წმინდა შემოსავალი	8,631	11,831	5,600

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

23 ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
ხელფასები და პრემიები	(150,710)	(136,187)	(114,078)
სოციალური გადასახადი	(3,050)	(2,954)	(2,918)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	<u>(153,760)</u>	<u>(139,141)</u>	<u>(116,996)</u>

ხელფასები და ბონუსები მოიცავს აღმასრულებელი პირების წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის გეგმის ხარჯებს 39,696, 31,025 და 27,193 ლარს შესაბამისად 2016 წლის 31 დეკემბერს, 2015 წლის 31 დეკემბერს და 2014 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის, დაკავშირებული ჯგუფის მიერ დამტკიცებული წილობრივი კომპენსაციის სქემის მიხედვით. (შენიშვნები 25 და 29).

	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
იჯარა	(19,458)	(16,308)	(9,270)
მარკეტინგი და რეკლამა	(12,652)	(7,193)	(5,916)
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	(10,051)	(9,248)	(7,474)
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	(6,508)	(7,211)	(5,466)
საოპერაციო გადასახადები	(5,688)	(4,540)	(3,436)
წარმომადგენლობითი ხარჯები და გასართობი ღონისძიებები	(4,873)	(3,578)	(3,169)
საოფისე მოწყობილობები	(4,355)	(4,197)	(3,381)
კომუნიკაცია	(4,323)	(4,907)	(3,708)
დაზღვევა	(1,904)	(1,756)	(1,535)
თანამშრომელთა ტრენინგი და ახალი თანამშრომლების აყვანა	(1,619)	(1,537)	(1,391)
უსაფრთხოება	(1,540)	(1,688)	(2,329)
სამგზავრო ხარჯები	(1,029)	(1,407)	(1,058)
საურავები	(17)	(67)	(22)
საბანკო მომსახურება	(1)	(2)	(2)
სხვა	(1,516)	(3,600)	(3,523)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	<u>(75,534)</u>	<u>(67,239)</u>	<u>(51,680)</u>

(ათას ლარში)

24. წმინდა ერთჯერადი ხარჯები

	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Visa Inc. და MasterCard, -ის C და B კლასის აქციების გაყიდვიდან მოგება	16,426	-	-
მეკავშირე საწარმოებში AFS ინვესტიციის რეკლასიფიკაციაზე მოგება	9,626	-	-
გაუფასურების აღდგენა ძირითად საშუალებებზე	-	1,524	-
სხვა არაგანმეორებადი შემოსავალი/მოგება	516	508	-
სულ არაგანმეორებადი შემოსავალი/მოგება	26,568	2,032	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების სრული გამოსყიდვის შედეგად ზარალი	(43,919)	-	-
ხელმძღვანელობის საქმიანობის შეწყვეტის /დაწყების კომპენსაციის ხარჯები	(12,643)	(1,167)	-
სესხების დროზე ადრე გადახდის შედეგად ზარალი	(6,979)	(4,033)	(2,503)
საკონსულტაციო ხარჯები	(5,258)	-	-
წინასწარ გადახდების გაუფასურება	(2,205)	(2,205)	-
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება	(1,403)	-	-
სს პრივატ ბანკის ინტეგრაციის ხარჯები	-	(3,731)	-
ფინანსური იჯაროდან მოთხოვნების გაუფასურება	-	(735)	-
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაუფასურება	-	-	(3,837)
ბელორუსიის ჰიპერინფლაციისგან გამოწვეული ზარალი	-	-	(3,073)
საქველმოქმედო ხარჯები	-	-	(210)
სხვა	(3,330)	(820)	(1,809)
სულ არაგანმეორებადი ხარჯი/ზარალი	(75,737)	(12,691)	(11,432)
წმინდა არაგანმეორებადი ხარჯი/ზარალი	(49,169)	(10,659)	(11,432)

25. წილობრივი გადახდები

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის პროგრამა

Sanne Fiduciary Services Limited (“the Trustee”) მოქმედებს ჯგუფის აღმასრულებელი პირების წილობრივი ინსტრუმენტებით საკომპენსაციო გეგმის (“EECP”) ადმინისტრატორის სახით. ჯგუფი ახორციელებს შენატანებს აღნიშნულ კომპანიაში EECP-ს ფარგლებში გაცემულ ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, რომლის სამართლებრივი დამფუძნებელი არის JSC BGEO Group, ხოლო ბანკი მოქმედებს როგორც აგენტი ჯგუფსა და დედა კომპანიას შორის.

ჯგუფმა 2016 წელს ჯგუფის შიგნით ანგარიშის შესავსებად განახორციელა 119,471 ლარის (2015: 9,450; 2014: 5,142) კონტრიბუცია წილობრივი ინსტრუმენტების საკომპენსაციო სქემის შესაბამისად.

2016 წელს თებერვალში BGEO PLC-ს ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა გადაეცა BGEO –ს 288,500 ჩვეულებრივი აქცია მმართველი საბჭოსთვის და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და BGEO –ს 52,600 ჩვეულებრივი აქციები ჯგუფის 19 ხელმძღვანელისთვის. მმართველ საბჭოსთვის, სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და სხვა 19 ხელმძღვანელისთვის გადაცემული აქციები ექვემდებარება მფლობელობაში შესვლის ორ-წლიან გადაცემას მმართველი საბჭოსთვის და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და სამ-წლიანი გადაცემას ხელმძღვანელებისთვის, რომელთან დაკავშირებითაც ეს გადაცემა გულისხმობს მხოლოდ წილობრივ მფლობელობაში შესვლის პირობების გამოყენებას. ჯგუფი მიიჩნევს 2016 წლის 12 თებერვალს გადაცემის თარიღად. ჯგუფის შეფასებით 2016 წლის 12 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 57.83 ლარი ერთ აქციაზე.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

2015 წლის მარტში BGEO PLC ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა BGEO 153,500 ჩვეულებრივი აქცია გადაეცა მმართველი საბჭოს წევრებისთვის და BGEO 107,215 ჩვეულებრივი აქცია ჯგუფის 24 აღმასრულებლისთვის. მმართველი საბჭოს წევრებისთვის და აღმასრულებლისთვის გადაცემულ აქციებს აქვთ მინიჭებული ორწლიანი უფლებამოსილება, უწყვეტი დაქირავების ერთდერთი პირობით ორივე შემთხვევაში. ჯგუფი მიიხსნევს 2015 წლის 19 მარტს უფლებამოსილების მინიჭების თარიღად. ბანკის შეფასებით 2015 წლის 19 მარტს აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 57.41 ლარი თითოეულ აქციაზე.

2014 წლის თებერვალში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ გადაწყვიტა BGEO 135,500 ჩვეულებრივი აქცია გადაეცა მმართველი საბჭოს წევრებისთვის და BGEO 88,775 ჩვეულებრივი აქცია ჯგუფის 27 აღმასრულებლისთვის. მმართველი საბჭოს წევრებისთვის გადაცემულ აქციებს აქვთ მინიჭებული ორწლიანი უფლებამოსილება და 27 აღმასრულებლისთვის გადაცემულ აქციებს აქვთ მინიჭებული სამწლიანი უფლებამოსილება, უწყვეტი დაქირავების ერთდერთი პირობით ორივე შემთხვევაში. ჯგუფი მიიხსნევს 2014 წლის 24 თებერვალს უფლებამოსილების მინიჭების თარიღად. ბანკის შეფასებით 2014 წლის 24 თებერვალს აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 67.90 ლარი თითოეულ აქციაზე.

2015 წლის ბოლოს და 2016 წელს, მმართველთა ახალი საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს სამწლიან გაუთვალისწინებელ წილობრივი ინსტრუმენტებზე დაფუძნებულ ფიქსირებული კომპენსაციის ხელშეკრულებებს BGEO PLC –სთან 225,000 ჩვეულებრივ აქციასთან დაკავშირებით. თვითოეული ხელმძღვანელისთვის ფიქსირებული აქციების მთლიანი მოცულობა გადანაწილდება სამ თანაბარ ნაწილად 3 თანმიმდევრული წლის განმავლობაში დაწყებული 2017 წლის იანვრიდან, საიდანაც თვითოეული გადაცემა დაექვემდებარება მფლობელობაში შესვლის სამწლიან პერიოდს. ჯგუფი განიხილავს 2015 წლის დეკემბერს და 2016 წლის 6 სექტემბერს გადაცემის თარიღად. ჯგუფის შეფასებით 2015 წლის 31 დეკემბერს და 2016 წლის 6 სექტემბერს აქციების სამართლიანი ღირებულება შესაბამისად იყო 68.30 და 90.22 ლარი.

2015 წლის აგვისტოში მმართველთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან გაუთვალისწინებელ წილობრივი ინსტრუმენტებზე დაფუძნებულ ფიქსირებული კომპენსაციის ხელშეკრულებებს BGEO –სთან 904,000 ჩვეულებრივ აქციასთან დაკავშირებით. თვითოეული ხელმძღვანელისთვის ფიქსირებული აქციების მთლიანი მოცულობა გადანაწილდება სამ თანაბარ ნაწილად 3 თანმიმდევრული წლის განმავლობაში დაწყებული 2017 წლის იანვრიდან, საიდანაც თვითოეული გადაცემა დაექვემდებარება მფლობელობაში შესვლის ოთხწლიან პერიოდს. ჯგუფი განიხილავს 2015 წლის 24 აგვისტოს გადაცემის თარიღად. ჯგუფის შეფასებით 2015 წლის 24 აგვისტოს აქციების სამართლიანი ღირებულება შესაბამისად იყო 59.17 ლარი.

ბანკი გასცემს წილის კომპენსაციას მის საშუალო რგოლის თანამშრომლებზეც. 2016 წლის თებერვალში, 2015 წლის მარტში და 2014 წლის თებერვალში, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ გადაწყვიტა გადაეცა შესაბამისად 91,851, 111,298, და 42,745 ჩვეულებრივი აქცია მისი საშუალო რგოლის თანამშრომლობისთვის. ყველა ეს გადაცემა ექვემდებარება სამწლიან მფლობელობის უფლებას. მუდმივი დასაქმების პირობებში ყველა შემთხვევაში მხოლოდ მფლობელობის უფლების პირობით. ჯგუფი მიიხსნევს 2016 წლის 12 თებერვალს, 2015 წლის 19 მარტს, 2014 წლის 24 თებერვალს აქციების გადაცემის თარიღად. ჯგუფის შეფასებით 2016 წლის 12 თებერვალს, 2015 წლის 19 მარტს, 2014 წლის 24 თებერვალს აქციების გადაცემისას მათი სამართლიანი ღირებულება შესაბამისად იყო 57.83, 57.41 და 67.90 ლარი ერთ აქციაზე

შეჯამება

შეფასების თარიღისათვის გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება არსებულ საბაზრო კოტირებებზე დაყრდნობით.

წილობრივი გადახდების საშუალო შეწონილი სამართლიანი ღირებულება შეფასების თარიღისათვის შეადგენდა 66.60 ლარს ერთ აქციაზე, 2016 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის (2015 წლის 31 დეკემბერი: 58.68 ლარი ერთ აქციაზე, 2014 წლის 31 დეკემბერს: 67.90 ლარი ერთ აქციაზე)

ჯგუფის მთლიანი წილობრივი გადახდების ხარჯი 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 39,696 ლარს (2015 წლის 31 დეკემბერს: 31,025; 2014 წლის 31 დეკემბერი: 27,193 ლარს) და შეტანილია „ხელფასებსა და თანამშრომლის სხვა სარგებელში” როგორც „ხელფასები და პრემიები”.

ქვემოთ მოცემულია ძირითადი წილობრივი გადახდების მიმოხილვა:

		<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
გადაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების მთლიანი რაოდენობა*	657,951	1,336,013	267,020	
– მათ შორის, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის	513,500	1,076,000	135,500	

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

გადაცემის დღეს საშუალო შეწონილი ღირებულება ერთ აქციაზე (ლარი სრული მოცულობით)	66.60	58.68	67.90
ღირებულება გადაცემის დღეს, სულ (ლარი)	43,821	78,395	18,132
წლის განმავლობაში ასახული ხარჯი, სულ (ლარი)	(39,696)	(31,025)	(27,193)

* 2015 წელს პრემია მოიცავს ფიქსირებულ პროპორციული წილზე დაფუძნებული 964,000 ჩვეულებრივი აქციების კომპენსაციას მმართველი საბჭოს წევრების ახალი დასაქმების ხელშეკრულებაზე, რომელიც გაფორმდა 2015 წლის 24 აგვისტოს მომდევნო 3 წლიანი პერიოდით.

26 რისკის მართვა

შესავალი

იდენტიფიკაციის, შეფასებისა და მონიტორინგის პროცესებით. რისკის მართვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის მოგებიანი ფუნქციონირებისათვის და ბანკის თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომჟღავნებასა და აღმოჩენაზე თავისივე საქმიანობის ფარგლებში. ჯგუფის ოპერაციებისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობასა და საბაზრო ცვალებადობასთან დაკავშირებული რისკები. საბაზრო ცვალებადობასთან დაკავშირებული რისკი, თავის მხრივ, იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკიც.

რისკების დამოუკიდებელი კონტროლი არ ითვალისწინებს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემოსთან, ტექნოლოგიურ და ინდუსტრიულ ცვლილებებთან დაკავშირებული რისკები. მათი ზედამხედველობა ხორციელდება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესის საშუალებით.

რისკის მართვის სტრუქტურა

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი არის დამოუკიდებელი ორგანო და პირდაპირ კონტროლდება საბჭოს მიერ. კომიტეტი სრულად არის პასუხისმგებელი რისკის შეფასების და რისკის შერბილების სტრატეგიის შემუშავებასა და განხორციელების პრინციპებზე, სტრუქტურაზე, პოლიტიკასა და ფარგლებზე. აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია რისკის ძირითად საკითხებზე და მართავს და ამოწმებს რისკთან დაკავშირებულ შესაბამის გადაწყვეტილებებს, მათ შორის და არა მხოლოდ: მაკროეკონომიკური და გარემოსდაცვითი რისკები, საერთო კონტროლირებადი გარემო, ხელით და მოწყობილობით მართვა, განზრახ ან უნებლიე შეცდომების რისკი, თაღლითობის რისკი ან აქტივების უკანონოდ მითვისების რისკი, ინფორმაციის უსაფრთხოება, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა, საინფორმაციო და ტექნოლოგიური რისკები, სხვა.

რისკის კომიტეტი

რისკის კომიტეტი პასუხისმგებელია უზრუნველყოს, რომ ჯგუფის რისკისადმი მიდრეკილება და საფრთხე მოგვარდეს როგორც სტრატეგიის ნაწილი და შეატყობინოს საბჭოს ამ რისკის სტრატეგიისა და მიდრეკილების ადეკვატურობის შესახებ, თვალყური ადევნოს და აცნობოს საბჭოს ჯგუფის მიმდინარე და მომავალი რისკის საფრთხეების შესახებ; თვალყური მიადევნოს და დააკვირდეს ხელმძღვანელობის მიერ რისკის სტრატეგიის შესაბამისად ჯგუფის რისკის საფრთხეების მოგვარებას; შეამოწმოს ჯგუფის რისკის მართვის ეფექტურობა და შიდა კონტროლის სისტემები (გარდა შიდა ფინანსური კონტროლის სისტემისა, რომელზეც პასუხისმგებელია BGEO აუდიტის კომიტეტი); შეაფასოს ჯგუფში რისკის მართვის ფუნქციის და რისკის ანგარიშგების ადეკვატურობა და ხარისხი; უზრუნველყოფს, რომ რისკი სათანადოდ იყოს განხილული ჯგუფის ანაზღაურების პოლიტიკაში, თვალყური ადევნოს რისკის მართვასთან დაკავშირებულ კომუნიკაციას მთლიანი მართველი სტრუქტურის ფარგლებში, განიხილოს და დაამტკიცოს ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკა.

მმართველი საბჭო

მმართველი საბჭო პასუხისმგებელია რისკის მთლიან მონიტორინგზე ჯგუფის ფარგლებში, რეგულარული დავალებების გადაცემით, სხვადასხვა აღმასრულებელი კომიტეტების შექმნით, რისკის მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების, ასევე შესაბამისი სახელმძღვანელო მითითებების და მათი განხორციელებისა და შესაბამისი დეპარტამენტებისა და კომიტეტების შექმნით.

ბანკის აქტივისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი

ბანკის აქტივისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) არის რისკის მართვის მთავარი ორგანო. ის პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების, და მათთან დაკავშირებულ ყველა რისკის მართვაზე. ის ასევე პასუხისმგებელია დაფინანსებაზე, კაპიტალის ადეკვატურობის რისკზე, ლიკვიდურობის რისკებსა და ბანკის მარკეტინგულ რისკებზე.

შიდა აუდიტი

ჯგუფის ფარგლებში რისკის მართვის პროცესები მოწმდება ყოველწლიურად შიდა აუდიტის მიერ, რომელიც ამოწმებს როგორც პროცედურების ადეკვატურობას, ისე ჯგუფის პროცედურებთან შესაბამისობას. შიდა აუდიტი განიხილავს ხელმძღვანელობასთან ყველა შეფასების შედეგს, ანგარიშებს და რეკომენდაციებს აუდიტის კომიტეტის მიმართ.

26 რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

რისკების შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემები

ჯგუფის რისკების შეფასება ხორციელდება იმ მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს ჩვეულებრივ ვითარებაში წარმოქმნილ მოსალოდნელ დანაკარგებსა და გაუთვალისწინებელ ზარალს, რომელიც ფასდება წარსულში წარმოშობილი ზარალის სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე. მოდელი იყენებს ალბათობას ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რომელიც კორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გათვალისწინებით. ჯგუფი განიხილავს სამ სხვადასხვა სცენარს, რომლიდანაც ერთ-ერთი არის საბაზისო სცენარი (პროგნოზირება ნორმალური ბიზნეს გარემოს შემთხვევაში), დანარჩენი ორი კი არის პრობლემატური და სტრესული სცენარები, როდესაც ფაქტობრივად ადგილი აქვს ისეთ ექსტრემალურ მოვლენებს, რომლებიც არ უნდა დამდგარიყო.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უპირატესად ხორციელდება ბანკის მიერ დადგენილი ლიმიტების საფუძველზე. აღნიშნული ლიმიტები ასახავს როგორც ჯგუფის ბიზნეს სტრატეგიასა და საბაზრო პირობებს, ისე ბანკისათვის მისაღები რისკის დონეს, შერჩეული დარგების ხაზგასმით. გარდა ამისა, ჯგუფი აკონტროლებს და აფასებს რისკის მოცულობას თითოეული სახის რისკსა და საქმიანობასთან მიმართებაში

ნებისმიერ საქმიანობასთან დაკავშირებული ინფორმაციის შემოწმება ხდება ანალიზის, კონტროლისა და ადრეული რისკების იდენტიფიცირების მიზნით. აღნიშნული ინფორმაციის და ახსნა-განმარტებების წარდგენა ხდება დირექტორთა საბჭოსათვის და თითოეული განყოფილების ხელმძღვანელისათვის. ანგარიში მოიცავს ისეთ საკითხებს, როგორებიცაა აგრეგირებული საკრედიტო რისკი, ლიმიტებთან დაკავშირებული გამონაკლისები, ლიკვიდობის კოეფიციენტები და რისკთან დაკავშირებული ცვლილებები. ზედა რგოლის ხელმძღვანელი პერსონალი აფასებს საკრედიტო ზარალების რეზერვის ადეკვატურობას და ყოველთვიურად. თვეში ერთხელ დირექტორთა საბჭოს ეგზავნება საკრედიტო რისკის ანგარიში და ALCO დაწვრილებითი ანგარიში. ეს ანგარიშები მოიცავს ჯგუფის რისკების შეფასებისა და განსაზღვრისათვის აუცილებელ ინფორმაციას.

ჯგუფში თითოეულ რგოლს ეგზავნება სპეციალური ანგარიში, რისკების შესახებ დეტალური, აუცილებელი და განახლებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით.

ყოველდღიურად დირექტორთა საბჭო და ჯგუფის შესაბამისი თანამშრომლები მსჯელობენ საბაზრო ლიმიტების გამოყენების, ქონებრივი ინვესტიციების და ლიკვიდურობის, ასევე, სხვა რისკების შესახებ

რისკის შერბილება

ჯგუფის რისკების მართვის სტრატეგიის ნაწილს წარმოადგენს წარმოებული და სხვა ინსტრუმენტების გამოყენება საპროცენტო განაკვეთის და ვალუტის კურსის ცვლილებათა შედეგად წარმოქმნილი რისკების, კაპიტალის რისკის, საკრედიტო რისკისა და პროგნოზირებადი ოპერაციების შედეგად წარმოქმნილი რისკების მართვის მიზნით. თუ ისინი გამიზნულია ჰეჯირებისთვის, ისინი არ ექვემდებარება ჰეჯირების ოპერაციის აღრიცხვას.

საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით ჯგუფი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას (უფრო დეტალური ინფორმაცია იხილეთ ქვემოთ).

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

რისკის კონცენტრაციას ადგილი აქვს მაშინ, როდესაც კონტრაქტები ჩართულნი არიან მსგავს ბიზნეს საქმიანობაში, საქმიანობას ეწევიან ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ რეგიონში, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მდგომარეობა და ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა ცვლილებები თანაბარ უარყოფით გავლენას ახდენს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების უნარზე. კონცენტრაცია მიუთითებს იმაზე, რომ ჯგუფი შედარებით მგრძობიარე იქნება კონკრეტულ სფეროში თუ გეოგრაფიულ ნაწილში მიმდინარე ცვლილებების მიმართ.

ზედმეტი რისკების თავიდან ასაცილებლად, ჯგუფის პოლიტიკა და პროცედურები მოიცავს კონკრეტულ სახელმძღვანელო მითითებებს, რომელიც ყურადღებას ამახვილებს როგორც ფინანსური აქტივების, ასევე ფინანსური ვალდებულებების დივერსიფიცირებული პორტფელის უზრუნველყოფაზე. საკრედიტო რისკების ან ლიკვიდურობის/გადახდის რისკების იდენტიფიცირებული კონცენტრაციები კონტროლდება და იმართება შესაბამისად.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

26 რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ჯგუფს წარმოექმნა ზარალი მისი კლიენტების, მენაბრეთა ან პარტნიორების მიერ მათი საკონტრაქტო ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. ჯგუფი მართვას და აკონტროლებს საკრედიტო რისკს იმ რისკის მოცულობაზე ლიმიტების დადგენის გზით, რომელთა მიღებაც სურს ინდივიდუალური კონტრაგენტებისათვის, ასევე გეოგრაფიული და დარგობრივი კონცენტრაციისათვის, ამგვარი რისკების გაფლენის მონიტორინგის მეშვეობით.

ჯგუფში დანერგილია საკრედიტო ხარისხის განხილვის პროცედურა, რათა დროულად მოხდეს შეთანხმებული მხარეების კრედიტუნარიანობის შესაძლო ცვლილების იდენტიფიცირება. საკრედიტო რისკის კლასიფიცირების სისტემის გამოყენებით, დაწესებულია ლიმიტები კონტრაგენტებისთვის, რითაც ხდება თითოეული კონტრაგენტისთვის საკრედიტო რეიტინგის მინიჭება. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება რეგულარულ შემოწმებას.

საკრედიტო ხარისხის შემოწმების პროცესი საშუალებას აძლევს ჯგუფს შეფასდეს რისკების შედეგის პოტენციური ზარალი, რომლის წინაშეც ის არის და განახორციელოს გამოსასწორებელი ღონისძიება. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ზომა შემოაფარგლება შესაბამისი ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკი ნებისმიერ დროს ეხება მხოლოდ დადებით სამართლიან ღირებულებას, როგორც ეს ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საკრედიტო ვალდებულებების რისკი

ჯგუფი მომხმარებელს აძლევს გარანტიას, რომლის თანახმად, ჯგუფმა შესაძლოა კლიენტის სახელით გადაიხადოს თანხები. აღნიშნული თანხების მიღება ხდება მომხმარებელთაგან აკრედიტივის პირობების საფუძველზე. ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხებთან დაკავშირებული ანალოგიური რისკების წინაშე და მათი შემცირება ხდება კონტროლის იდენტური პროცედურებისა და პოლიტიკის შესაბამისად.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასის მიხედვით

ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის მართვა ხდება ჯგუფის შიდა საკრედიტო რეიტინგებით. ქვემოთ მოყვანილია აქტივების ტიპების საკრედიტო ხარისხი, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების სესხებთან დაკავშირებულ მუხლებთან მიმართებაში, ჯგუფის საკრედიტო სისტემაზე დაყრდნობით.

(ათას ლარში)

26 რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი 2016	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული				ვადაგადაცილებული ან ინდივიდუალურად გაუფასურებული	ჯამი
	შენიშვნები	მაღალი რეიტინგი	სტანდარტული რეიტინგი	არასტანდარტული რეიტინგი		
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	940,485	-	-	-	940,485
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	1,283,607	-	-	-	1,283,607
კლიენტებზე გაცემული სესხები:	9					
კორპორაციული სესხები		1,693,220	286,282	17,814	475,700	2,473,016
სამომხმარებლო სესხები		1,243,553	21,520	23,740	78,415	1,367,228
მიკრო სესხები და მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხები		1,225,610	113,565	37,761	117,001	1,493,937
საცხოვრებელი სახლის იპოთეკური კრედიტი		1,134,266	49,285	15,052	35,573	1,234,176
ოქროს გირავნობით დატვირთული სესხები		56,977	-	-	3,708	60,685
		5,353,626	470,652	94,367	710,397	6,629,042
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	10	1,426	7,525	2,337	3,307	14,595
სულ		7,579,144	478,177	96,704	713,704	8,867,729

31 დეკემბერი 2015	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული				ვადაგადაცილებული ან ინდივიდუალურად გაუფასურებული	ჯამი
	შენიშვნები	მაღალი რეიტინგი	სტანდარტული რეიტინგი	არასტანდარტული რეიტინგი		
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	718,677	-	-	-	718,677
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	901,945	-	-	-	901,945
კლიენტებზე გაცემული სესხები:	9					
კორპორაციული სესხები		1,830,923	196,607	57,085	354,661	2,439,276
სამომხმარებლო სესხები		1,047,775	22,810	22,642	71,880	1,165,107
მიკრო სესხები და მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხები		892,014	80,064	27,828	42,023	1,041,929
საცხოვრებელი სახლის იპოთეკური კრედიტი		750,455	22,033	11,223	30,633	814,344
ოქროს გირავნობით დატვირთული სესხები		61,140	-	-	-	61,140
		4,582,307	321,514	118,778	499,197	5,521,796
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	10	4,283	8,375	855	2,048	15,561
სულ		6,207,212	329,889	119,633	501,245	7,157,979

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი 2014	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული			ვადაგადაცილებული	ჯამი
	შენიშვნები	მაღალი რეიტინგი	სტანდარტული რეიტინგი	ინდივიდუალურად გაუფასურებული	
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	418,502	-	-	418,502
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	768,300	-	-	768,300
კლიენტებზე გაცემული სესხები:	9				
კორპორაციული სესხები		1,656,170	138,115	159,074	2,201,890
სამომხმარებლო სესხები		739,767	22,293	1,541	801,474
მიკრო სესხები და მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხები		663,388	83,413	7,799	772,283
საცხოვრებელი სახლის იპოთეკური კრედიტი		570,879	16,565	2,009	604,143
ოქროს გირავნობით დატვირთული სესხები		53,785	-	-	53,785
		3,683,989	260,386	170,423	4,433,575
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	10	19,437	4,684	2,150	39,248
სულ		4,890,228	265,070	172,573	5,659,625

კლიენტებზე გაცემული ვადაგადაცილებული სესხები, რომელთა ვადიანობის ანალიზი მოცემულია ქვემოთ, არის სესხები, რომელთა ვადაგადაცილება შეადგენს მინიმუმ ერთ დღეს და არ არის გაუფასურებული.

ჯგუფის პოლიტიკის შესაბამისად, ჯგუფი უნდა ფლობდეს სათანადო და ზუსტ რისკის რეიტინგებს საკრედიტო პორტფელთან მიმართებაში. აღნიშნული მოითხოვს შესაბამისი რისკების მართვას და საკრედიტო რისკების შედარებას ყველა სახის საქმიანობისათვის, გეოგრაფიული რეგიონებისა თუ პროდუქციისათვის. კონტრაქტის რისკის გაზომვის მიზნებისთვის, რეიტინგების სისტემა მოიცავს ფინანსურ ანალიზს. შიდა რეიტინგები დაყოფილია კატეგორიებად, ჯგუფის სარეიტინგო პოლიტიკაზე დაყრდნობით. რისკის რეიტინგების შეფასება და განახლება რეგულარულად ხდება.

საკრედიტო რისკის შეფასების პოლიტიკა იმ ფინანსური აქტივებისათვის, რომლებიც არც ვადაგადაცილებულია და არც ინდივიდუალურად გაუფასურებული, ბანკის მიერ ასე განისაზღვრება:

- ფინანსური აქტივი, რომელიც არც 30 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებულია და არც ინდივიდუალურად გაუფასურებული, შეფასებულია მაღალი რეიტინგის მქონედ;
- ფინანსური აქტივი, რომელიც არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული საანგარიშგებო თარიღისთვის, მაგრამ ისტორიულად ქონდა 30 დღეზე მეტი მაგრამ 60 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება, შეფასებულია სტანდარტული რეიტინგის მქონედ; ფინანსური აქტივი, რომელიც არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული საანგარიშგებო თარიღისთვის, მაგრამ ისტორიულად 60 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებულად მიიჩნევა, ან თუ მსესხებელს გააჩნია დამატებითი 60 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული სესხი საანგარიშგებო თარიღისათვის, შეფასებულია არასტანდარტული რეიტინგის მქონედ.

ვადაგადებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სესხების ვადიანობის ანალიზი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით შემდეგია

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი 2016	30 დღეზე ნაკლები	31-დან 60 დღემდე	61-დან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	ჯამი
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:					
სამომხმარებლო სესხები	34,353	10,940	9,349	20,995	75,637
მიკრო-მსს სესხები	20,035	9,494	6,479	29,874	65,882
იპოთეკური სესხები	10,074	4,472	1,840	7,319	23,705
კორპორატიული სესხები	10,235	4,558	387	1,621	16,801
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	832	-	-	-	832
სულ	75,529	29,464	18,055	59,809	182,857
31 დეკემბერი 2015	30 დღეზე ნაკლები	31-დან 60 დღემდე	61-დან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	ჯამი
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:					
სამომხმარებლო სესხები	29,592	8,498	6,930	23,724	68,744
მიკრო-მსს სესხები	5,196	4,148	1,000	4,259	14,603
იპოთეკური სესხები	7,594	1,207	908	5,023	14,732
კორპორატიული სესხები	21,727	1,227	25	1,596	24,575
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	238	-	2	-	240
სულ	64,347	15,080	8,865	34,602	122,894
31 დეკემბერი 2014	30 დღეზე ნაკლები	31-დან 60 დღემდე	61-დან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	ჯამი
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:					
სამომხმარებლო სესხები	19,266	4,758	2,703	9,222	35,949
მიკრო-მსს სესხები	2,926	3,307	259	598	7,090
იპოთეკური სესხები	3,822	788	304	1,832	6,746
კორპორატიული სესხები	2,673	528	342	1,162	4,705
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	1,977	9,154	156	203	11,490
სულ	30,664	18,535	3,764	13,017	65,980

იხილეთ შენიშვნა 9 და 10 უფრო დეტალური ინფორმაციისათვის ფინანსური იჯარის მოთხოვნების და კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვთან დაკავშირებით.

ჯგუფი კონკრეტულად ამოწმებს სესხების ეფექტურობას, რომელთა გადახდა გადავადებულია 90 დღეზე მეტი ხნით. ასეთი სესხის მთლიანი საბალანსო ღირებულება (ე.ი. საბალანსო ღირებულება ნებისმიერი გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე) მოიცავდა 293,054 ლარს, 166,224 ლარს და 118,131 ლარს 2016, 2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრისთვის, შესაბამისად.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

26 რისკის მართვა (გაგრძელება)
საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომლის პირობებიც ხელახლა შეთანხმებულია

წინამდებარე ცხრილი გვიჩვენებს ხელახლა შეთანხმებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას, კლასების მიხედვით.

	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები			
კორპორატიული სესხები	235,026	141,294	115,155
მიკრო-მსს სესხები	37,003	20,890	8,734
იპოთეკური სესხები	38,757	28,594	3,446
სამომხმარებლო სესხები	29,828	18,243	617
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	836	-	4,957
სულ	341,450	209,021	132,909

გაუფასურების შეფასება

სესხის გაუფასურების შეფასებისას გასათვალისწინებელია: ნებისმიერი ძირითადი თანხა ან მასზე დარიცხული პროცენტის ნებისმიერი გადახდა ვადაგადაცილებულია რამდენიმე დღით ან თუ ცნობილია რაიმე სირთულეები კონტრაგენტის ფულად ნაკადებში, არის თუ არა საკრედიტო რეიტინგის კლება, კონტრაქტის თავდაპირველი პირობების დარღვევა. ჯგუფი ახორციელებს გაუფასურების შეფასებას ორ სფეროში: ინდივიდუალურად შეფასებული რეზერვები და კოლექტიურად შეფასებული რეზერვები. სესხები ინდივიდუალურად გაუფასურებულია თუ ისინი გადავადებულია რამდენიმე დღეზე მეტით, როგორც აღწერილია ჯგუფის მეთოდოლოგიის შესაბამისად, ან ვალის მომსახურების ისტორია დარღვეულია კონკრეტული პროცენტული მაჩვენებლით, როგორც აღწერილია ჯგუფის მეთოდოლოგიის შესაბამისად ან დადგენილია ნებისმიერი სხვა სახის დარღვევა. ასეთი ყველა სესხის გაუფასურება შეფასებულია ინდივიდუალურად, და არა ჯგუფის კოლექტიური გაუფასურების შეფასების მოდელის გამოყენებით.

ინდივიდუალურად შეფასებული რეზერვები

სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის განსაზღვრის მიზნით ჯგუფი განიხილავს ყველა ინდივიდუალურ მნიშვნელოვან კრედიტებს და ახდენს მათ კლასიფიკაციას იმის მიხედვით ისინი ინდივიდუალურად არის გაუფასურებული თუ არ არის გაუფასურებული. ამ ინდივიდუალური მნიშვნელოვანი სესხების რეზერვი, რომელიც შეფასდება, როგორც გაუფასურებული (იხილეთ განსაზღვრება ზემოთ) განისაზღვრება დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ინდივიდუალურად შეფასებისას სათანადო საკრედიტო რეიტინგის მინიჭებით. არამნიშვნელოვანი სესხის რეზერვი, რომელიც განსაზღვრულია, როგორც ინდივიდუალურად გაუფასურებული (იხილეთ განმარტება ქვემოთ) ასევე ფასდება ინდივიდუალურად. დანაკარგების რეზერვი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი კრედიტებისთვის, რომლებიც განსაზღვრულია, როგორც ინდივიდუალურად არგაუფასურებული, შეფასებულია კოლექტიური შეფასების მეთოდით, რომელიც აღწერილია ქვემოთ. რეზერვის მოცულობის განსაზღვრისას გათვალისწინებული პუნქტები მოიცავს პარტნიორის ბიზნეს გეგმის მდგრადობას, მის უნარს გამოასწოროს მდგომარეობა ფინანსური სირთულეების წარმოქმნის შემთხვევაში, გაკოტრების შემთხვევაში განსაზღვრული ქვითრების და მოსალოდნელი დივიდენდების გადახდას, სხვა ფინანსური დახმარების ხელმისაწვდომობას და რეალიზებად ღირებულებას, მოსალოდნელი ფულადი სახსრების ნაკადის ვადებს და შესესხებელის საკრედიტო ისტორიას. გაუფასურების შედეგად დანაკარგები შეფასებულია თვითოეულ ანგარიშგების დღეს, თუ გაუთვალისწინებელი გარემოებები არ მოითხოვს უფრო მეტ ყურადღებას.

კოლექტიურად შეფასებული რეზერვები

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

26 რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

რეზერვების შეფასება კოლექტიურად ხდება იმ სესხებიდან წარმოშობილი ზარალისათვის, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის არსებითი (საკრედიტო ბარათების, იპოთეკური სესხისა და უზრუნველყოფის გარეშე სამომხმარებლო სესხების ჩათვლით) და იმ სესხებისათვის, რომლებიც ინდივიდუალურად არსებითია, მაგრამ არ არსებობს ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური საფუძველი. რეზერვების შეფასება ხდება საანგარიშგებო თარიღით ყველა ცალკეული პორტფელისათვის.

კოლექტიური შეფასება ითვალისწინებს გაუფასურებას, რომელიც წარმოდგენილი უნდა იყოს პორტფელში, იმისდა მიუხედავად, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური საფუძველი. გაუფასურების ხარჯის შეფასებისას მხედველობაში მიიღება: პორტფელის ისტორიული ზარალი, მიმდინარე ეკონომიკური პირობები, დროის სხვაობა ზარალის წარმოშობასა და მის იდენტიფიცირებას შორის, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის და გაუფასურების შემდგომი ამოღების გათვალისწინებით. ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს აღნიშულ პერიოდს, რომელმაც შესაძლოა ერთი წელი შეადგინოს. შემდეგ ხდება გაუფასურების რეზერვის გადახედვა საკრედიტო მართვის სამსახურის მიერ, ჯგუფის ზოგად პოლიტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

ფინანსური გარანტიებისა და აკრედიტივების შეფასება და მათთვის რეზერვის შექმნა ხდება სესხების ანალოგიურად.

ჯგუფის აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ.

	2016			
	საქართველო	OECD	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	ჯამი
აქტივები:				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	608,415	812,798	65,957	1,487,170
მთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	933,638	3,287	3,560	940,485
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	912,345	286,832	84,725	1,283,902
კლიენტებზე გაცემული სესხები	6,030,838	-	349,127	6,379,965
მთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	123	-	12,973	13,096
ყველა სხვა აქტივები	628,486	4,950	27,753	661,189
	9,113,845	1,107,867	544,095	10,765,807
ვალდებულებები:				
ვალდებულებები შეანაბრეთა წინაშე	4,270,165	557,909	945,438	5,773,512
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,774,115	1,583,393	110,845	3,468,353
სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	-	153,145	24,126	177,271
ყველა სხვა ვალდებულება	68,432	7,091	5,202	80,725
	6,112,712	2,301,538	1,085,611	9,499,861
წმინდა საბალანსო პოზიცია	3,001,133	(1,193,671)	(541,516)	1,265,946

	2015				2014			
	საქართველო	OECD	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	ჯამი	საქართველო	OECD	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	ჯამი
აქტივები:								
ფული და ფულის ეკვივალენტები	568,759	661,543	146,480	1,376,782	475,747	136,387	97,727	709,861
მთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	619,671	95,100	3,906	718,677	394,196	1,686	22,620	418,502

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს საქართველოს ბანკი და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები

(ათას ლარში)

გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	823,193	79,047	-	902,240	726,880	25,069	17,763	769,712
კლიენტებზე გაცემული სესხები მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	5,005,171	9,340	308,376	5,322,887	4,068,261	7,609	253,925	4,329,795
ვეულა სხვა აქტივები	2,273	-	11,737	14,010	26,491	-	12,028	38,519
	<u>635,131</u>	<u>4,630</u>	<u>29,188</u>	<u>668,949</u>	<u>1,204,659</u>	<u>10,069</u>	<u>56,184</u>	<u>1,270,912</u>
	7,654,198	849,660	499,687	9,003,545	6,896,234	180,820	460,247	7,537,301
ვალდებულებები:								
ვალდებულებები შეანაბრეთა წინაშე	3,628,734	592,673	804,270	5,025,677	2,163,558	650,584	659,287	3,473,429
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	424,705	1,035,802	217,080	1,677,587	582,905	770,838	55,470	1,409,213
საგალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	-	940,945	-	940,945	46,216	810,479	-	856,695
ვეულა სხვა ვალდებულება	129,834	185	4,710	134,729	321,641	3,373	11,863	336,877
	<u>4,183,273</u>	<u>2,569,605</u>	<u>1,026,060</u>	<u>7,778,938</u>	<u>3,114,320</u>	<u>2,235,274</u>	<u>726,620</u>	<u>6,076,214</u>
წმინდა საბალანსო პოზიცია	3,470,925	(1,719,945)	(526,373)	1,224,607	3,781,914	(2,054,454)	(266,373)	1,461,087

ლიკვიდურობის რისკი და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს იმისა, რომ ჯგუფი ვერ დაფარავს მის ფინანსურ ვალდებულებებს ვადის დადგომისას, ჩვეულებრივ თუ სტრესულ ვითარებაში. აღნიშნული რისკის შემცირების მიზნით, ხელმძღვანელობას მის ძირითად დეპოზიტებთან ერთად გააჩნია სხვადასხვა დაფინანსების წყარო. ჯგუფი ახდენს აქტივების ლიკვიდურობასთან მიმართებაში მართვას და სამომავლო ფულადი ნაკადების და ლიკვიდურობის ყოველდღიურ მონიტორინგს. აღნიშნული მოიცავს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შეფასებას და იმგვარი უზრუნველყოფის არსებობას, რომლის გამოყენებაც, საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელი იქნება დამატებითი დაფინანსებისათვის.

ჯგუფი ინარჩუნებს ბაზარზე ფართოდ კოტირებულ და დივერსიფიცირებულ სხვადასხვა აქტივების პორტფელს, რომელთა ლიკვიდაციაც მარტივად არის შესაძლებელი ფულადი ნაკადების მიზნებისათვის გაუთვალისწინებელ შემთხვევებში. ლიკვიდურობის მიზნებისთვის, ჯგუფს შეუძლია საკრედიტო ხაზების გამოყენება. დამატებით, ჯგუფი ფლობს იმგვარ დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობა დამოკიდებულია მოზიდულ სახსრებზე.

ჯგუფის მიერ ლიკვიდურობის დონის შეფასება და მართვა ხდება სებ-ის მიერ ბანკისათვის დაწესებული ლიკვიდურობის კოეფიციენტის საფუძველზე. 2016, 2015 წლის და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აღნიშნული კოეფიციენტები შემდეგია.

:

	2016, %	2015, %	2014, %
ლიკვიდურობის საშუალო კოეფიციენტი	43.6%	38.1%	39.3%
ლიკვიდურობის მაქსიმალური კოეფიციენტი	62.5%	48.0%	46.8%
ლიკვიდურობის მინიმალური კოეფიციენტი	34.1%	28.9%	31.7%

ლიკვიდურობის საშუალო კოეფიციენტი გამოითვლება სს “საქართველოს ბანკისათვის”, როგორც დღიური ლიკვიდურობის კოეფიციენტის წლიური საშუალო არითმეტიკული, სებ-ის მიერ განსაზღვრული ლიკვიდური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფარდებით მიღებული კოეფიციენტის სახით:

ლიკვიდური აქტივები მოიცავს ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს და სხვა აქტივებს, რომლებიც დაუყოვნებლივ კონვერტირდებიან ფულად სახსრებში. ეს აქტივები ითვალისწინებს საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს, ასევე „სებ“-ის მიერ გაცემულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებს, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების გარეშე, ბანკთაშორის დეპოზიტების, და/ან მთავრობების და არა-უგთოს ქვეყნების ცენტრალური ბანკების სასესხო ფასიანი ქაღალდების, დაყადაღებულ ნოსტრო ანგარიშებზე არსებული თანხების, გაუფასურებული ბანკთაშორის დეპოზიტების, „სებ“-თან სავალდებულო რეზერვზე არსებული თანხების გარდა, რომლებიც დაგირავებულია „სებ“-იდან მიღებული სესხების გამო.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

ვალდებულებები მოიცავს საერთო საბალანსო ვალდებულებებს, გამოკლებული ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, რომლებიც გამოყენებულ ან გადახდილ უნდა იქნას ანგარიშგების თარიღიდან ექვს თვეზე გვიან, მიმატებული გარესაბალანსო ვალდებულებები დაფარვამდე დარჩენილი ვადით, რომელიც შეადგენს ანგარიშგების თარიღის შემდეგ ექვს თვეზე ნაკლებს. გარესაბალანსო ვალდებულებები მოიცავს ყველა ვალდებულებას ფინანსური გარანტიების და აკრედიტივების გარდა, რომლებიც სრულად არის უზრუნველყოფილი ფულადი სახსრებით ბანკში, და უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან გამომდინარე ვალდებულებებს. ლიკვიდურობის კოეფიციენტის მაქსიმალური და მინიმალური განაკვეთები აღებულია სათანადო საანგარიშგებო წლების ისტორიული მონაცემებიდან.

ჯგუფი ასევე მართავს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ვადებში შეთანხმებას და აწესებს მაქსიმალურ ლიმიტს უარყოფით სხვაობაზე ბანკის მოლიან ავტონომიურ სავალდებულო კაპიტალთან შედარებით, რომელიც გაანგარიშდება საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციის შესაბამისად. კოეფიციენტები შეფასებულია და მოწმდება ყოველთვიურად და დარდება დადგენილ ლიმიტებს. გადახვევის შემთხვევაში ALCO განიხილავს და ამტკიცებს ცვლილების სტრატეგიებს/დონისძიებებს.

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის პარამეტრები საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვების ვალდებულებაზე დაყრდნობით. დაფარვებისათვის, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, მოიაზრება, რომ შეტყობინება მყისიერად მოხდა. თუმცა, ბანკი ელის, რომ შეანაბრეთა უმეტესი ნაწილი არ მოითხოვს დაფარვას ყველაზე ადრეული შესაძლო თარიღით და ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, როგორც ეს ნაჩვენებია ბანკის დეპოზიტის მომსახურების ისტორიაში.

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წლის შემდგომ	სულ
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
ვალდებულებები შეანაბრეთა წინაშე	2,231,133	3,119,928	504,757	49,205	5,905,023
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,670,504	530,156	1,116,111	755,118	4,071,889
სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	31,520	20,905	139,825	-	192,250
სხვა ვალდებულებები	8,466	6,589	634	-	15,689
მოლიანი არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	3,941,623	3,677,578	1,761,327	804,323	10,184,851

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წლის შემდგომ	სულ
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
ვალდებულებები შეანაბრეთა წინაშე	3,227,581	1,271,937	616,040	60,094	5,175,652
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	304,373	351,390	544,589	515,649	1,716,001
სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	48,477	18,552	971,731	-	1,038,760
სხვა ვალდებულებები	3,052	-	-	-	3,052
მოლიანი არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	3,583,483	1,641,879	2,132,360	575,743	7,933,465

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წლის შემდგომ	სულ
2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
ვალდებულებები შეანაბრეთა წინაშე	979,345	2,076,523	461,975	22,098	3,539,941
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	616,480	225,911	535,643	189,493	1,567,527

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	45,941	73,767	879,653	-	999,361
სხვა ვალდებულებები	36,846	37,004	17,422	-	91,272
მოდიანი არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	1,678,612	2,413,205	1,894,693	211,591	6,198,101

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ჯგუფის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების საკონტრაქტო ვადები

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წლის შემდგომ	სულ
31 დეკემბერი 2016	343,628	218,438	228,957	41,950	832,973
31 დეკემბერი 2015	409,444	298,527	136,058	17,265	861,294
31 დეკემბერი 2014	320,945	257,065	162,858	12,500	753,368

ჯგუფი არ ელის, რომ ყველა პირობითი ვალდებულება იქნება დაფარული ვადის ამოწურვამდე

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. ისტორიულად, მათი ლიკვიდაცია უფრო გრძელვადიან პერიოდში მოხდა, ვიდრე ეს ნაჩვენებია ცხრილებში ზემოთ. აღნიშნული ნაშთები ჩართულია 3 თვეზე ნაკლები ვადის მქონე ვალდებულებებში.

მენაბრეთა წინაშე ვალდებულებებში ჩართულია ფიზიკური პირების ვადიანი დეპოზიტები. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ბანკმა ამგვარი დეპოზიტი უნდა დაფაროს დეპოზიტორის მოთხოვნისას (შენიშვნა 16).

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების ან სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილების შედეგად, რაც გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთების, სავალუტო კურსის და კაპიტალის ინსტრუმენტებზე ფასთა რყევით. ჯგუფი საბაზრო რისკს ყოფს სავაჭრო ან არასავაჭრო პორტფელებთან მიმართებაში. მათი მართვა და მონიტორინგი ხდება მგრძობელობის ანალიზის გამოყენებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების ან მომავალი ფულადი ნაკადების მერყეობის რისკი, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო. წინამდებარე ცხრილში აღწერილია საპროცენტო განაკვეთების გონივრული შესაძლო ცვლილებების მგრძობელობა, მაშინ, როდესაც ყველა სხვა კომპონენტი უცვლელია, ჯგუფის მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასთან მიმართებაში.

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მგრძობელობა წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთების სავარაუდო ცვლილებების გავლენას ერთი წლის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე, ცვალებადი განაკვეთის მქონე არასავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე დაყრდნობით, 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცვლილებები საბაზისო პუნქტებში გამოითვლება როგორც დღიური ცვლილებების სტანდარტული დევიაციები მცურავ სავალუტო კურსებში ბოლო თვის განმავლობაში, გამრავლებული შესაბამის მცურავ განაკვეთებზე. 2016, 2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრისთვის დასრულებული წლებისთვის მგრძობელობის ანალიზმა არ გამოავლინა მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ჯგუფის კაპიტალზე.

ვალუტა	საბაზისო პუნქტის ზრდა	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა	სრული შემოსავლის მგრძობელობა
	2016	2016	2016
ლარი	2.06%	261	(1,758)
ევრო	-0.01%	1	-

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს საქართველოს ბანკი და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები

(ათას ლარში)

აშშდ	0.03%	69	-
ვალუტა	საბაზისო პუნქტის ზრდა	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა	სრული შემოსავლის მგრძობელობა
	2016	2016	2016
ლარი	2.06%	(261)	1,758
ევრო	-0.01%	(1)	-
აშშდ	0.03%	(69)	-
ვალუტა	საბაზისო პუნქტის ზრდა	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა	სრული შემოსავლის მგრძობელობა
	2015	2015	2015
ლარი	0.63%	1,887	(5,080)
ევრო	-0.20%	81	-
აშშდ	0.05%	187	-
ვალუტა	საბაზისო პუნქტის ზრდა	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა	სრული შემოსავლის მგრძობელობა
	2015	2015	2015
ლარი	0.63%	(1,887)	5,080
ევრო	-0.20%	(81)	-
აშშდ	0.05%	(187)	-
ვალუტა	საბაზისო პუნქტის ზრდა	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა	სრული შემოსავლის მგრძობელობა
	2014	2014	2014
ლარი	0.07%	198	-
ევრო	0.01%	(6)	-
აშშდ	0.01%	84	-
ვალუტა	საბაზისო პუნქტის ზრდა	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა	სრული შემოსავლის მგრძობელობა
	2014	2014	2014
ლარი	0.07%	(198)	-
ევრო	0.01%	6	-
აშშდ	0.01%	(84)	-

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

26 რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების მერყეობის რისკი, სავალუტო გაცვლითი კურსის ცვლილებების გამო. მმართველმა საბჭომ დააწესა ლიმიტები განთავსებულ სახსრებზე ვალუტების მიხედვით, სეზონის ინსტრუქციებზე დაყრდნობით, ხოლო აღნიშნულის მონიტორინგი ხორციელდება ყოველდღიურად.

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ჯგუფის არასავაჭრო ფულადი აქტივები და ვალდებულებები და პროგნოზირებული ფულადი ნაკადები, ძირითად ვალუტებში, 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილში გაანგარიშებულია ვალუტების გონივრული შესაძლო დინამიკის ეფექტი ლართან მიმართებაში, მაშინ როდესაც მოგება-ზარალის ანგარიშგების ყველა სხვა კომპონენტი უცვლელი რჩება (ვალუტისადმი მგრძობიარე არასავაჭრო ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის შესაძლო ცვლილება გამოითვლება, როგორც სტანდარტული გადახრა სავალუტო კურსის ყოველდღიური ცვლილებიდან ბოლო თვის განმავლობაში. უარყოფითი თანხები ცხრილში ასახავს პოტენციურ წმინდა კლებას კაპიტალსა თუ მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, ხოლო დადებითი თანხები ასახავს პოტენციურ წმინდა მატებას. 2016, 2015 და 2014 წლებში მგრძობიარეობის ანალიზი არ ასახავს ჯგუფის კაპიტალზე მნიშვნელოვან პოტენციური ეფექტს.

ვალუტა	ცვლილება ვალუტის კურსში %-ში		ზემოქმედება შემოსავალზე დაბეგვრამდე		ცვლილება ვალუტის კურსში %-ში		ზემოქმედება შემოსავალზე დაბეგვრამდე	
	2016 მდე	2015 მდე	2014 მდე		2016 მდე	2015 მდე	2014 მდე	
ევრო	11.6%	(3,336)	2.9%	1	14.3%		11	
აშშდ	9.3%	3,507	1.1%	(1,329)	23.4%		(4,745)	

წინასწარი გადახდების რისკი

წინასწარი გადახდების რისკი წარმოადგენს ჯგუფის ფინანსური ზარალის რისკს, როდესაც ჯგუფის კლიენტები ან კონტრაგენტები იხდიან, ან თხოულობენ გადახდას მოსალოდნელ პერიოდზე ადრე ან გვიან, მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკური სესხები საპროცენტო განაკვეთების შემთხვევაში.

ჯგუფი გაიანგარიშებს ადრინდელი გადახდების შედეგს ადრინდელი გადახდების შეწონილი საშუალო განაკვეთის გაანგარიშებით თვითოეული სესხის პროდუქტისთვის ცალკე, ანგარიშგების თარიღისთვის შესაბამისი პროდუქტების გადაუხდეელი საბაღანსო ღირებულების ამ ისტორიული განაკვეთების გამოყენებით და თვითოეული პროდუქტის შეწონილი საშუალოს ეფექტურ წლიურ საპროცენტო განაკვეთზე გამრავლებით. ეს მოდელი არ ანსხვავებს გადახდის სხვადასხვა მიზეზებს (მაგ. გადაადგილება, რეფინანსირება და ხელახალი შეთანხმება) და ითვლისწინებს ნებისმიერი წინასწარი გადახდის საურავებს, როგორც ჯგუფის შემოსავალს.

2016, 2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წინასწარი გადახდების რისკის შესაძლო გავლენა ჯგუფის მოგებასა და კაპიტალზე შემდეგია:

	ზემოქმედება წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე
2016	(27,487)
2015	(19,341)
2014	(16,744)

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

26 რისკის მართვა (გაგრძელება)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკიდან წარმოშობილი ზარალი გამომდინარეობს სისტემების მწყობრიდან გამოსვლიდან, მექანიკური შეცდომებიდან, თაღლითობიდან თუ სხვა გარეშე ფაქტორებიდან. სათანადო კონტროლის არარსებობის შემთხვევაში, საოპერაციო რისკმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს რეპუტაციაზე, გამოიწვიოს იურიდიული სანქციები ან ფინანსური ზარალი. ჯგუფის მიერ ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრა არ იქნება შესაძლებელი, თუმცა ეფექტური იქნება, თუ ჯგუფი მართავს რისკებს კონტროლის სისტემისა და პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და რეაგირების მეშვეობით. კონტროლის სისტემა შიდა აუდიტის გამოყენებასთან ერთად უნდა მოიცავდეს მოვალეობათა სათანადოდ განაწილებას, ხელმისაწვდომობის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომელთა სწავლებისა და შეფასების პროცესებს.

საოპერაციო გარემო

ჯგუფის საქმიანობა ძირითადად კონცენტრირებულია საქართველოში. როგორც განვითარებად ბაზარს, საქართველოს არ გააჩნია ძლიერ განვითარებული ბიზნესისა და მარეგულირებელი ინფრასტრუქტურა, რომელიც, როგორც წესი, ახასიათებს უფრო მომწიფებულ საბაზრო ეკონომიკას. საქართველოში ოპერირება დაკავშირებულია ისეთ რისკებთან, რომლებიც, როგორც წესი, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (იმ რისკის ჩათვლით, რომ ლარი არ წარმოადგენს თავისუფლად კონვერტირებად ვალუტას ქვეყნის გარეთ, ასევე მხედველობაშია მისაღები განუვითარებელი სავალო ინსტრუმენტების და კაპიტალის ბაზრები). ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეფორმებთან მიმართებაში. აღნიშნული გულისხმობს საკანონმდებლო სიახლეებს (ახალი საგადასახადო კოდექსი და საპროცესო კანონმდებლობა). ხელმძღვანელობის აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ხელს უწყობს საქართველოში ბიზნეს რისკების შემცირებას.

აღნიშნული ტენდენცია, რომელიც მიზნად ისახავს არსებული ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესებას და მოსალოდნელია რომ მომავალშიც გაგრძელდება. საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო სტაბილურობა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული ზემოთხსენებულ რეფორმებზე და საქართველოს მთავრობის მიერ გატარებული ფინანსური თუ ეკონომიკური ზომების ეფექტურობაზე. თუმცა, საქართველოს ეკონომიკა მგრძობიარეა მსოფლიოში საბაზრო და ეკონომიკური პირობების გაუარესების მიმართ.

27. სამართლიანი ღირებულებით შეფასებები

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

სამართლიანი ღირებულების წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივების და ვალდებულებების კლასი აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, მახასიათებლებისა და რისკების საფუძველზე. ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზს სამართლიანი ღირებულების წარმოდგენილი იერარქიის დონის მიხედვით:

31 დეკემბერი 2016	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სულ საინვესტიციო საკუთრება	-	-	152,596	152,596
მიწა	-	-	31,610	31,610
საცხოვრებელი საკუთრება	-	-	41,389	41,389
არასაცხოვრებელი საკუთრება	-	-	79,597	79,597
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები-	-	1,283,607	295	1,283,902
სხვა აქტივები – წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	2,610	-	2,610
სხვა აქტივები – სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები				
თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს				

(ათას ლარში)

	-	-	-	-
სულ გადაფასებული საკუთრება	-	-	197,763	197,763
საოფისე შენობები	-	-	110,727	110,727
სერვის ცენტრები	-	-	87,036	87,036
აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება გამჟღავნებულია				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	-	1,487,170	-	1,487,170
საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები	-	940,485	-	940,485
მეანაბრებზე გაცემული სესხები	-	-	6,457,145	6,457,145
ფინანსური იჯაროდან მისაღები თანხები	-	-	13,096	13,096
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები – წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	15,689	-	15,689
სხვა ვალდებულებები – წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები				
მეანაბრებზე გასაცემი თანხები	-	5,779,581	-	5,779,581
საკრედიტო ინსტიტუტებზე გასაცემი თანხები	-	2,983,236	485,117	3,468,353
სავალ ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	-	-	177,271	177,271

31 დეკემბერი 2015	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სულ საინვესტიციო საკუთრება	-	-	135,453	135,453
მიწა	-	-	24,391	24,391
საცხოვრებელი საკუთრება	-	-	39,991	39,991
არასაცხოვრებელი საკუთრება	-	-	71,071	71,071
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები-	-	901,945	295	902,240
სხვა აქტივები – წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	42,212	-	42,212
სხვა აქტივები – სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები	1,106	-	-	1,106
სულ გადაფასებული საკუთრება	-	-	200,833	200,833
საოფისე შენობები	-	-	92,410	92,410
სერვის ცენტრები	-	-	108,423	108,423
აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება გამჟღავნებულია				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	-	1,376,782	-	1,376,782
საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები	-	718,677	-	718,677
მეანაბრებზე გაცემული სესხები	-	-	5,285,069	5,285,069
ფინანსური იჯაროდან მისაღები თანხები	-	-	14,010	14,010
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები – წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	3,243	-	3,243
სხვა ვალდებულებები – წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები				
მეანაბრებზე გასაცემი თანხები	-	-	5,051,383	5,051,383
საკრედიტო ინსტიტუტებზე გასაცემი თანხები	-	-	1,677,587	1,677,587
სავალ ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	-	938,894	32,762	971,656

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

31 დეკემბერი 2014	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სულ საინვესტიციო საკუთრება	-	-	190,860	190,860
მიწა	-	-	92,285	92,285
საცხოვრებელი საკუთრება	-	-	31,632	31,632
არასაცხოვრებელი საკუთრება	-	-	66,943	66,943
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები-	-	768,300	1,412	769,712
სხვა აქტივები – წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	45,733	-	45,733
სხვა აქტივები – სვაჭრო ფასიანი ქაღალდები	1,034	-	-	1,034
სულ გადაფასებული საკუთრება	-	-	223,547	223,547
სოფისე შენობები	-	-	112,082	112,082
სერვის ცენტრები	-	-	111,465	111,465
აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება გამეღავნებულია				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	-	-	709,861	709,861
საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები	-	-	418,502	418,502
მეანაბრებზე გაცემული სესხები	-	-	4,429,922	4,429,922
ფინანსური იჯაროდან მისაღები თანხები	-	-	38,519	38,519
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები – წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	7,505	-	7,505
სხვა ვალდებულებები – წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები				
მეანაბრებზე გასაცემი თანხები	-	-	3,500,813	3,500,813
საკრედიტო ინსტიტუტებზე გასაცემი თანხები	-	-	1,409,213	1,409,213
სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	-	-	856,695	856,695

ქვემოთ წარმოდგენილია იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის აღწერა, რომლებიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით შეფასების მეთოდების გამოყენებით. ეს აღწერა მოიცავს ჯგუფის ვარაუდების შეფასებას, რომელსაც ბაზრის მონაწილე გააკეთებდა ინსტრუმენტების შეფასების დროს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთა შეფასება ხდება საბაზრო მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად არის საპროცენტო სვოპები, სავალუტო სვოპები და ფორვარდული უცხოური სავალუტო კონტრაქტები. ყველაზე ხშირად გამოყენებული შეფასების მეთოდები მოიცავს ფორვარდულ ფასების განსაზღვრას და სვოპ მოდელს არსებული ღირებულების გათვლების გამოყენებით. ეს მოდელი მოიცავს სხვადასხვა ინფორმაციას, მათ შორის კონტრაქტების საკრედიტო ხარისხის, სავალუტო კურსის „სპოტის“ და ფორვარდული კურსებისა და საპროცენტო განაკეთების მრუდებს.

გასაყიდად არსებული სვაჭრო ფასიანი ქაღალდები და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

გასაყიდად არსებული სვაჭრო ფასიანი ქაღალდები და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც ფასდება შეფასების მეთოდის ან ფასწარმოქმნის მოდელის გამოყენებით, უპირველეს ყოვლის შედგება არაკორტირებული კაპიტალისა და სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდებისგან. ეს ფასიანი ქაღალდები ფასდება მოდელის გამოყენებით, რომელიც ხანდახან მოიცავს მხოლოდ საბაზრო მონაცემებს და სხვა შემთხვევებში იყენებს, როგორც დაკვირვებას დაქვემდებარებულ, ასევე არ დაქვემდებარებულ მონაცემებს. მოდელში გამოყენებული დაკვირვებას არდაქვემდებარებული ინფორმაცია მოიცავს ვარაუდებს ინვესტიციის მიმდებარე მომავალი ფინანსური საქმიანობასთან, მის რისკის პროფილთან დაკავშირებით, და ეკონომიკურ ვარაუდებს იმ სამრეწველო და გეოგრაფიული იურისდიქციასთან დაკავშირებით, რომელშიც მოქმედებს ინვესტიციის მიმდებარე.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულებით შეფასებები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

მე-3 დონეში ოპერაციები სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს სამართლიანი ღირებულებით რეგისტრირებული მე-3 დონის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების წლის დასაწყისში და ბოლოს შედარებებს:

31 დეკემბერი 2013	AFS ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა	მე-2 დონიდან გადატანა	31 დეკემბერი 2014	AFS ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა	31 დეკემბერი 2015	ბიჯი ბანკში ინვესტიციის გაუფასურება	მე-2 დონიდან გადატანა	31 დეკემბერი 2016

დონე 3 ფინანსური აქტივები									
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები-გასაყიდად არსებული ავილაბლე-ფორ-სალე	5,222	(3,837)	27	1,412	28	(1,145)	295	-	295

მე-3 დონეში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული არაფინანსური აქტივების მოძრაობა

ყველა საინვესტიციო საკუთრება და ძირითადი საშუალებების გადაფასებული საკუთრება შედგება 3 დონისგან. მათი თანხების გახსნა და დახურვა წარმოდგენილია შესაბამისად შენიშვნებში 11 და 12.

მთავარი დაშვებების ცვლილების სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე გავლენა.

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს გავლენას მე-3 დონის ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გამოყენებით:

დონე 3 ფინანსური აქტივები	დონე 3 ფინანსური აქტივები	დონე 3 ფინანსური აქტივები	დონე 3 ფინანსური აქტივები	Carrying Amount	Effect of reasonably possible alternative assumptions
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები-გასაყიდად არსებული ავილაბლე-ფორ-სალე	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები-გასაყიდად არსებული ავილაბლე-ფორ-სალე	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები-გასაყიდად არსებული ავილაბლე-ფორ-სალე	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები-გასაყიდად არსებული ავილაბლე-ფორ-სალე		
				2016	2015

დონე 3 ფინანსური აქტივები						
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები-გასაყიდად არსებული	295	+/- 44	295	+/- 44	1,412	+/- 212

იმისთვის, რომ განესაზღვრა გონივრული შესაძლო ალტერნატიული ვარაუდები, ჯგუფმა განახორციელა დაკვირვებას არდაქვემდებარებული მთავარი მოდელის ინფორმაციის კორექტირება შემდგომად:

აქციებთან დაკავშირებით, ჯგუფმა განახორციელა საბალანსო ღირებულების ფასის მამრავლის კორექტირება შეფარდების 10%-ით გაზრდით ან შემცირებით, რომელიც ჯგუფის შეფასებით ექცევა გონივრული შესაძლო ალტერნატივების დიაპაზონის ფარგლებში საბალანსო ღირებულების ფასის მამრავლების საფუძველზე, რომლებიც გამოიყენება იმავე დარგის იმავე გეოგრაფიულ არეალში.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულებით შეფასებები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების შეფასებების მნიშვნელოვანი დაკვირვებას არ დაქვემდებარებული მონაცემების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია საინვესტიციო საკუთრების 3 დონისა და გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მიმართ მნიშვნელოვანი დაკვირვებას არ დაქვემდებარებული მონაცემების აღწერა:

	2016		მნიშვნელოვანი დაკვირვებას არ დაქვემდებარებული მონაცემები	დიაპაზონი (შეწონილი საშუალო)	სხვა ძირითადი ინფორმაცია	დიაპაზონი (შეწონილი საშუალო) (წვიბატედი ავერაგე)	სამართლიანი ღირებულების მონაცემების მგრძობილობა
საინვესტიციო საკუთრება	152,596	შეფასების მეთოდი					
მიწა	31,610	ბაზრის ღირებულებით შეფასების მეთოდი	კმ-ის ფასი	51 - 1,332 (457)	კმ მიწა	8,165 - 230,398 (116,236)	ერთ კმ-ის ფასის ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების ზრდას (კლებას)
საცხოვრებელი საკუთრება	41,389	ბაზრის ღირებულებით შეფასების მეთოდი	კმ-ის ფასი	933 - 1,939 (1,405)	კმ შენობა	80 - 3,251 (2,402)	ერთ კმ-ის ფასის ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების ზრდას (კლებას)
არასაცხოვრებელი საკუთრება	79,597						
	14,013	ბაზრის ღირებულებით შეფასების მეთოდი	ფასი	2.8 - 5.5 მლნ (4.1 მლნ)	კმ მიწა კმ შენობა	8,383 - 18,635 (11,826) 2,293 - 6,702 (3,774)	ფასის ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (კლებას)
			კმ-ის იჯარა	29.2 - 45.5 (38.1)	კმ შენობა	418 - 4,868 (2,798)	იჯარის ფასის ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (კლებას)
	56,552	შემოსავლის მეთოდი	გამოყენების პროცენტი	35% - 90% (81%)			
			საშუალო დღიური განაკვეთი	12 - 218 (26)			საშუალო დღიური განაკვეთის ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (კლებას)
			კმ მიწის ფასი	34 - 67 (57)	კმ მიწა	7,939 - 13,946 (9,672)	
	9,032	თვითღირებულებით შეფასების მეთოდი	გაუფასურებული კმ-ის ჩანაცვლების ღირებულება	366 - 1,054 (778)	კმ შენობა	836 - 1,639 (1,851)	კმ მიწის ფასის ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (კლებას)
ძირითადი საშუალებები	198						
			კმ-ის იჯარა	53 - 108 (83)	კმ შენობს	243 - 17,647 (12,670)	კმ იჯარის ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების ზრდას (კლებას)
საოფისე შენობები	110,727	ინცომე აპროვაც	გამოყენების პროცენტი	60% - 95% (84%)			გამოყენების პროცენტის ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების ზრდას (კლებას)
მომსახურების ცენტრები	87,036						
	20,311	ბაზრის მეთოდით შეფასება	კმ-ის ფასი	1926 - 3,996 (3,170)	კმ შენობს	66 - 1,589 (1,076)	ერთ კმ-ის ფასის ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების ზრდას (კლებას)

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

		კმ-ის იჯარა	26.3 - 115.0 (52.4)	კმ შენიშვნა	196 - 2,283 (952)	ერთ კმ-ის ფასის ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების ზრდას (კლებას)
59,149	შემოსავლის მეთოდით	გამოყენების პროცენტი	40% - 95% (83%)			გამოყენების პროცენტის ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების ზრდას (კლებას)
		საშუალო დღიური განაკვეთი	16 - 256 (29)			გამოყენების პროცენტის ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების ზრდას (კლებას)
7,576	თვითღირებულებით შეფასების მეთოდით	გაუფასურებული Iკმ-ის ჩანაცვლების ღირებულება	501 - 501 (501)			კმ -ის გაუფასურების ჩანაცვლების ღირებულების ზრდა (კლება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების ზრდას (კლებას)

ფინანსური ინსტრუმენტების მიმოხილვა

ქვემოთ წარმოდგენილია ფულადი და მოკლევადიანი დეპოზიტების გარდა ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის მიმოხილვა, რომელსაც ფლობს ჯგუფი 2016 წლის 31 დეკემბერს, 2015 წლის 31 დეკემბერს და 2014 წლის 31 დეკემბერს:

	<i>31 დეკემბერი 2016</i>		
	<i>კრედიტები და დებიტორული დავალიანებები</i>	<i>გასაყიდად არსებული</i>	<i>სამართლიანი ღირებულა მოგება/ზარალის საშუალებით</i>
ფინანსური აქტივები			
საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები	940,485	-	-
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები	6,379,965	-	-
ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებები	13,096	-	-
სავაჭრო და სხვა ოპერაციებიდან დებიტორული დავალიანებები (სხვა აქტივებში)	13,268	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	295	-
წილობრივი ვალდებულებები	-	1,283,607	-
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	2,610
სულ	7,346,814	1,283,902	2,610
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტების მიმართ დავალიანებები	5,773,512	-	-
საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ დავალიანებები	3,468,353	-	-
სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	177,271	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები (სხვა ვალდებულებებში)	11,609	-	-
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	15,689

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს საქართველოს ბანკი და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები

(ათას ლარში)

	31 დეკემბერი 2015			31 დეკემბერი 2014		
	კრედიტები და დებიტორული დავალიანებები	გასაყიდად არსებული	სამართლიანი ღირებულა მოგება/ზარალის საშუალებით	კრედიტები და დებიტორული დავალიანებები	გასაყიდად არსებული	სამართლიანი ღირებულა მოგება/ზარალის საშუალებით
ფინანსური აქტივები						
საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები	718,677	-	-	418,502	-	-
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები	5,322,887	-	-	4,329,795	-	-
ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებები	14,010	-	-	38,519	-	-
სავაჭრო და სხვა ოპერაციებიდან დებიტორული დავალიანებები (სხვა აქტივებში)	11,886	-	-	62,164	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	295	-	-	1,412	41
წილობრივი ვალდებულებები	-	901,945	1,106	-	768,300	993
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	42,212	-	-	45,733
სულ	6,067,460	902,240	43,318	4,848,980	769,712	46,767
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების მიმართ დავალიანებები	5,025,677	-	-	3,473,429	-	-
საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ დავალიანებები	1,677,587	-	-	1,409,213	-	-
სავაჭრო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	940,945	-	-	856,695	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები (სხვა ვალდებულებებში)	18,875	-	-	-	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები (სხვა ვალდებულებებში)	-	-	3,243	79,551	-	-
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	-	-	-	7,505
სულ	7,663,084	-	3,243	5,818,888	-	7,505

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულებით შეფასებები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით არ შეფასებული აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპენსაცია საბალანსო ღირებულებების კლასის მიხედვით და ჯგუფის ფინანსური ინტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებით, რომლებიც შეფასებულია ფინანსურ ანგარიშგებში. ცხრილში არ შედის არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ან სხვა უფრო მცირე ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები არსებითად ახლოსაა მათ საბალანსო ღირებულებებთან.

	საბალანსო ღირებულება 2016	სამართლიანი ღირებულება 2016	არაღიარებული მოგება (ზარალი) 2016
ფინანსური აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,487,170	1,487,170	-
საკრედიტო ინსტიტუტებიდან მისაღები თანხები	940,485	940,485	-
კლიენტებზე გასაცემი კრედიტები	6,379,965	6,457,145	77,180
ფინანსური ღიზინგის დებიტორული დავალიანებები	13,096	13,096	-
ფინანსური ვალდებულებები			
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	5,773,512	5,779,581	(6,069)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	3,468,353	3,468,353	-
საველო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	177,271	177,271	-
სულ არაღიარებული ცვლილება არარეალიზებულ სამართლიან ღირებულებაში			71,111

	საბალანსო ღირებულება 2015	სამართლიანი ღირებულება 2015	არაღიარებული მოგება (ზარალი) 2015	საბალანსო ღირებულება 2014	სამართლიანი ღირებულება 2014	არაღიარებული მოგება (ზარალი) 2014
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,376,782	-	709,861	709,861	-	-
საკრედიტო ინსტიტუტებიდან მისაღები თანხები	718,677	-	418,502	418,502	-	-
კლიენტებზე გასაცემი კრედიტები	5,285,069	(37,818)	4,329,795	4,429,922	100,127	-
ფინანსური ღიზინგის დებიტორული დავალიანებები	14,010	-	38,519	38,519	-	-
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	5,051,383	(25,706)	3,473,429	3,500,813	(27,384)	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,677,587	-	1,409,213	1,409,213	-	-
საველო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები		971,656	(30,711)	856,695	856,695	-
სულ არაღიარებული ცვლილება არარეალიზებულ სამართლიან ღირებულებაში		(94,235)		72,743		

ქვემოთ აღწერილია იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული მეთოდოლოგია და დაშვებები, რომლებიც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

ლიკვიდური ან მოკლევადიანი (სამ თვეზე ნაკლები) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისათვის მიიხსნება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება უახლოვდება სამართლიან ღირებულებას. აღნიშნული დაშვება ასევე ძალაშია მოთხოვნამდე დეპოზიტებისათვის, შემნახველი ანგარიშებისათვის კონკრეტული ვადის გარეშე და ცვლადი განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც აღიარებულია ამორტიზებული ღირებულებით, შეფასებულია საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის (მათი პირველი აღიარებისას) მსგავსი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის შეთავაზებულ არსებულ საბაზრო განაკვეთებთან შედარებით. ფიქსირებული პროცენტული დეპოზიტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება დისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადებს, ფულის ბაზრებზე მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დაფარვის ვადის მქონე სავალო ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების გამოყენებით..

28 ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზს, იმის მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა. ჯგუფის საკონტრაქტო არადისკონტირებულ საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებით, იხილეთ შენიშვნა 26 „რისკების მართვა“.

2016

	მოთხოვნამდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები								
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,078,904	408,266	-	-	-	-	-	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	933,689	-	3,235	2,164	-	-	1,397	940,485
გასაკიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	110,363	1,080,185	36,415	11,323	6,269	38,971	376	1,283,902
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	1,108,622	504,864	1,243,016	1,760,692	818,641	944,130	6,379,965
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	-	9,259	2,496	781	548	12	-	13,096
სულ	2,122,956	2,606,332	547,010	1,257,284	1,767,509	857,624	945,903	10,104,618
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები მუდმივმოქმედი წინაშე	1,337,991	882,170	569,655	2,494,158	409,416	54,063	26,059	5,773,512
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	329,622	1,321,475	121,642	314,800	525,242	264,423	591,149	3,468,353
სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	-	30,324	-	19,109	127,838	-	-	177,271
სულ	1,667,613	2,233,969	691,297	2,828,067	1,062,496	318,486	617,208	9,419,136
წმინდა	455,343	372,363	(144,287)	(1,570,783)	705,013	539,138	328,695	685,482
დაგროვილი დეფიციტი	455,343	827,706	683,419	(887,364)	(182,351)	356,787	685,482	

2015

	მოთხოვნამდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები								
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,016,209	360,573	-	-	-	-	-	1,376,782
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	615,977	1,932	26,496	70,366	1,956	-	1,950	718,677
გასაკიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	559,124	241,481	31,247	6,531	59,613	3,057	1,187	902,240
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	782,684	531,829	1,017,469	1,599,724	715,701	675,480	5,322,887
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	-	8,526	2,290	2,736	447	11	-	14,010
სულ	2,191,310	1,395,196	591,862	1,097,102	1,661,740	718,769	678,617	8,334,596

ფინანსური ვალდებულებები

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს საქართველოს ბანკი და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები

(ათას ლარში)

ვალდებულებები შეანაბრეთა წინაშე	1,099,076	816,646	543,264	2,019,555	446,717	80,012	20,407	5,025,677
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	92,617	516,988	98,737	235,415	361,828	111,766	260,236	1,677,587
სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	-	48,345	-	50,623	841,977	-	-	940,945
სულ	1,191,693	1,381,979	642,001	2,305,593	1,650,522	191,778	280,643	7,644,209
წმინდა	999,617	13,217	(50,139)	(1,208,491)	11,218	526,991	397,974	690,387
დაგროვილი დეფიციტი	999,617	1,012,834	962,695	(245,796)	(234,578)	292,413	690,387	

2014

	მთხოვნამდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები								
ფული და ფულის ეკვივალენტები	691,290	18,571	-	-	-	-	-	709,861
მთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	382,935	808	3,974	26,324	2,486	-	1,975	418,502
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	327,846	383,657	7,361	9,698	34,008	1,966	5,176	769,712
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	682,747	505,604	736,348	1,275,465	629,311	500,320	4,329,795
მთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	-	17,900	5,466	5,791	8,687	675	-	38,519
სულ	1,402,071	1,103,683	522,405	778,161	1,320,646	631,952	507,471	6,266,389

ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები შეანაბრეთა წინაშე	360,498	603,510	412,441	1,686,080	355,892	39,995	15,013	3,473,429
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	32,948	582,885	63,704	153,847	314,313	152,742	108,774	1,409,213
სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	-	45,864	28,930	43,425	738,476	-	-	856,695
სულ	393,446	1,232,259	505,075	1,883,352	1,408,681	192,737	123,787	5,739,337
წმინდა	1,008,625	(128,576)	17,330	(1,105,191)	(88,035)	439,215	383,684	527,052
დაგროვილი დეფიციტი	1,008,625	880,049	897,379	(207,812)	(295,847)	143,368	527,052	

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

28. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

ჯგუფის მიერ ვალდებულებების ვადის დადგომისას დაფარვის უნარი დამოკიდებულია აქტივების ეკვივალენტური ოდენობის რეალიზაციის შესაძლებლობაზე მოცემულ პერიოდში. საქართველოს ბაზარზე მრავალი მოკლევადიანი სესხი გაიცა ვადის დადგომისას მათი განახლების ვარაუდით. შესაბამისად, აქტივების საბოლოო ვადა შესაძლოა განსხვავდებოდეს ზემოაღნიშნული ანალიზისაგან. გარდა ამისა, არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. ჯგუფმა გაიანგარიშა მიმდინარე ანგარიშების ყოველდღიური მინიმალური ნაშთი ბოლო ორი წლის განმავლობაში და შეიტანა თანხა 1 წელზე ნაკლებ ვადაში გადასახდელ კატეგორიაში ზემოთ ცხრილში. დარჩენილი მიმდინარე ანგარიშები შეტანილია კატეგორიაში - “მოთხოვნამდე”.

ჯგუფის ლიკვიდურობის ძირითადი წყაროებია:

- დეპოზიტები;
- სესხები საერთაშორისოდ აღიარებული საკრედიტო დაწესებულებებიდან;
- ბანკთაშორის სადეპოზიტო ხელშეკრულებები;
- სავალო ვალდებულებები;
- ფასიანი ქაღალდების გაყიდვით მიღებული შემოსავალი;
- სესხის ძირითადი თანხის დაფარვა;
- საპროცენტო მოგება; და
- საკომისიო შემოსავალი.

2016 წლის 31 დეკემბერს კლიენტებისთვის გადასახდელმა თანხამ შეადგინა 5,773,512 ლარი (2015: 5,025,677 ლარი; 2014: 3,473,429 ლარი) და წარმოადგინა ჯგუფის მთლიანი ვალდებულებების 61% (2015: 65%, 2014:57%) ეს სახსრები კვლავაც უზრუნველყოფს ჯგუფის ძირითად დაფინანსებებს და წარმოადგენს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ და სტაბილურ წყაროს. 2016 წლის 31 დეკემბერს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ დავალიანებები შეადგენდა 3,468,353 ლარს (2015: 1,677,587; 2014: 1,409,213 ლარი) და წარმოადგენს მთლიანი ვალდებულებების 37%-ს (2015: 22%; 2014: 23%,). 2016 წლის 31 დეკემბერს სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები შეადგენდა 177,271 ლარს (2015: 940,945 ლარი; 2014: 856,695 ლარი) და წარმოადგენდა მთლიანი ვალდებულებების 2%-ს (2015: 12%, 2014: 14%,

საბჭოს აზრით, ლიკვიდურობა საკმარისია ჯგუფის არსებული მოთხოვნების შესასრულებლად.

ქვემოთ ცხრილი გვიჩვენებს აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზს იმის მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი დაფარვა ან გადახდა:

	<i>31 დეკემბერი 2016</i>		
	<i>1 წელზე ნაკლები</i>	<i>1 წელზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,487,170	-	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	939,088	1,397	940,485
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,238,286	45,616	1,283,902
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,856,502	3,523,463	6,379,965
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	12,536	560	13,096
ინვესტიციები დაკავშირებულ საწარმოებში	-	9,626	9,626
ინვესტიცია უძრავ ქონებაში	-	152,596	152,596
ძირითადი საშუალებები	-	310,269	310,269
არამატერიალური აქტივები	-	35,814	35,814
გუდვილი	-	33,453	33,453
მიმდინარე მოგებაზე გადასახადის აქტივები	18,505	-	18,505
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები	-	194	194

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს საქართველოს ბანკი და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები

(ათას ლარში)

წინასწარგადახდა	12,395	57	12,452
სხვა აქტივები	87,158	1,122	88,280
სულ აქტივები	6,651,640	4,114,167	10,765,807
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	5,283,974	489,538	5,773,512
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,087,539	1,380,814	3,468,353
სავალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	49,433	127,838	177,271
მოგებაზე გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	-	22,242	22,242
რეზერვები	3,380	-	3,380
სხვა ვალდებულებები	54,469	634	55,103
სულ ვალდებულებები	7,478,795	2,021,066	9,499,861
წმინდა	(827,155)	2,093,101	1,265,946

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

28. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი 2015			31 დეკემბერი 2014		
	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,376,782	-	1,376,782	709,861	-	709,861
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	714,771	3,906	718,677	414,041	4,461	418,502
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	838,383	63,857	902,240	728,562	41,150	769,712
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,331,982	2,990,905	5,322,887	1,924,699	2,405,096	4,329,795
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან ინვესტიციები დაკავშირებულ საწარმოებში	13,552	458	14,010	29,157	9,362	38,519
ინვესტიცია უძრავ ქონებაში	-	-	-	-	-	-
ინვესტიცია უძრავ ქონებაში	-	135,453	135,453	-	190,860	190,860
ძირითადი საშუალებები	-	307,692	307,692	-	588,513	588,513
არამატერიალური აქტივები	-	30,669	30,669	-	34,432	34,432
გუდვილი	-	33,453	33,453	-	49,633	49,633
მიმდინარე მოგებაზე გადასახადის აქტივები	988	-	988	4,215	-	4,215
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები	-	12,106	12,106	-	18,530	18,530
წინასწარგადახდა	13,878	3,784	17,662	17,577	15,926	33,503
სხვა აქტივები	86,203	44,723	130,926	210,715	140,511	351,226
სულ აქტივები	5,376,539	3,627,006	9,003,545	4,038,827	3,498,474	7,537,301
ვალდებულებები მესამე მხარეს	4,478,541	547,136	5,025,677	3,062,529	410,900	3,473,429
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	943,757	733,830	1,677,587	833,384	575,829	1,409,213
საგალო ვალდებულებების სახით გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები	98,968	841,977	940,945	118,219	738,476	856,695
მოგებაზე მიმდინარე გადასახადის ვალდებულებები	9,658	-	9,658	11,093	-	11,093
მოგებაზე გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	-	79,497	79,497	-	86,471	86,471
რეზერვები	1,229	1,025	2,254	3,934	798	4,732
სხვა ვალდებულებები	42,538	782	43,320	124,446	110,135	234,581
სულ ვალდებულებები	5,574,691	2,204,247	7,778,938	4,153,605	1,922,609	6,076,214
წმინდა	(198,152)	1,422,759	1,224,607	(114,778)	1,575,865	1,461,087

29 დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს 24-ის “დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები” შესაბამისად, მხარეები დაკავშირებულად მოიაზრებიან, თუ ერთ მხარეს შესწევს უნარი გააკონტროლოს მეორე მხარე ან გავლენა იქონიოს მეორე მხარეზე ფინანსური თუ საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებასთან მიმართებაში. დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობის განსაზღვრისას, ყურადღება ექცევა არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმას, არამედ ურთიერთობის შინაარსსაც.

დაკავშირებული მხარეები შესაძლოა აწარმოებდნენ ოპერაციებს, რომლებსაც მხარეები ჩვეულებრივ არ აწარმოებენ და მათ შორის ოპერაციების პირობები და თანხები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ჩვეულებრივ მხარეებს შორის არსებული ოპერაციებისგან. ქვემოთ წარმოდგენილი ყველა ტრანზაქცია დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოებულია კომერციულ საფუძველზე, ობიექტურად.

(ათას ლარში)

29. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების დინამიკა, წლის ბოლოს დასაფარი ნაშთები და წლის შემოსავალი და ხარჯი შემდეგია:

	2016			2015			2014		
	მთავარი კომპანია	საწარმოების საერთო კონტროლის ქვეშ	ზელა რგოლის მმართველი პერსონალი	მთავარი კომპანია	საწარმოების საერთო კონტროლის ქვეშ	ზელა რგოლის მმართველი პერსონალი	მთავარი კომპანია	საწარმოების საერთო კონტროლის ქვეშ	ზელა რგოლის მმართველი პერსონალი
სესხები 1 იანვარს, მთლიანი	9,334	51,205	1,242	7,609	78,592	2,048	8,098	-	1,484
წლის მანძილზე გაცემული სესხები	-	59,086	4,457	-	18,919	5,083	-	85,933	4,853
სესხების დაფარვა წლის მანძილზე	-	(72,589)	(4,351)	-	(153,431)	(6,811)	(577)	(16,376)	(4,474)
რეორგანიზაცია	-	-	-	-	92,143	-	-	-	-
სხვა დინამიკა	(163)	27,070	387	1,725	14,982	922	88	9,035	185
31 დეკემბერს გადაუხდელი სესხები, მთლიანი	9,171	64,772	1,735	9,334	51,205	1,242	7,609	78,592	2,048
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრისათვის	-	(248)	-	-	(131)	(6)	-	(743)	(1)
31 დეკემბერს გადაუხდელი სესხები, წმინდა	9,171	64,524	1,735	9,334	51,074	1,236	7,609	77,849	2,047
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	-	8,230	148	-	8,825	175	-	1,767	86
სესხის გაუფასურების ხარჯი	-	-	-	-	(20)	(2)	-	(743)	-
დებოზიტები 1 იანვრისთვის	84,368	198,593	16,349	134,705	4,975	17,500	25	50	11,455
წლის მანძილზე მიღებული დებოზიტები	115,090	65,254	11,328	6,428	101,495	18,284	288,680	132,087	33,646
წლის მანძილზე გადახდილი დებოზიტები	-	(30,828)	(10,934)	(56,765)	(18,278)	(19,098)	(144,028)	(128,859)	(31,225)
რეორგანიზაცია	-	-	-	-	110,401	-	-	-	-
სხვა დინამიკა	3,184	(25,345)	(1,263)	-	-	(337)	(9,972)	1,697	3,624
დებოზიტები 31 დეკემბრისთვის	202,642	207,674	15,480	84,368	198,593	16,349	134,705	4,975	17,500
საპროცენტო ხარჯი დებოზიტებზე	(3,239)	(1,592)	(614)	(2,246)	(1,263)	(402)	-	(2)	(513)
სხვა შემოსავალი	-	626	-	-	560	45	-	2	92
გაცემული ვალდებულებები და გარანტიები	-	30,957	-	-	20,374	120	-	-	-
სესხები 1 იანვრისთვის	-	-	-	-	-	-	-	-	-
წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	586,250	-	-	-	-	-	-	-	-
წლის განმავლობაში გადახდილი სესხები	(230,620)	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა დინამიკა	38,594	-	-	-	-	-	-	-	-
სესხები 31 დეკემბრისთვის	394,224	-	-	-	-	-	-	-	-
საპროცენტო ხარჯი სესხებზე	(12,229)	-	-	-	-	-	-	-	-
გამოკლებული სესხების ვადაზე ადრე გადახდილიდან	(6,979)	-	-	-	-	-	-	-	-

* **ზელა რგოლის ხელმძღვანელი პერსონალს მიეკუთვნება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები და გენერალური დირექტორი და მოადგილეები.**

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

ზედა რგოლის ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება მოიცავს:

	2016	2015	2014
ხელფასები და სხვა სარგებელი	4,905	4,401	3,279
წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდილი კომპენსაცია	40,679	19,435	14,763
სოციალური გადასახადი	51	55	43
ზედა რგოლის ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება, სულ	45,635	23,891	18,085

* აქციაზე დაფუძნებული გადახდების კომპენსაცია მოიცავს ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის პერსონალის შეწვევების სარგებელს 9,820 ლარის ოდენობით, რაც ასახულია ერთჯერად დანახარჯებში (შენიშვნა 24)

ზედა რგოლის ხელმძღვანელი პერსონალი არ იღებს ნაღდი ფულით კომპენსაციას, გარდა ფიქსირებული ხელფასებისა. მთლიანი კომპენსაციის ძირითადი ნაწილი არის წილობრივი (შენიშვნა 25). ზედა რგოლის ხელმძღვანელი პირების რაოდენობა 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 16 (2015 წლის 31 დეკემბერი: 16, 2014 წლის 31 დეკემბერი: 16).

30. კაპიტალის ადეკვატურობა

ჯგუფი მართავს კაპიტალს ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების შემცირების მიზნით. ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტებით და კაპიტალის შესახებ ბაზელის 1988 წლის შეთანხმებით.

დამტკიცებული და გამოქვეყნებულია 2013 წლის 28 ოქტომბერს სეპ-ის მიერ, ახალი კაპიტალის ადეკვატურობის რეგულაცია ძალაში შევიდა 2014 წელს, ბაზელი II/III-ის საფუძველზე, რომელიც შესაბამისობაში მოვიდა სეპ-ის დისკრეციულ პუნქტებთან. Pillar 1 მოთხოვნები ძალაში შევიდა 2014 წლის 30 ივნისს, Pillar II (ICAAP) მოთხოვნები ძალაში შევიდა 2015 წლის 30 ივნისს. გარდამავალი პერიოდი უნდა გაგრძელდეს 2017 წლის 31 დეკემბრამდე, რომლის განმავლობაშიც ბანკი ვალდებული იქნება შეასრულოს სეპ-ის როგორც ახალი, ასევე მიმდინარე კაპიტალთან დაკავშირებული რეგულაციები.

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, ბანკი და ჯგუფი მთლიანად შესაბამისობაში იყო კაპიტალის ადეკვატურობის დადგენილ მოთხოვნებთან.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზანია, კაპიტალის ადეკვატურობის გარე მოთხოვნებთან ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფა და მაღალი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება, რაც უზრუნველყოფს ბიზნესის დაცვასა და აქციონერთათვის ღირებულების გაზრდას.

ჯგუფი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური პირობებისა და მისი საქმიანობის რისკ-ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების, ან კორექტირების მიზნით, ჯგუფმა შესაძლოა შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლებში ჯგუფის მიზნები, სტრატეგია და პროცედურები არ შეცვლილა.

სეპ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით, ბანკი ვალდებულია შეინარჩუნოს კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური განაკვეთი, რისკით შეწონილი აქტივების 10,8 %-ის ოდენობით, რაც გამოითვლება სეპ-ის აქტივების შესაბამისად მომზადებულ სპეციალური დანიშნულების ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით.

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

2016, 2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი შემდეგია:

	2016	2015	2014
ძირითადი კაპიტალი	676,692	728,139	895,318
დამატებითი კაპიტალი	669,940	649,607	398,598
გამოკლებული: დაქვითვები კაპიტალიდან	(79,059)	(60,311)	(365,487)
მთლიანი სავალდებულო კაპიტალი	1,267,573	1,317,435	928,429
რისკით შეწონილი აქტივები	9,360,857	7,811,398	6,719,169
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	13.5%	16.9%	13.8%

საბაზო კაპიტალი მოიცავს სააქციო კაპიტალს, დამატებით გადახდილ კაპიტალს და გაუნაწილებელ მოგებას (მიმდინარე წლის მოგების გარეშე), არამატერიალური აქტივების და გუდვილის გამოკლებით. დამატებითი კაპიტალი მოიცავს სობორდინირებულ გრძელვადიან ვალს, მიმდინარე პერიოდების მოგებებს და ზარალის დასაფარ საერთო რეზერვებს. დაქვითვები კაპიტალიდან მოიცავს ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში. კონკრეტული შესწორებები განხორციელდა ფასს-ზე დაფუძნებული შედეგებსა და რეზერვებში, როგორც ეს გაწერილია სებ-ის მიერ.

სებ-ის ახალი (ბაზელი II/III) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2014 წლის 30 ივნისს ძალაში შევიდა, სებ-ი მოითხოვს, რომ ბანკებმა იქონიონ რისკ-შეწონილი აქტივების მინიმალური მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 10.5%, რომელიც გაანგარიშებულია სებ-ის რეგულაციებისა და განცხადებების შესაბამისად მომზადებული ბანკის დამოუკიდებელი სპეციალური დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე, ბაზელი II/III მოთხოვნების მიხედვით. ამის საფუძველზე 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო შემდეგი:

	2016	2015	2014
1-ლი რიგის კაპიტალი	958,979	971,635	1,128,004
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	(66,366)	(56,851)	(327,539)
მე-2 რიგის კაპიტალი	519,726	479,176	217,100
სულ კაპიტალი	1,412,339	1,393,960	1,017,565
რისკ-შეწონილი აქტივები	9,790,282	8,363,369	7,204,080
მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტი	14.4%	16.7%	14.1%
პირველი რიგის კაპიტალის კოეფიციენტი	9.1%	10.9%	11.1%

პირველადი კაპიტალი მოიცავს სააქციო კაპიტალს, დამატებით გადახდილ კაპიტალს და გაუნაწილებელ მოგებას, გამოკლებული შვილობილ კომპანიებში ინვესტიციები, არამატერიალური აქტივები და გუდვილი. მეორადი კაპიტალი მოიცავს სუბორდინირებული გრძელვადიანი ვალისა და ზოგადი ზარალის რეზერვებს, სებ-ის მითითებით გარკვეული კორექტირებები იქნა შეტანილი ფასს-ზე დაფუძნებულ შედეგებსა და რეზერვებში.

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი კაპიტალის შესახებ ბაზელის 1988 წლის შეთანხმების შესაბამისად

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი, რომელიც დაანგარიშებულია კაპიტალის შესახებ ბაზელის 1988 წლის შეთანხმების მიხედვით, შემდგომი ცვლილებებით საბაზრო რისკების გასათვალისწინებლად, 2016, 2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგია:

:

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 8-74 წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
1-ლი რიგის კაპიტალი	1,240,270	1,232,808	1,431,399
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	(33,340)	(33,340)	(49,633)
მე-2 რიგის კაპიტალი	561,713	471,777	249,419
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	(9)	(1,163)	(1,522)
სულ კაპიტალი	1,768,634	1,670,082	1,629,663
რისკ-შეწონილი აქტივები	7,929,784	6,692,485	6,252,992
მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტი	22.3%	25.0%	26.1%
პირველი რიგის კაპიტალის კოეფიციენტი	15.2%	17.9%	22.1%
კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი	8.0%	8.0%	8.0%

31 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ

2017 წლის 11 იანვარს საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა „დედოფარიზაციის“ პროგრამა. ამ პროგრამის მიზანია გაიზარდოს გადასახადის გამოქვითვის შემდეგ ფიზიკური პირების შემოსავალი, შემცირდეს მათი დამოკიდებულობა უცხოური ვალუტის კურსის მერყეობაზე და ხელი შეეწყოს საქართველოს ფინანსურ სტაბილურობას. პროგრამის წესების შესაბამისად, საქართველოს ყველა კომერციული ბანკი ვალდებული იყო განეხორციელებინა აშშ დოლარში დენომინირებული კრედიტების ლარში კონვერტირება, ფასდაკლებით, რომლის კომპენირებასაც მოახდენ მთავრობას, 2017 წლის 25 მარტამდე კლიენტის შეხედულებისამებრ, ე.ი. კლიენტებს აქვთ არჩევანის უფლება მოახდინონ კრედიტების კონვერტირება თავისი სურვილისამებრ. გარდა ამისა, სებ-მა შემოიღო ახალი რეგულაცია, რომლის მიხედვითაც 100 ათას ლარზე ნაკლები კრედიტები გაცემული იქნება ადგილობრივ ვალუტაში 2017 წლის 15 იანვრიდან. კონვერტირების პროგრამამ მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოახდინა ჯგუფის 2017 წლის ფინანსურ შედეგებზე და ჯგუფი ამჟამად აფასებს დედოფარიზაციის ინიციატივის გრძელვადიან ბიზნეს ზეგავლენას.